

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

H

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ

PHILOPATRIS

DIALOGVS LVCIANEVS

DISPV TATIONEM

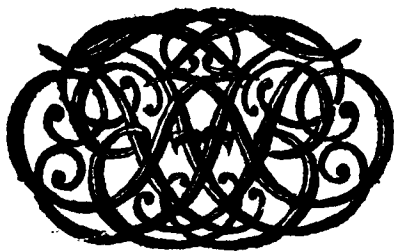
DE ILLIVS AETATE
ET AVCTORE

PRÆMISIT

VERSIONEM AC NOTAS

ADIECIT

M. IO. MATTHIAS GESNERVS

IENÆ

APVD IO. FELICEM BIELCKIVM

MDCCKV

THE RAILROAD

CONSTRUCTION

AND

REPAIRS

IN ALL PARTS OF THE
COUNTRY

AND

FOR THE

AND

**VIRO
MAGNIFICO SVMME REVERENDO
ATQVE EXCELLENTISSIMO**

**IO. WILHELMO
DE LITH**

THEOLOGIAE LICENTIATO

**SACRORVM IN VRBE TOTAQVE ADEQ
DITONE ANSPAGENSI**

PRAESVLI GRAVISSIMO

**ET
IN SENATV PRINCIPALI ECCLESIASTICO
SENATORI SANCTISSIMO**

PATRONO O. M.

CONSTITUTUM IN HOC ORDINE

IVM

VIR

MAXIME REVERENDO

ATQUE EXCELLENTISSIMO

GE. NICOLAO
KOEHLERO

ECCLESIAE SVOBACENSIS ANTISTITI
ET REVERENDI CAPITULI

DECANO DIGNISSIMO

PATRONO AC PRAECEPTORI

AEterna pietate colendo

A. D. 1807

HOC QUID QUID EST ACADEMICAE
LUCUBRATIONIS

SACRVM DICATVMQVE ESSE
VOLO

HANC QVASI TABVLAM AETERNI ERGA
ILLOS

OBSEQVI
PIETATISQVE INNVMERABILIBVS
IPSORVM

PROVOCATAE BENEFICIIS
AC NVNQVAM INTERMORITVRAE
INDICEM PARITER ATQVE OBSIDEM
DEVOTA MENTE SUSPENDO

TVM QVAE NVPER
VTRISQVE
NVMINIS PROVIDENTIA
VOLVNTATE PRINCIPIS

EX SENTENTIA HONORVM OMNIVM

IPSORVM

SVMNIS MERITIS

DIGNITATIS HONORVMQVE ACCESSIO

FACTA EST

EAM ACCESSIONEM

PATRIAE

ECCLESIAE

IPSIS

FELICEM FAXTAM FORTVNATAMQVE ESSE

VOLO IVBEOQVE

TANTORVM NOMINVM

DEVOTVS CVLTOR

IO. MATTH. GESNERVS

PRÆFATIO.

 Perum LVCIANI SAMOSATENSIS nullam adhuc dum editionem proditam esse dignam cultissimo scriptore, quique, siue Atticae vim eloquentiae, siue πολυμάθειαν incredibilem plane spectes, aequetur forte a paucis, superetur a nemine, iam ab aliquo tempore viris doctis mirabile visum est. Versiones etenim, licet a doctissimis aliquot aetatis suae viris profectae sint, parum accuratas, contextum ipsum librariorum veterum pariter ac recentiorum mendis flagitiosissime oppletum, notas parca nimis manu a viris summis allatas, neque illas in unum corpus collectas, omnes, quae aliquid de his literis iudicare possunt, agnoscunt. Atque hoc cum uniuersum verum est, cum imprimis de Philopatride Dialogo, qui inter LVCIANI opera edi solet, verissimum. Interpretatio, quae extat, saepe inepta, contextus Graecus vitiosissime excusus, tenebris & squalore omnia plena. Neque enim IO. GE. GRAEVIUS, aut IAC. GRONOVIVS, diuinuiri rei literariae con-

stituendae, * veteribusque Scriptoribus emaculandis, aut, qui aetate hos, non meritis, antecedunt, IO. BURDELOTIVS, ** vel IACOBVS PALMERIVS, † aut ab aetate nostra remotiores, IO. BRODAEVUS *** vel PAVLLVS LEOPARDVS, **** qui omnes, ut reliquos taceam, pluribus locis auxilio SAMOSATENSI fieri, aut denique IO. IENSIVS, ***** qui quam praeclare instructus esset, ad salutem & decus huic auctori restituendum, satis ostendit, aliquid opis suae in hunc Philopatrin contulerunt. Cum igitur non ita pridem in eum incidissem, bis ac ter legeram, cum nondum, quid sibi vellet auctor, satis intelligerem. Ipsa autem difficultas, siue ea ab ingenii nostri hebetudine, siue a strilagine ipsius auctoris orta est, tantum absuit, ut me deterreret ab eo legendo, ut potius magis etiam accenderet. Erat, quod amplius auget illam cupiditatem. Videbam nimirum, Theologos saepiuscule ad hunc Philopatrin provocare, siue dogma de SS. Trinitate contra
Aria-

* Quorum notae in calce editionis Amstelod. comparent.

** Cuius notae textui edit. Amst. subiectae sunt.

† Cuius itidem quaedam, ex exercitationibus ad optimos scriptores Graecos excerpta, Belgarum editioni inserta sunt.

*** In libris emendationum & miscellan. T. III. facis Grut.

**** In Miscellan. To. II. facis Grut. imprimis quae T. III. habentur.

***** In Lectionibus Lucianicis, quae prodire Hagae 1699. 8.

Arianorum Photinianorumque *strophas* vindicent *, siue de templorum imaginumque apud Christianos antiquitate ** inter se disceptent. Cum vero diligentius considerare hanc commentationem coepissem, mox equidem deprehendi, verba & phrasés SAMOSATENSIS me legere; sed nescio quid ab amoenitate ingenii Lucianei, & in sententiis, & in verborum inflexione, alienum sentire mihi visus sum. Deinde magis magisque inquirenti subnatum est, quod iam Tecum, Beneuole Lector, communico. Specimen profectus mei publicum edendum erat: non dubitavi igitur cogitationes meas de auctore & aetate Philopatridis, certa ratione dispositas, & quantum per angustias nostras licet, expolitas, in dissertationem nuper iam separatim editam coniicere: iam vero dialogum ipsum versione nostra & notis, quantum fieri potuit, explicatū damus. Contextum autem repraesentavi non qualem voluisssem, sed qualem potui. Quin enim multis locis adhuc corruptus sit, vix dubito: mutare autem quidquam, praeter operarum manifestaria delicta, in tanta veterum exemplarium inopia, religioni fuit. Imprimis cum ipse auctor suam toties infcitiam prodatur, ut dubitare necesse sit; ipsine an librariis ineptae lectionis culpa tribuenda sit. Versionem, quantum potuimus, ad auctoris genium

) (5

nium

* Vid. §. 30. Diss. nostrae.

** Vid. §. 27. Add. IVSTVS HENNING. BOEHMERVS
diss. II. iuris Eccl. antiqui §. XIII. p. 52. sq. vbi
refutat Ios. MEDVM.

nium attemperauimus, ut, si posset fieri, & sententiam illius assequeremur, & verba non negligere-
mus: & cum mirum in modum poëtetur noster, etiam hac parte sequi illum studuimus. In no-
tis potissimum id actum est, ut quae ab aliis, LV-
CIANO praesertim SAMOSATENSI, (a quo
omnia fere habet) sumsisset auctor, ea suis resti-
tueremus dominis, si quidem cogniti nobis essent.
Fieri enim potuit, ut aliqua nos effugerint. Spe-
ciatim Homerica quaedam omissa, suspicor, cum
Seberianus in illum Index ad manus non fuerit.
Si in LUCIANI similibus locis congerendis su-
perstitiosus alicui videar, is cogitet, mea interfuis-
se, ut similitudinem inter auctorem Philopa-
tridis, & SAMOSATENSEM illum, demon-
strarem.

Poteram hic desinere, nisi opus videretur,
ut ad quaedam, quae contra sententiam de au-
ctore & aetate huius dialogi obiici possunt,
quaeque primum non succurrebant, respondeam.

Primo igitur doctissimus Annalium Eccle-
siasticorum & Politicorum conditor BASNA-
GIVS, * ut fortius occurreret BARONIO,
qui templum siue basilicam in Philopatride sibi
deprehendisse videbatur; ** negat omnino, Chri-
stianos sub finem dialogi notari, tanquam qui
mala rei publicae & Imperatori ominarentur,
sed aliquot nescio quos Mathematicos. Quod si
verum

* ad A.C. 313. nv. 3. p. 267.

** vid. diss. nostra §. 27.

veram est, tota nostra sententia congruat necesse est, de Philopatride, IULIANO imperante, ad insectandum Christianos scripto. Videndum igitur ecquid solidi subsit. Mathematicos, id est Astrologos significari, inde probat vir doctissimus, quod de phaenomenis caelestibus, eclipsibus nimirum, oppositionibus, coniunctionibus, CRITIAS illos interrogat*: de his autem Mathematicos interrogari, non Christianos. Quin aperte obicere Sophistis, quos vocat, CRITIAM, non recte eos Mathematicam affecutos. Mathematicos autem & Christianos simul esse non potuisse, productis TERTULLIANI, GREG. NAZIANZENI, EPIPHANII, testimoniis confirmat**. Deinde alia etiam ratione probare vult, Christianos non intelligi. Nimirum TRYPHON, (ita scribit pro TRIEPHON) cui auctor Christiani personam imposuit, pallidos homines, quos in aurata domo CRITIAS inuenerat, verbis amaris incescit, & mente pariter ac sententiis detonsos illos appellat***. Hanc iniuriam illis non facturum fuisse TRIEPHONTEM putat, si pro consecratis suis habuisset. Epiphonema subiicit: egregios vero Christianos, qui pessima optarent &c. Haec eiusmodi sunt, quae sicut forte iis facere queant, qui non totum dialogum attente legerint, nos a sententia domouere neutiquam possint. Primum, esse

* P. 777. c. 19.

** Vid. quae nos ad locum iam citandum.

*** P. 778. c. 21.

esse Mathematicos, in quos inuehitur sub finem dialogi auctor, tantum abest, ut loca a BASNAGIO allata probent, ut potius rem uisiter se habere, ex illis ipsis, saltem ex posteriori haud obscure appareat. In hoc enim clare dicit CRITIASE* *ἡ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατωρθώκατε. εἰ δὲ γὰρ μαντείαι καὶ γοητεῖαι κ.τ.λ.* Miratur nimirum, unde ista fominia, uti vocat, & nugae de rebus futuris originem apud illos acceperint, & remouet primo Mathematicam siue Astrologiam, negatque illius ope innotescere talia illis potuisse: deinde ait, si aliis vaticinandi artibus praestigiisque imponi sibi passi essent, duplo maiorem etiam stultitiam eos prodere. Denique qui hic irridentur, aliam longe futura cognoscendae uiam ipsi commemorant, ** decem dierum ieiunia, & nocturnos hymnos; non artem aliquam crepant, aut influxum astrorum. Illae de caelestibus apparentiis interrogationes, ut cuius consideranti patebit, totae ad risum iocumque compositae sunt, quibus consingendis occasionem forte dedit vox ἀποθᾶτῆν aliquoties ante adhibita. Epiphonemate illo BASNAGII minime omnium moueri debemus. Primo enim, qui Christianos hic peti dicit, is non ideo veras esse illas accusaciones asserit; quin calumnias bonam partem esse, non est dubitandum. Deinde, fuisse tum inter Christianos, qui occasionem his maledictis dare potuerunt.

* p. 778. c. 20.

** p. 778. c. 21.

potuerint, in dissertatione * ostensum est. Neque vero alterum BASNAGII argumentum magnam vim habet. Verum est, ab initio dialogi TRIEPHONTEM ut Christianum introduci, qui CRISTIAM de religione instituat **: sed neque illud negari debet, ipsos sermones, quos in TRIEPHONTIS personam auctor contulit, tales esse, ut appareat, cum deridiculo Christianam fidem habere. Igitur Magistrum suum vocat Γαλιλαῖον, ἀναΦαλαυνῖαν, Πιρρίνον, εἰς τρίτον ἔραον ἀεροβατήσαντα, quae omnia profecto ad risum captandum pertinent: MOSEN per scomma vocat βραδυγλωσσον, & quae sunt alia; ut adeo mirum non sit, si idem, qui modo per petulantiam Christianae religionis doctorem egerat, paullo post aperta conuicia in Christianorum quosdam dicat. Caeterum de Christianis in ultima Philopatridis parte agi, praeter ea, quae de statu illius temporis, quo scriptus hic dialogus videtur, in dissertatione dicta sunt, inde etiam fit probabile, quod inter eos fuisse perhibentur detonsi, ex montibus aduenientes, male vestiti, nudo capite pariter ac pedibus ***, quae descriptio aptissime in ascetas & monachos, quorum iam tum numerus satis magnus erat, conuenit. Canticiones nocturnae ieiunia, reuelationes, quorum itidem mentio fit ****, Christianis fere propria sunt, & in notis

osten-

* s. 34. 35.

** p. 770. c. 10. 19.

*** p. 773. c. 16.

**** p. 772. c. 21.

ostensum est, speciatim IULIANI temporibus in
usu fuisse.

Aliud occurrit, quod obuerti sententiae no-
strae possit, breuiter hic diluendum. Scilicet non
Christiani tantum irridentur hoc dialogo, sed
gentilium etiam Deastri acerbissime priori eius
parte perstringuntur. Videri igitur alicui possit,
illum non esse scriptum in IULIANI gratiam, cui
minime omnium probari Numinum suorum inse-
ctatio potuerit. Sed plures hic sunt elabendi viae.
Forte auctor, ut aegre faceret Christianis, exosos
quæ illos magis IULIANO redderet, quibus lu-
dibriis auita numina traducerent, in TRIE-
PHONTIS persona repraesentauit. Forte au-
ctor, cum sibi LUCIANVM suum non tam imi-
tandum quam exscribendum proposuisset, flosculos
eius hac in parte consecutus est, & verborum
amoenitate ductus ipsas etiam sententias impro-
uide assumpsit: quales hodiernum errores ab ineptis
hominibus, quorum numero nostrum vix quis-
quam eximendum censebit, committi interdum,
constat. Sed si vel sciens prudensque fecit, ta-
men timendum ei non erat, ut IULIANVM
offenderet; ut qui ipse absurdas de Diis fabulas,
a Poëtis ad res sublimiores sub istis quasi symbolis
repraesentandas, putabat esse confictas. Quin
ipse

* e. g. Or. in Matrem Deorum p. 170. Veteres, ubi
inauestigata a se rerum principia detexissent,
ἐκέντησαν αὐτὰ μύθοις παραδόξοις, ἢ αὖ
διὰ τὴν παράδοξον, καὶ ἀνιμψαίνοντες.

ipse falsis iocis in Deos illos *δοῖσιν**, ut adeo ab ira eius ob laesam ferculorum numinum maiestatem metuere sibi auctor Philopatridis non debuerit. Unum superest quod moneam. In dissertatione** quaedam de TIBERIANI ad Imp. TRAIANVM epistola disputata sunt. Deprehendi autem postea apud laudatum aliquoties BASNAGIVM***, HENRICI DODWELLI quaedam argumenta, quibus *νοθείας* eam epistolam arguit: quae ut omnia iam examinare non vacat, ita quod secundo loco proposuit, minime videtur contemnendum, ubi suppositionis indicium ait vir summus, Palaestinae primae mentionem in epistola factam. IACOBVS enim GOTHOFREDVS**** probatum dedit, eam diuisionem Palaestinae in pri-

τὸ πλάσμα Φωραθὲν, ὅτι τὸ ζήτησιν ἡμᾶς τὴν ἀληθείαν προσέψη. Ira oratione in Solem p. 136. ἀπίστε καὶ ἡ ἀρεδόξα ποιητικῆς Μύθου ἀθύρματα vocat, quae de συνδοιασμῶ & γάμοις Deorum dicantur apud HOMERVM.

* In illius Caesaribus Diuus Marcus ut se Deorum imitatore probet, illorum corpora τὸν τὴν ἀναθυμιάσεων τροφῆς indigere asserit, & Iouis exemplo (Il. ε. 897.) indulgentiam erga Commodum suum tuetur. In fine huius Commentarij τὴν ὕψην & ἀσπίαν Deas comminiscitur. &c.

** s. 38.

*** Annal. Eccl. Polit. ad A. c. 117. nr. 4.

**** ad l. 3. G. T. de protostatia.

primam, seu specialiter dictam, secundam & tertiam, siue salutarem, aut extremis THEODOSII M. aut primis ARCADII temporibus fuisse institutam. Caeterum parum ad rem nostram facit, seu genuinam cum VSSERIO & PEARSONIO * putemus dictam TIBERTIANI epistolam, siue quod DODWELLO placet, pro supposita & confecta habeamus. Eominus igitur necesse est ut diutius te, B. L. in vestibulo detineamus.

* Quos nominat BASNAGIUS L.C.

DE
AETATE ET AVCTORE DIALOGI
LUCIANEI

QVI
PHILOPATRIS
INSCRIBITVR
DISPVATIO.

I.

 Vo tempore, quoque scriptus
auctore esset dialogus, qui Phi-
lopatridis nomine, inter Lucia-
ni libellos, a librariis collocari
solet, diu multumque a do-
ctissimis hominibus disputatum est, neque
hodie satis quidquam certi, quod ego qui-
dem sciam, est a quoquam prolatum. Me
vero aliquid, quod certum sit, omnique ca-
reat reprehensione allaturum, sperare non
ausim: ecquod tamen fecerim pretium
operae, tu, si quis nobis obtinges, Lector,
iudicabis,

II.

Praeter illos autem, qui cauent sibi, ne
quid in re tam obscura affirmant, quorum
pauci forte sunt, tres imprimis video de
auctore atque aetate Philopatridis senten-

A

tias,

tias, singulas, si auctoritatem virorum doctorum spectes, qui eas defendendas susceperunt, haud improbabiles, easdem tamen, saltem duas, si rem ipsam demtis auctoribus consideremus, difficultatibus pressas vix eluctandis. Sunt enim, qui Luciano auctoritribuendum putent; malunt alii antiquiorem Samolatenſi credere, quin ad Neronis vsque tempora retro ascendentes parentem deformi foetui quaerunt; alii denique iuniorem Luciano, quin ipso tertio post C. N. seculo inferiorem vt statuunt, adduci se patiuntur. Nos in re ardua ita versabimur, vt primo sententias aliorum proponamus, quam fieri poterit perspicue, adiectis simul causſis, quas vel allegant ipsi, vel quae videntur illos, vt ita sentirent, induxisse; tum quae contra hos ab aliis disputentur, vel dici nostra opinione possint, sine cuiusquam insectatione modeste indicemus; denique vt nostram de tota re sententiam & exponamus breuiter, & argumentis pro virili parte adstruamus.

III.

Igitur qui Luciano tribuunt scelerati partus exclusionem, ab illis ne exigendam quidem esse probationem, videri alicui queat: cum, quod inter reliquas eius viri commentationes compareat, ex eo ipso satis constet, nisi sit, qui meliori iure eum sibi vindicet, illius esse, cuius per tot annos fuit pos-

possessio. Plurima enim esse plurimorum auctorum scripta, quae eorum, quibus tribuantur, esse, nullo alio argumento probentur, quam quod inter reliqua ipsorum scripta referantur. Atque haec cum ita sint, accedere, quod argumentum tale huius dialogi sit, quod a dicacitate Luciani & omnia insectandi libidine non abhorreat. Olim enim effecisse Samosatensem illum scurram, ut, si quid in re graui ridiculum, in seria ludicrum, in honesta denique contumeliose dictum appareat, id haud male, nec leui coniectura ad ipsum auctorem referatur. Neque Christianis pepercisse, sed in ipsos etiam maledicum strinxisse calamum, vel Protea, seu de morte Peregrini dialogum luculenter admodum testari. Maximam autem omnium fidem huic sententiae facit miraphrasium, sententiarum, earum etiam, quas ex Homero solet depromere, totius denique oeconomiae, quam vocant, & dispositionis conuenientia: quae quidem tanta est, ut vix phrasis vel sententia in toto hoc dialogo occurrat, quae non semel, aut saepius etiam in reliquis, quae Luciano nemo abiudicat, deprehendatur; oeconomia autem seu dispositio dialogi, ei, quam in Nigrino ille adhibuit, magis similis sit, quam ouum ouo est simile, de qua quidem conuenientia infra adhuc erit dicendi locus.

III.

Iam victoria illa de Persis, cuius sub finem dialogi epinicion quasi quoddam a superueniente Cleolao canitur, nihil vetare dicit celeberrimus FABRICIVS, * quare non sit eadem, de qua Marcus Antoninus & Lucius Verus triumpharunt A. C. 166. Vir doctissimus DAVID BLONDEBLVS, ** quem laudat FABRICIVS, *Anno Marti quarto, inquit, Christi 164. Macrino & Celso Coss. Seleucia cum trecentis hominum millibus, & Ctesiphontis regia Veri nomine per Cassium excisa, prisco vere Persarum supercilio nubem ademit Verus, cui spe falsus inant Susae & Arabiae excidium, Scythicarumque excursionum cessationem (in bellum Marcomanicum, dum Parthicum geritur, natum, intentus) spondet Cleolaus. Nihil itaque nos cogit, quae Luciano viuento & spectante confecta sunt, ad alium auctorem referre.* GEORGIUS vero BVLLVS *** ingens, dum viueret, Angliae suae ornamentum, laudante iterum celeberrimo FABRICIO, praeter victoriam de Persis Marco Antonino imperante reportatam, eandem nimirum cum hac, quam celebrat Cleolaus, illud insuper monet, quae de malorum praedictionibus dicantur in Philopatride, illa apprime etiam in Diui Marci tempora conuenire. Huc enim

* in immortalī opere Biblioth. Gr. L. IV. c. XVI. p. 504.

** de Episcopis & Presbyteris p. 227.

*** Defens. Fidei Nic. Sect. II. c. IV. §. II. p. 73. seq. ed. Grabii.

enim pertinere, quae **SEXTVS AVRELIVS VICTOR** habet in epitome: * *Marcus Antoninus virtutum omnium caelestisque ingenii exstitit, aerumnisque publicis quasi defensor obiectus est. Etenim nisi ad illa tempora natus esset, profecto quasi vno lapsu ruis-
sent omnia status Romani. Quippe ab armis nusquam quies erat: perque omnem Orientem, Illyricum, Italiam, Galliamque bella feruebant: terrae motus non sine inter-
itu ciuitatum, inundationes fluminum, lues crebrae, locu-
starum species agris infestae, prorsus vt prope nihil, quo
summis angoribus atteri mortales solent, dici seu cogitari
queat, quod non illo imperante saeuierit. Nempe
haec esse illa mala, a facerrimis sophistis, vt
appellat facerrimus nebulo Christianos,
praedicta.*

V.

Hae igitur & aliae forte rationes per-
mouerunt viros doctissimos, vt Luciano
assererent Philopatrin: quorum senten-
tiae caleulum etiam suum adiicit **THO.
GATTACKERVS**, ** **STEPH. LEMOYNE**, ***
& plures, quorum iam inire numerum nihil
attinet. Si qui ex antiquioribus Luciani
nomine laudant nostrum, ii forte non alia
ratione inducti, quam illa, quae primo loco
est a nobis allata, id fecerunt: Huc &
THEOPHILVM RAYNAVDVM refero ****
RIGALTIVMQUE, ***** de quibus forte

A 3

in-

* p.m. 336. in Antonino Philos.

** De stilo N.T. cap. ix. init.

*** Notis ad Varia Sacra P.r. T.ii. p.186. seq.

**** Erotematt. de libris bonis & malis p.199.

***** ad Tertulliani librum de oratione, sub init.

infra erit aliquid dicendum. Alterius autem sententiae, ad quam, age, progrediamur, adeo sunt infirmæ rationes, adeo difficultates magnæ, ut eam paucioribus sese probasse, mirum non sit.

VI.

Neque vero ipsi inter se conueniunt huius opinionis auctores. Est enim qui ita putet Luciano maiorem Philopatridos parentem, ut ipsum Neronem aetate credat attingisse. Nimirum THEODORVS MARCILIUS, cuius verba ad principium Dialogi in editione Belgarum nouissima posita sunt, postquam, Lucianum non potuisse Paulli Apostoli fuisse discipulum, nec proinde Philopatridis auctorem (ut qui Paullum magistrum laudet) probauerat, *Saperdae autem prorsus illi sunt, inquit, qui propter ea quæ in extremo dialogo isto de Babyloniis, Aegyptiis, Persis, Scythiis verba sunt, huiusce distortissimi foetus parentem ad tempora Imperatoris Traiani referunt, cum ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere posse, quibus facile latio non visitans peruiderit. Plane quidem, quique tam belli pueri pater est, Neronis Principatu eum suscepit. Haec ille satis quidem dictatorie. Sunt tamen, qui Saperdarum nomine nihil moti, Traiano imperante scriptum esse Philopatrin, his imprimis rationibus contendunt. Primo manifestum illud esse, quod Paulli Apostoli se discipulum profiteatur Tripho: eo enim referunt, quæ ille ait: **

Hv6-

* p.770. c.10. ex nostra diuisione.

Ηνίκα δέ μοι Γαλιλαῖς ἐνέτυχεν, αἶα Φαλα-
 τίας, ὁπίρριν, ἐς τρίτον ἔρανόν ἀεργβλήσας,
 καὶ τὰ κάλλιπαι ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς
 ἀνεκαίνισεν, κ. τ. λ. His adeo clare putant
 Paullum Diuum significari, vt id negare vo-
 lenti frons periisse dicenda sit: iam vero in-
 ter magistri mortem, atque hunc sermonem
 discipuli plus xxx annis ad summum inter-
 cedere non potuisse, nisi decrepitum senem
 Triephontem, cum haec loqueretur, fuisse,
 dicere velis. Victoriā, quam celebrat in
 fine dialogi Cleolaus, eam esse, de qua Tra-
 ianus triumpharit. Et profecto cum reli-
 qui scriptores, qui eorum temporum histo-
 riam literis consignarunt, victorias illius im-
 peratoris celebrant, tum RVFVS FESTVS
 ita singula complectitur: *Traianus, qui post
 Augustum Romanae reipublicae mouit lacertos, Armeniam
 recepit a Parthis. Sublato Diademate regi Armeniae ma-
 ioris regnum ademit. Albanis regem dedit. Iberos, Bos-
 porianos, Colchos in fidem Romanae ditioris recepit. Os-
 roenorum loca & Arabum occupauit. Cardenos, Marco-
 pedos obtinuit. Antemusium optimam Persidis regionem,
 Seleuciam, Ctesiphontem & Babyloniam accepit, & tenuit,
 Visque ad Indiae fines post Alexandrum accessit. In ma-
 ri rubro classē instituit. Prouincias facit Armeniam,
 Mesopotamiam, Assyriam, reliqua.* Haec compa-
 rare iubent alterius Patroni sententiae, in
 qua declaranda iam versamur, cum fine Phi-
 lopatridis, & clarum fore existimant, de
 vna re vtrosque auctores loqui. Denique,

A 4

cum

cum quaedam sint in Philopatrīde, quae in Lucianum auctorem parum videntur convenire, ut stili ipsarumque sententiarum ineptiae, maior item Christianarum rerum, quam ille alias ostendit, notitia; (de singulis autem deinde latius disputabimus) iis omnibus suam mirifice confirmari sententiam existimant.

VII.

Verum enim vero quo antiquiorem aliquis hunc dialogum statuit, eo magis falli necesse est. Nam, (ut quam sententiam posteriore loco recensuimus, eam, ceu minus probabilitatis habentem, prius refutemus:) antiquitas Luciani aeuo, quin Traiani maior quibus argumentis probatur, ea paruo impulsa momento ruunt. Quid enim? Triphontis magister laudatur Γαλιλαῖος, αἰα Φαλαλίας, ὁ πῖρρινος, ἐς τὸν ἕρπον' ἀε-
 ρβαῖ ἦσας; Diuus igitur Paullus intelligendus necessario est? Quid enim vetat, quemvis alium hac descriptione signari, recalcitrastrum nasonem, mysteriorum cognitionem de se, ex vero forte, praedicantem, quam comica phrasi ad raptum illum Apostoli nefarie accommodata noster περιφράζει. Quid vetat, si concedamus etiam, corporis & oris habitum, qualis hic describitur, Paulo fuisse, (quod vix tamen probari posse puto) imaginem summi Doctoris a scurra visam esse, eumque deinceps, ut proteruius Chri-
 stia-

stranos infestaretur, hoc schemate magistrum suum deridendum aliis propinasse? DAVID BLONDELLVS, * quem paullo ante laudauimus, contra eos, quibus Galilaei, recaluastris, nasenis, ad terram usque caelum rapti, discipulum professus Triepho, Paulum innuere videtur, ita disputat: *His argumentis, (quae nimirum allata iam iam a nobis sunt) persuaderi me non posse fateor, (ut credam, Philopatrim ante Luciani aetatem scriptum.) Ut enim nullum Luciani aetate Pauli auditorem supersuisse largior libris; nec Paulum Tarsum Galilaeum dici debuisse constat: utrumque ad maius Christianorum rerum ludibrium a Luciano offitium non est quod negamus.* Sed quod est de imagine Apostoli, quam visam forte ab auctore dixi, non possum pati, quin, quod paullo ante promisi, de THEOPHILO RAYNAUDO aliquid dicam. Is ** in ea fuit opinione, Lucianum, quem pro Philopatridis scriptorem habet, imaginem Pauli in templo aliquo vidisse. Sed quin fugiat virum alias haud indoctum ratio, dubitari non potest. Ecquid enim Lucianus, vel auctor dialogi, si modo vidit imaginem Pauli, nam & hoc incertum quam quod maxime, alias non potuit eam videre, praeterquam in templo vel oratorio? non potuit etiam aliarum aedium talis effigies fuisse ornamentum? Similem errorem errauit, circa

A 5 hunc

* de episcopis & Presb. l.c.

** orotomach, de fibris bonis & malis l.c.

huncipsum dialogum, robustissimus Eccelesiae suae tibicen BARONIVS, quo de mox agendi sese offeret occasio. Iam pergamus ad reliqua.

VIII.

Neronis Principatu non esse scriptum Philopatrin, non equidem probabo ex RVFFI FESTI loco, qui * *Armenias duas tunc amissas, Romanasque legiones sub iugum a Persis missas, extremo dedecore Romani exercitus sacramenta ait, foedasse*. Plura siquidem feliciter, ductu Corbulonis, Neronis auspiciis, in Armenia contra Parthos gesta, eademque magnifica celebrata, refert TACITVS **: quin neque post cladem ignominiamque Pacti negligentia acceptam, *ilicet a Senatu, integro adhibito bello, tropaea, dum aspectui confutitur, spreta conscientia, omissa sunt*, ut idem TACITVS *** auctor est. Quidni igitur & vani cuiusdam Graeculi Pacana ante victoriam, quin post cladem acceptam, canentis, gratulationem, Nero acceperat? Firmiora proinde argumenta deinceps erunt adferenda. Nec sero Traianae aequonia, verba recito DAVIDIS BLONDELLI, **** *quod sub dialogi finem oraculum recitat Cyprianus: Πῦρ καὶ αὐτὸς καὶ παλαιὰ βωμὸν ἢ Περσῶν κ.τ.λ. Nam*

NEC

* in breuiar. p. 170. seq. ** Annal. xiii, c. 7. seq. impr. c. 34. seq. L. xiii, c. 23. sqq. L. xv, init. *** Annal. Lvi, c. 18. 1. Ita in Persii Sat. v. 6. ad Corbulonis victoriae respicit ait Casaubonus, quas assentatorie in suis extollerent Poetae & Historici. **** l.c.

nec Susam nec Arabiam totam debellauit, nec quos ex Arabibus subegit, post deuictos Persas domuit Traianus, immo inter belli Parthici initia anno imperii quarto Christi CI. Traiano quartum & Pacto coss. per Syriae praesidem Palmam, Petraeam Arabiam sub iugum misit; eodemque anno, pereunte Decebalo, Dacicum bellum consummauit. Anno vero imperii nono, Christi CVI. Commodo & Cereale Coss. Seleuciam, Babylonem & Ctesiphontem cepit.

VIII.

Sed, ne quid dissimulem, tota illa disputatio nec mihi, nec credo multis aliis, ex omni parte probatur. Prior ipsius ratio est, quod nec Susam nec Arabiam totam debellauerit Traianus. Sed debellauitne eam Marcus, cui ipse epinicio illo gratulatum fuisse Lucianum putat? Fatetur non debellasse. At paratum est *καὶ οὐκ ἔστιν*. SPE FALSVS *inani*, inquit, *Susae & Arabiae excidium, Scythicarumque excursionum cessationem, spondet Cleolaus.* Iniquus autem est BLONDELLVS, si quo ipse effugio utitur, illud eripere velit parti aduersae. Vt lubentius concedat, mouere eum debet ratio altera, qua aduersam sententiam oppugnare sibi videtur, tantum abest, ut ea rem, quam vult, conficiat. Putat enim, quia iam ante Persas, Arabum quosdam subegerit Traianus, Cleolaus autem ei, qui iam victor esset Persarum, Arabiae subiugationem tanquam futuram spondeat; fieri non posse, ut de Traiano ea gratulatio accipiatur. Quid si autem dicamus, ideo enim vero spon-

spondere Cleolaum vt ΠΑΣΑ ΧΘΩΝ ΑΡΘΡΙΑ
sub potestatem Traiani redigatur, quod
parte eius iam subacta, facilius de reliquis
spes esset. Haec, vt mihi quidem videtur,
ita sunt manifesta, vt Blondello ipsi, si vi-
veret, assensum extorquerent.

X.

Haecne igitur, dicat forte aliquis, sunt
firmissima illa argumenta, quibus Traiani
a quo abiudicatur Philopatris? Equidem,
vt quod res est fatear, his nunquam mihi
persuaderi passus essem, vt non a Paulli
quodam discipulo transfuga scriptum puta-
rem. Sed bene res habet. Superest argu-
mentum vnum, a nemine, quod sciam, ad-
hibitam, sed omni exceptione, vti arbitror,
maius. Narrat nimirum Critias, * se cum
interfuisset deliramentis atque vanis prae-
dictionibus Sophistarum, ita sententiam de
illis dixisse: καὶ μὲρ τῶν Ἀριστάνδρου καὶ ΑΡΤΗ-
ΜΙΔΩΡΟΥ, ὃ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τῶν
ἐνύπνια ἐν ὑμῖν, & reliqua. Quis non vi-
det ARTEMIDORVM οὐνεργηρικῶν scri-
ptorem significari? Et ne dubitemus, nec
infartum ab interpolatore aliquo Artemi-
dori nomen suspicemur, paullo post inter-
rogat: ὃ κατὰ Ἀριστάνδρου ἢ Τελμισία, καὶ
ΑΡΤΗΜΙΔΩΡΟΝ ἢ ΕΦΕΣΙΟΝ ἐξίχνησται τοῖς
οὐνεργασιν; De ipsa re, si quis forte requirat
AR-

* p. 775. c. 17. vt mos distinximus.

ARTEMIDORI huius vt & ASTRAMPSYCHI verba in notis posita sunt. Hic illud tenendum, quod hic ARTEMIDORVS EPHESIVS, qui tamen Daldianum se dici maluit, vt nobilitaret oppidum vnde maternum genus trahebat, obscurius absque hoc futurum, testatur ipse, * se nosse homines, qui vixerint Antonini Pii temporibus, qui successor fuit Hadriani, ante quem Traianus imperauit. Huius vero inter victoriam Persicam & Antonini initia xxx. minimum anni intercesserunt. Nemo igitur sub Traiano scriptum Philopatrida potest asserere, nisi qui crediderit, triginta annis ante quam scriptus sit liber, eum posse allegari. Quin, cum nihil aliud colligi queat ex Artemidori verbis, quam notos illi fuisse Athletas, ludis quinquennialibus, illis quos Antoninus Pius Hadriano, a quo fuerat adoptatus, instituit, ** suspicari licet, post Antonini demum tempora, quin Seueri etiam, qui Antonino successor fuit, scripsisse Artemidorum, primum quod ex prooemio apparet, post longissimam cunctationem animum ad scribendum appulisse, tum quod TERTULLIANVS quem sub Severo Imp. in confiniis seculi II. & III. floruisse

* L. I. c. 28. p. 26. & c. 64. p. 55. quae loca allegantur a Nic. Rigaltio in notis ad inscriptionem.

** Videndus Ael. Spartianus Hadriano c. xxvii. & Commentt. ad h. l.

isse satis constat, cum somniorum interpretes enumerat, * nostri nullam facit mentionem: Quae ratiocinatio, si cui aequae ac mihi probabitur, ut paullo dictum laxius accipiet, cum NIC. RIGALTIVS, ** atque IO. ALB. FABRICIVS *** Hadriani & Antonini Pii temporibus vixisse Artemidorum perhibent: tum illud etiam colliget, vix esse, ut a Luciano Samosatensi laudatus Artemidorus, adeoque Philopatri scriptus esse potuerit, de quo infra videbimus.

XI.

Neque vero illud hoc in loco praetermittendum est, summa rerum verborumque cum iis, quae haud dubie Luciani sunt, conuenientia, quam, credo, negabit nemo, qui annotationes nostras vel cursim perlustrauerit, facile aliquem induci, ut credat, vel ab ipso Luciano, vel ab homine qui eum sibi imitandum proposuerit, esse scriptum. Neque enim magis id casu fieri potuisse existimo, quam, ut ex temeraria formularum typographicarum commissione versus Homeri aliquis, aut Ennii possit existere. Sed pluribus in hac sententia confutanda nos immorari nihil opus esse arbitror, cum quae iam nunc aduersus primam
illam

* Lib. de anima c. xxxxvi.

** loco citato.

*** Bibl. Gr. L.III. c.XIII. p. 402.

illam, quae Lucianum Philopatridis auctorem facit, proferemus, ea magnam partem fortius etiam contra hanc secundam valeant.

XII.

Quod igitur alterum huius disputationis caput est, Lucianine sit Philopatris, an iunioris alicuius, age, dispiciamus. Quae in re ita versabimur, ut primo contra eorum, qui id affirmant, rationes quaedam in medium proferamus, deinde, cur Luciani non esse putemus, generatim dicamus, denique ut quibus inducti rationibus, iuniorem Luciano auctorem arbitremur, eas rationes, quam fieri poterit breuiter & perspicue, proponamus. Cum vero viros summos & toto, qua literis cultus est, orbe celeberrimos ab altera parte stare videam, prius quam ad rem aggrediar, summopere, mi Lector, rogandus es, (ad illa enim ipsa docti orbis lumina sermonem dirigere nimis forte spei audacis esset) ne contradicendi libidine, aut nouarum cupiditate rerum a tantis viris seorsim sentire me ausum existimes, quae multos hodie insania vexat; sed solo veritatis amore, eiusque studio inquirendae huc delatum, ubi aut deferere id quod verum puto, aut dissentire ab iis cogor, quorum tanta apud me est veneratio, auctoritas tanta, ut maior forte apud neminem. Si igitur hac in re erro, illud saltem

tem optime conscius mihi sum, non illa ingenii prauitate, sed communi hominum forte, quae ab errore immunem esse neminem patitur, inuitumque in eum incidisse.

XIII.

Luciano iure tribui Philopatrin, probatum primo inde est, quod is quasi in possessione esset, cum inter ipsius opera iam longo tempore referatur; igitur non nisi validissimis rationibus posse inde exturbari. Verum enim vero, ne iam in locum illum communem de librariorum inertia & fraudibus excurram; ne etiam illud dicam, malae fidei possessorem praescriptione sese tueri non posse: iam Graeca editio quae A. R. G. CIO IOXXVI. in forma octaua Hagenoae elaborata est, in fine dialogi haec habet: οὐτὸς ὁ λόγος νοθὲν ἔλκεται, Quae procul dubio ex veteri codice adscripsit editor quisquis etiam fuit, diligens certe & industrius, cuius utinam diligentiam imitati essent librarii Belgae in nouissima editione, quae splendido viri summi, ROGE. GRAEVII nomine superbit. Sed & in hac editione annotatio, quam retuli, est seruata: quae tanto maioris est momenti si antiqua est, quod tamen in hac librorum MSS. inopia asserere non ausim, quanto frequentius sine censura omni transmittuntur a librariis, quae tamen *νοθὲν* sunt conuicta planissime. Argumentum non ab-

abhorret, fateor, ab ingenio Luciani, si generatim illud spectes, vt ad irridendam cum superstitione religionem pertinet. Sed quam exiguum huic rationi pondus insit, si dicerem, de Tua, Lector, prudentia dubitare viderer. Quid si vero insuper negem, illam saltem dialogi huius partem, vbi vanissima spe tot victoriae, triumphi tot spondentur, quorum nihil vel parum, quamcumque etiam sententiam amplectare, contigit, cato illi Samosatensis naso ex asse conuenire? certe a prudentia non tantum viri, sed a magna ad credendum res etiam satis certas tarditate, oppido id videtur alienum. Ingens porro illa rerum verborumque in hoc dialogo cum iis, quae indubie sunt Luciani, similitudo, tantum abest vt a me negetur, vt potius paullo ante ea vltus sim ad probandum, Traiani aetate non videri scriptum. Sed potuit ea ex alio etiam fonte profluxisse, imitatione nimirum, satis illa quidem inepta, qua de tum e notis nostris constare volenti potest, tum infra adhuc aliquid erit dicendum. Nunc reliqua persequemur.

XIII.

Victoriam de Persis ingentem reportauit Lucius Verus, ob quam, communicato cum Marco fratre honore, triumphauit. Hanc eam ipsam esse, quam celebrat sub finem Philopatridis Cleolaus, volunt, quos

supra laudavi, viri doctissimi, alique complures. Quibus assentiri ne queam, illud me mouet, quod vnus tantum *αὐτοκρατορ* deprehendam in illo epinicio mentionem, id quod secus factum oportebat, si ad hunc triumphum pertineret. Ambos enim fratres aequato iure imperium administrasse, notius est, quam vt dici a me debeat. Nec est quod Lucium Verum solum celebrari dicamus, qui nimirum solus id bellum confecerit, solusque gloriam inde sibi vindicaue-
rit. Praeterquam enim quod per duces omnia sunt gesta, Vero interim Imperatore in Daphnicis Antiochiae deliciis molli-
ter ventrem, Marco autem Romae rem publi-
cam curante, vt testis est IULIVS CAPITOLINVS*: iam est paullo ante dictum, con-
firmarique tum aliorum, tum eiusdem CAPITOLINI** testimonio potest, trium-
phum pariter vtrosque celebrasse. Ita enim ille: *Habuit hanc reuerentiam Marco Verus, ut nomina quae sibi delata fuerant, cum fratre communicaret, die triumphi, quem pariter celebrarunt.* Et iam ante*** dixerat: *partum est Vero nomen Armenici, Parthici, Medici, quod etiam Marco Romae agenti delatum est.* Illud forte dici ab aduersa parte posset, Imperatorem Verum, cum ista scriberentur a Luciano, iam tum fuisse extinctum, solique
adco

* in Marco Antonino c.viii.

** in L. Vero c.viii.

*** c.vii.

adeo Marco hic applaudi. Et sane EVTROPIVS* cum triumpho Parthico, Veri obitum coniungit artissime. Sed certum est, intercessisse aliquot annos inter triumphum istum atque mortem Lucii; nec quae scriptor breuitatis studiosus narratione coniungit, tempore ideo sunt coniuncta putanda. Sed haec cum quaestione careant, apud eos certe, qui aliquam cum historicis illorum temporum familiaritatem habent, lubens dimitto. Illud tamen non possum quin adiciam, non videri Cleolaum nostrum, qui sui victoria Imperatoris effertur tantopere, Medorum atque Armeniae mentionem fuisse omisurum, cum de futuris audacter adeo spondeat, si modo materiem epinicio illi tum praebuissent, quod Marco imperante contigisse modo vidimus. Denique totum hoc argumentum tale esse meminerimus, ut si nihil etiam sit, quo labefactari conuellique possit, quod tamen minime ita se habere, est, puto, luculenter a nobis ostensum, tamen amplius nihil eo efficiatur, quam hanc quidem ~~effigiem~~ nihil obstare, quo minus Lucianus pro Philopatridis auctore haberi queat, cuius generis argumenta, plura etiam, ruere statim necesse est, si vel unica proferri queat circumstantia, quae cum reliquis conciliari & redigi in concordiam non possit.

B 2

XV.

XV.

Quod vero vir celeberrimus GEORGIVS BVLLVS putat non parum momenti habere, ad asserendum Luciano Philopatridem, temporum sub Marco Antonino iniquitatem, de eo etiam, dissimulare non possum, alia omnia mihi videri. Mala etenim, quae ab AVRELIO VICTORE enarrata supra retulimus, quorumque mentionem etiam IVLIVS CAPITOLINVS facit *, iam inde ab imperio Antoninorum fratrum atque adeo ante victoriam Parthicam accidisse, totoque fere perdurasse imperii tempore, iidem auctores sunt. Tantum autem abest, vt, qua tempestate scriptus est Philopatris, calamitates publicae orbem Romanum insigniter vexauerint, vt potius eam ob causam Christianis acerbè adeo insultasse auctorem appareat, quod temporum felicitatem infaustis praedictionibus, obscoenisque ominibus quasi contaminarent. Quod vt appareat, audiamus Critiam, qui, vt videtur, ob patriae, quem proficitur, amorem, nomen dialago dedit, cuiusque sub persona auctorem latere voluisse, existimaverim. Hic igitur Critias in Sophistarum, vt eos appellat, concilium introductus, interrogatusque : ** πῶς τὰ τὸ πολέως ἢ τὰ ἐκ νόσμου

* in vita Marci c. viii.

** p. 777. c. 19.

πόμυξ, Χαίρουσιν πάντες, inquit, καὶ εὖ γὰρ
 χαρήσονται. Habes gaudium publicum, ha-
 bes felicitatem temporum. Quid ad haec
 Sophistae? Non placet illis laetitia effusa
 gentilium, subiiciunt: δυστοκίη γὰρ ἡ πόλις,
 cuius verbi vim in notis declarauimus. Non
 negant igitur iam felicia esse tempora, sed
 mala futura praedicunt. Hos dein proterue
 ridet Critias, ὅξυδερέσμετα νοεῖν illos inter
 alia scommata dicens, qui viderent scilicet,
 quod nec esset vsquam, nec, ut putabat pro-
 fana mens, futurum esset. Tum effunditur
 in enumeranda varia calamitatum publica-
 rum genera, ita tamen ut ipsa phrasi ad ri-
 sum composita manifeste indicet, nihil tale
 tum quidem vulgo homines timuisse, ne pu-
 tes fuisse expertos. Confirmant ista, quae
 sub finem dialogi idem Critias commemo-
 rat: ἡμεῖς γ', ὡς τρεφῶν, τὰ καλῶν εὐρη-
 κότες ἐσμὲν. & paullo post: τὸ δὲ δέκεῖ τοῖς
 παισὶν, αἱ ἡμέραι δ' αὐτοκράτορος, πλεῖστες
 γὰρ ἡμᾶς σὸς ὀκλείψει, καὶ ἔθνος ἡμᾶς ἔκα-
 ταπλήσει. Haec igitur satis, opinor, osten-
 dunt, non eo tempore scriptum Philopatri-
 dem, cum calamitates publicae per orbem
 terrarum grassarentur, sed satis laeto rei-
 publicae statu, secus atque viro doctissimo
 videbatur.

XVI.

Perduxit nos ordo disputationis insti-
 tutus ad ea argumenta, e quibus genera-

tim Luciani non esse foetum Philopatrin, colligi posse putamus. Nam illa quae iuniorum Luciano auctorem suadeant, his subiuncturos nos esse diximus. Ad hanc igitur classem, praeter ea, quae modo contra BLONDELLVM atque GEORGIVM BVLLVM, viros doctissimos, disputata sunt, non dubito primo loco referre, quod maior in hoc dialogo deprehenditur, quam in Luciani scriptis Christianarum rerum peritia. Quisquis diligentius paullo huius viri commentationibus legendis attenderit, animaduertet profecto perpetuum fere illius morem, ut in quarum rerum mentionem inciderit, eas res, tanquam per digressiones, quas vocant Rhetorum filii, perspicue verbisque negotio, de quo agitur, quam aptissimis declarat, quo ipso, quanquam interdum non taedium lectoribus, si qui sunt delicatiores, creare non potest, facit tamen, ut, cum minime putes, plurima discas, ad omnem historiam, populorum ritus, clarorum virorum pernosendam indolem, linguae etiam proprietatem, totam denique humanitatis disciplinam nimium quantum profutura. Quin ea ipsa ratio est, ut quoddam *Αμαλθείας κίρας*, aut cornu copiae bonae frugis plenissimum, opera eius summo possint iure vocari. Profluxit ista scribendi ratio partim ex charactero Luciani, qui est *ἡμωτέρω* & ad comicum

cum in multis accedens proxime, in quibusdam etiam superans : partim, non est enim inficiandum, ex ostentatione quadam, Polymathiamque demonstrandi studio, quod quidem in Sophista, id est eo, qui docendi artem pro genio seculi profiteretur, non ferri facilius poterat, sed laudi erat atque admirationi. Igitur nulla fere secta, hominum fere genus nullum est; cuius non historiam, characteres principales, aliaque *αἰτιαμάτων* consignata ab eoliteris deprehendamus: Philosophorum autem cuiuscunque sectae, rhetorum, adulatorum, parasitorum, divitum, pauperum, senum, iuvenum, superstitionum, atheorum, Romanorum, Atheniensium, Scytharum, impostorum, histrionum, lenarum, meretricum, militum, rusticorum, regum tyrannorum, Deorum, Dearumque, & cuius non? velut imagines quasdam ab eo pictas admiremur.

XVII.

Sed quorsum ista disputem, quaeret fortasse aliquis? Nimirum ita rationem subduco: Quia Lucianus ostentandae occasionem doctrinae nullam solet facile praetermittere; quia nullius non hominum generis, characteres, mores, sententias, verbis cuique rei propriis & quasi solennibus describit: probabile non videri, si tantam habuisset Christianismi peritiam, quantam in

Philopatride reperimus, non alias etiam
eam prae se tulisse; atque eo magis cum oc-
casio in his ipsis, quae habemus ab eo scripta,
non defuerit, tum in bonam, tum in malam
etiam partem ampliorem Christianorum
mentionem faciendi. In bonam quidem
eo imprimis loco, ubi Alexandrum Pseu-
domantin illum ab oraculo suo Atheos, E-
picureos, Christianos omnes remoueri pro-
cul iussisse tradit. Verba ipsa subieci: * *ἐν τῇ
ἐκείνῃ, ἢ Χριστιανὸς, ἢ Πικυραῖος, ἢ οὐκ ἄλλος
ἐστὶν ὁ πρῶτος, Πσυέρω.* Facile, credo,
veniam impetrabo, si huic centoni meo pan-
num de purpura magni viri, I. O. G. E. GRAE-
VII ** adsuam; non possunt enim non pla-
cere quae ille scripsit seculi nostri Varro,
ubique etiam legantur. Ita vero cum
hunc locum enarrasset, pergit: *Norat impu-
rissimus nebulosus, (Alexander) Christianos decipi non facile
posse. Illos, mente ab oculis seuocata, breui latebras
fallaciarum, quibus homines fascinant, perscrutatu-
ros, omnique mimo sceleratissimi latrocinii personam detractu-
ros fuisse. Vnde vero haec perspicacitas hominibus rudi-
bus, nec versatis in peruestigandis abditarum rerum causis,
quas sibi vindicabant, qui Philosophis dederant operam?*
*Vnde robur illud animi, contra tantam superstitionis vim,
quae omnium mentes, tanquam magicis carminibus defixe-
rat, quam a religionis Christianae virtute & efficacitate,
quae & oculos aperit ad fraudes nequissimorum hominum
prospiciendas, & animum firmat aduersus superstitionem,*
quae

* In Pseudom. p. 770.

** in praefat. Luciani ad Fridericum Wilhelmum
Elect. Brandeb.

quae imbecilliores occupat facillime? Qualia de Christianis praedicantem modo audiimus. GRAEVIVM, talia fere de Epicureis Lucianus in medium attulit; sed de nostris tacet, nec rationem ullam cur exesse illos sacris suis Alexander voluerit, profert: forte quod laudandi erant, hoc quidem in loco; quod a se paganus homo impetrare non poterat. Sed etiam cum ridet Christianos*, & res illorum ex instituto narrare videri vult, partim verbis ex gentiliū disciplina petitis utitur ad res ipsorum designandas, partim, vulgari errore, Judaeorum & Christianorum miscere negotia videtur, & in vniuersum ita loquitur, ut satis appareat, neque libros sacros legisse vnquam, neque etiam aliunde sanctissimae disciplinae rationes satis habuisse cognitās atque perspectas. Quoniam id est parum ab hac disputatione alienum, age, quaedam ad hunc Luciani locum annotemus,

XVIII.

Ac primum quidem miror, TANAQVILIVM FABRYM, virum ingeniosissimum ad ad illa verba.** τ μέγαν γόνυ ἐκείνον κ.τ.λ. annotasse. *Istaec vocula γόνυ & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic a Luciano aduersus Christum scripta fuisse; quae a maioribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod*

B 5

dixit.

* de morte Peregrini T. II. p. 565. seqq.

** p. 566.

dixerat Suidas, Lucianum καθ' ὑπερβολὴν τὸ χριστιανισμῶ, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸ χριστὸν, ἐν τῷ τῷ περιγρίῳ βίῳ. Hinc factum ut in plerisque Mss. Codd. non amplius extet Peregrinus. Equidem fateor, si voculam γὰρ interpretere, itaque, ut est ab eo, qui hunc dialogum conuertit, factum, male haec cohaerere cum iis, quae praecedunt. Sed quid vetat, quo minus vertamus enim, frequentissima nimirum, apud Lucianum etiam, vocis significatione, ut quandam notet parenthesin. Qui enim, quaeso, concinnius, quam ita loqui potuit Lucianus; Peregrinus noster in Christianos etiam incidit, & postquam illorum edidicisset mysteria, subito nimium quantum inter illos nomen & gloriam est consecutus, NAM hodieum durat illa quorundam stultitia, ut celebrem istum in Palaestina suspensum hominem veneratione &c. Pergit deinde, ut videas a parenthesi reuerti; τὸ π ΔΗ καὶ συλληφθεὶς κ. τ. λ. Sensus igitur abruptus non magis, quam γὰρ particula, deesse aliquid ostendunt. Suidae verbis sua constat veritas quam planissime, si vel nihil desit. Quid enim sunt blasphemiae in Christum, si haec non sunt, quae hodieum extant in Proteo? Denique, quis iste foret stupor, cum manum semel iniectis mutilando scripto, illud relinquere, quod elici vel similiter, vel magis etiam intererat. Duobus potissimum modis vlti sunt Christiani huius dialogi contumeliam, primum

omit-

omittendo illo penitus, quod factum facile FABRO credimus, tum acerbe, adletis in margine notulis, refutando, quod scholia a doctissimo viro IO. CLERICO edita testantur. Omisisse quaedam ex ipsa orationis serie, saltem FABER quas attulit argumenta, iis vix persuadebit.

XVIII.

Sed, ut pergamus strictim quaedam ad Luciani verba annotare, Judaicum sapit, quod *ἱερείας & γερμασίας* vocat Christianorum Doctores, quancquam non ignorem, de Aegyptiorum etiam sacerdotibus τὴν *γερμασίαν* voce non semel usum. * Ex ethnico est quod Alexandrum Christianorum *ἡσάριχλιν* vocat, & *πλετὴν* Christianorum disciplinam, *καινὸν Σωκράτην* Christianos Peregrinum vocasse, probabile non est: si nota Luciano Paulli Apostoli historia fuisset, hunc dubio procul substituisset. Οὗτος *νομοθέτης ὁ πρῶτος*, qui persuasisse Christianis dicitur, ut omnes que pro fratribus invicem haberent, non video quin ipse servator noster esse queat. Neque hunc legislatorem ἀπὸ τῶν *ἀνισκολοπισμένων ἀνδρῶν* ubi distinguat Lucianus, reperio, quod vtrumque tamen iterum vult TAN, FABER. Contra ea iussit Christus Matth. xxiii, 8. ut omnes discipuli sui fratrum se loco in vicem haberent: & secundum τὴν *ἀνισκολο-*

πλ-

* e.g. de Sacrif. p. 369. T. I. it. in Philop. p. 350. T. 2.

πομπὴν νόμους vivere Christianos, paullo post Lucianus dicit.* Ad verba: ** εἴτα ὁ θεονομήσας ἡ εἰς ἐκείνους, ὡφθῇ γὰρ τι, ὡς οἶμαι, ἐσθίων ἢ ἀπορρήτων ἀνδρῶν, PALMERIVS confundi ait Judaicos ritus cum Christianorum lege. Sed forte idolothytorum esus, & suffocati ac sanguinis ab Apostolis etiam prohibitus, obuerti huic reprehensioni possit.

XX.

Iuvat hic in breuem summam colligere omnia, quae de Christianis tradit Lucianus, (tradidisse autem, quae sciret omnia, probabile saltem supra reddere conatus sum) cum similiter quasi in tabulam quandam coniecta cum his comparare, quae in Philopatrīde de iisdem dicuntur. Lucianus ita Christianos describit: *** Sunt homines, qui suspensum in Palaestina hominem, nouorum auctorem mysteriorum, spretis omnibus Graecorum Diis, colunt & adorant, immortalitatem expectant, atque propterea corporis cruciatus, ipsamque adeo mortem, subire non recusant, ut potius ultro eam deposcant. Praeterea pro fratribus inuicem, sic iubente primo illorum Legislatore, se habent, bona fortunae omnia tanquam vilia & vana contemnunt, benigneque iis impertiunt, quos propter superstitionem suam vident aut bonis extur-

ba-

* Iohannem Euang. intelligit Fabr. B.G. L.IV, c. xvi. p. 500. ** p. 570. *** L. c.

batos, aut alias male a magistratibus acceptos. Sacros libros habent, quos in conuenticulis suis legunt, si qui autem sunt doctiores, etiam interpretantur. Si quem videant leges suas migrantem, eum a communione & caetibus arcent atque excludunt. Haec Lucianus. Audiamus auctorem Philopatridis. Christiani credunt in DEum vnum, qui caelum & terram creauit & omnia, eumque Patrem* magnum, immortalem, caelestem, Filium Patris, Spiritum ex Patre procedentem, vnum ex tribus & ex vno tres. Hic** DEus, qui est lux incorruptibilis, inuisibilis, incomprehensibilis, creauit, (vt didicerunt a Mose tardilingui) cum alta nox abyssu incubaret, lucem, quae tenebras & vastitatem illam omnem abegit: tum terram super aquis stabiluit, caelum expandit, stellas formauit, cursus earum disposuit: terram ornauit floribus; hominemque ex iis, quae non essent, vt esset aliquid produxit: iamque de caelo intuetur singulos, bonos, malos, actionesque illorum in libris describit, ac retribuet ex iusto singulis, qua die ipse constituit. Praeterea*** per aquas sese renouari, atque ex impiorum caetu in beatorum vestigia collocari credunt; quidam etiam in tertium

* p.770. c.10.

** p.771. c.11.

*** p.770. c.10.

tium se caelum raptos, resque omnium pulcherrimas ibi edoctos praedicant, * orationem quandam a patre incipientem, multisque nominibus refertos hymnos recitant &c. Haec si quis cum iis, quae ex Proteo Luciani prolata sunt, conferat, simulque illud consideret, verbis propriis & ex Christianorum disciplina, quin ipsa Scriptura S. petitis vti Philopatridos auctorem: illum vero gentili more, nec vti solent nostri homines, loqui, cognoscet profecto, Lucianum ut de re parum sibi cognita, & quam non nisi aliis temere narrantibus audisset; hunc vero, ut qui aut ipse coetibus Christianorum interfuisset, aut satis accurate omnia peruestigasset, de hac secta exposuisse.

XXI.

PETRVS DANIEL HVETIVS, ingens Galliae suae, quin vniuersi, qua cultior est, orbis decus & ornamentum, in stupendae eruditionis opere, quod *demonstrationem Evangelicam* appellauit **, postquam dixerat, in libello de morte Peregrini, quae in contumeliam Christianorum essent dicta, laudi ipsis esse potius quam dedecori, haec addit: *Clariora etiam reperias in dialogo, qui inscribitur Philopatris, & Luciani nomen prae se fert: Christi quippe & Christianorum nominatim meminit, plurima profert ex Euangelio & Apocalypsi Iohannis, ex actis Apostolorum, & ex epistolis Pauli, cuius os & habitum de-*
pin-

* p.779. c.22.

** Propos.iii. §.20.

pingit, & euectionem in caelum refert. Christum appellat Chrestum, pro temporum illorum more, quo nomen id a bonitate, non ab vñtione ductum credebatur ab Ethnicis.

Quo de more cum quaedam disputasset, concludit: Ex Christianarum autem rerum peritia, quae maior in hoc dialogo, quam in reliquis Luciani scriptis elucet, colligi potest, eam alterius esse auctoris. Hactenus ille. Quae ideo adscribenda putavi, quod partim hoc argumentum mirifice confirmant, partim vero dubii nonnihil habere videntur. Christi siquidem & Christianorum nominatim meminisse dicit auctorem Philopatridis, ita tamen ut Christum pro Christo dixerit. Ego vero fateor, illud me in hoc dialogo non reperire. Procul tamen dubio respicit vir summus ad illa: * ἀλλὰ μοι τοὺς εἰπὲς εἰ καὶ τὰ ἱεροῦ ἐν ἐργασίᾳ ἔχοντες; Respondet Triepho: πάντα, εἰ ἔχοντες ΧΡΗΣΤΟΣ ὡς καὶ ἐν ἐργασίᾳ. Interpres quem forte aliis districtus secure nimium secutus est HVERTIVS: si quidem & inter gentes CHRESTVS fuerit. Neque vero is ego sum, qui Chrestum & Chrestianos pro Christo & Christianis tam a gentilibus, verum ignorantibus nomen, quam a nostris, omen accipientibus, dictos fuisse negem, contra clarissima vetustissimorum scriptorum testimonia, quae adducere nihil attinet, cum nemo credo, de eo dubitet, & nuper adeo, qui de Christo Suetonii disputarunt

H E V.

HEVMANNVS & HILSCHERVS, ea col-
legerint: Sed illud dico, non videri Trie-
phontem Christum vel Christianos verbis,
quae modo adducta sunt, significare, tan-
quam proprio nomine, voluisse. Dixerat
paullo ante hic Triephton: ὥς ἐσσαν ἀπέναν-
τός ημεῶν οἱ ὄντες λαοὶ ἐπερρωμένοι βίβλοις τῶν
ΑΓΑΘΩΝ ἀπογράψον. Vult nimirum
Critiam relictis illis gentilium fabularum
nugis, ad Christianorum DEum ac religio-
nem sese conuertere, vt & ipse, inscribatur in
caelestibus illis BONORVM libris. Tum Critias,
ἐν πέντε ἀνακυκλεῖς inquit ὁ τριεφών, (su-
pra enim iam de libris caelestibus, & in iis
inscriptione dixerat Triepho) ἀλλὰ μοι πόθεν
& reliqua quae modo attulimus, vbi interro-
gat Critias, an Scytharum etiam curam gerat DE-
us, & in librum illos BONORVM inscribat? quidni
inscribat, respondet Triepho, si modo BONI
sint. Cui non apparet, Χρησὼν hic, vt alias
apud quosuis scriptores, imprimis, quem
noster est imitatus, Lucianum, poni αὐτὴ
τὴ ἀγαθή? Ita infra * Χρησὼς γὰρ αὖ εἰς
ἀπόγε τὴ χήμαλῳ, vbi haud paullo melius
interpres: Nam frugi esse apparet vtiq; ex habitu:
cum non magis absurde, quam quidem hoc
loco vertere potuisset, CHRESTVS appa-
res. Praeterea nescio, an exemplo probari
possit, Χρησὼν dictum pro Christiano. Nam
Christum quidem ipsum quomodo intelli-
gere

gere quis cum bona bonae mentis venia velit, non video: cum appareat, pro genere hominum, quod plures sub se complectatur, vocem poni, & hanc esse verbi *τοῦ γένους* vim, ut conuerti debeat: *si modo contingat esse inter Scythas aliquem* &c. ABLANCVRTIVM Gallicum Luciani Interpretem, qui priori loco *Christianum*, posteriori *Christianus* posuit, nihil moror. Ille enim auctor parum de vera sententia, aut philologia adeo sollicitus, satis habuit si Gallis delicatioribus, mulierculis imprimis, elegans aliquid & politum offerret: plerumque igitur Gallicas sectatus veneres. Graiorum charitas musasque neglexit, ut recte adeo interpretatio eius a MENAGIO *La Belle infidèle* appellata sit,* & MATTHAEVS SLADVS de eo luserit:

Τηλόθι καὶ Φεύγοις ἔ μεταΦραζόμενον,
ὅτι κελτὶς δῶκεν γαλήν γλυκερὴν ὡς εἶναι,
κελτίδα γὰρ πολλήν, ὅ χαρὴν ἐλάδ' ἔχει.

Nec Christi igitur, nec Christianorum *nominatim* mentionem in hoc dialogo fieri censeo; quod quorsum pertineat infra videbimus. Hic illud notari velim, quidquid etiam de Chresto sit, Lucianum ita non videri scripturum fuisse, cum Christianorum *nomen*,

* In Menagianis p. 329. citante cel. Fabricio Bibl. Gr. L. IV. c. XVI. p. 507. vbi habes etiam hanc partem epigrammatis Sladiani, quod totum praefatum est editioni Belgarum.

men, quoties opus fuit, adhibuisse, ex *Pseudomanti* pariter atque *Proteo* * satis constet. Reliquia, quae HVERTIVS ex sanctis novi foederis, (poterat etiam antiqui meminisse) libris allegata dicit, ita se habere, non dubitabit, qui notas nostras conferre voluerit. Qua re confirmantur adeo, quae antea de Christianarum rerum in auctore Philopatridos peritia dicta sunt.

XXII.

Venio ad argumentum satis firmum, ut ego quidem arbitror, sed quod malim ab aliquo tractari, qui maioribus quam ego, tum ab lectione, tum a memoria, praesidiis instructus paratusque ad iudicandum accederet. Nimirum GRAEVII alicuius aut GRONOVII opus hoc erat, de stilo ferre sententiam, non meum, qui tenuitatis meae probe mihi sum conscius. Tamen quia si ne flagitio hoc argumentum praeteriri non potest, consequens est, ut id malim a me, quam tractari a nemine. Olim iam THEODORVS MARCILIUS, cuius supra ** facta est a nobis mentio, non esse Luciani Philopatrin contendit, praeter alia id arguentibus ineptiis stili, quas paginis omnibus dicit occurrere. Istae vero stili ineptiae oriri magnam partem videntur ex affectato infelicitate sublimi ac tragico dicendi genere, quod cum

* locis s. 17. citatis.

** s. 6.

cum non assequeretur, in affine illi vitium
 ψυχρότης incidit quam saepissime. Tanto
 id quidem magis, quod Poetarum magnam
 partem verbis utitur, iisque parum ad rem
 aptis, qua de causa indutae Leonis exuviis
 simiae similem interdum fieri necesse est.
 In utroque autem genere incomparabili fa-
 cultate gaudet Lucianus, ad effingendum
 stilo quidquid libuerit, gravitatem etiam
 plusquam tragicam, & ad deriuandum in
 suos hortulos, non riuos ex Veteribus Poe-
 tis, Homero imprimis, sed quasi flumina, ad-
 eo quidem, ut cum male quaedam applicasse
 videtur, vel inflexione deprauasse, tum de-
 mum ingenii vis admirabilis eluceat. Vnum
 ex multis exempli causa adferam: Est Eu-
 ripidis versus decantatissimus: ἡ γλῶσ-
 σς μοχ' ἢ ᾗ φρενὶ αἰώμεται. Quam lepide
 hoc accommodat ad iactatam Cynicorum
 αἰαλγησίαν. Ἡ φρενὶ, inquit, * σοὶ αἰζηήσει,
 ἢ ᾗ γλῶσσαι ἔσται αἰαλγητή. Quam festiue
 illud Homeri **

ὥς φρήτερ φρήτερι φιν δέηγη, φύλα ᾗ φύλοις.
 ad philosophorum certamen traducit: ***
 ζυγαρίων μιν ἐπ' αὐτῶν,

ὥς πῆρ πῆρ φιν δέηγη βάκτρα ᾗ βάκτρῃς.
 Sed infinita eiusmodi habet Lucianus.

C 2

XXIII.

* Vitar, auct. T. i. p. 276.

** Iliad. B. vers. 363.

*** Αναβ. p. 389. T. i.

XXIII.

Noster autem, quis quis etiam fuerit, ut utraque in re peccauerit, iam videamus. Quis negabit, esse nimis *ὑπερβαίνειν* illud quod MARCILIO iam bilem mouit: * *Φῦ, Φῦ, Φῦ, Φῦ, τὸ ὕψλων ἐπείνων, ἰδ', ἰδ', ἰδ', ἰδ', τῶν δεινῶν βεβρυμάτων, αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, τὸ κενῶν ἐλπίδων.* Vix in comoedia vel tragoedia ferimus haec talia, ubi tamen aëtoris gestu efficitur, ut sint aliquantum tolerabiliora & minus *φοβηρά*. Sed bene tamen est, quod cauet auctor, ne ab tam altissimo cothurno statim desiliat. Triepho enim, apud quem haec eruëtarat Critias, studet ingentissimo mendacio, omnem hanc tragicam supellectilem longissime superare; his enim singultibus Critiam ipsas conuertisse nubes, tantumque in Propontide excitasse boream dicit, ut onerariae naues funibus contra trahendae sint. Apud nos mentiuntur interdum homines ut trabes inflectantur, quod est in Germanorum nostrorum proverbio; Sed hic, ne caelum ipsum & maria peruertat, timor est. Vix Lucianus cum id agit, ut mentiatur strenue, quemadmodum in *verae historiae Libris duobus*, talia proferre monstra ausus est, ut hic bonus vir serio colloquentibus amicis tribuit. In Poetica facultate, qua tamen mirifice placuisse sibi vide-

tur,

tur, quam parua operae pretia fecerit, ex his, quae iam, vt ordine percurrenti sese offerent, producam, credo, apparebit. Integra Homeri aut aliorum carmina vix inseruit centoni suo, praeterquam quae Lucianus, quem non tam imitandum, quam compilandum sibi sumsit, iam olim attulerat. * Illa igitur tantum videamus, quae ipse videtur ex ingenio procudisse. Mox ab initio, ** nescio quid illud sibi velit: Ἀλλ' ἐπεὶ σὲ πρῶτον κίχαιω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ, ἀπὶ ὠμῶν κ.τ.λ. Amicus veteranus alteri amico, a quo aliquantum abfuisse, non constat, cum quo iam plura locutus est, dicit: *quoniam primum hoc loco te reperio, age illuc abeamus, ubi respirare a malo meo possim.* Inter honoris verba, aulae imprimis incolarum, cum ad epulas aut comestationes perlicere aduenas volunt, haec talia esse scimus: Sed in hoc Philopatridis loco sunt prorsus, si quid video, ἀπεροσδιόνοισι. Deinde, si carmen esse debet, vt certe apparet, bis in metri leges peccatum est. Primum, cum posterior in ἐπεὶ contra diphthongi naturam, correpta est; Tum quando prima in κίχαιω, brevis apud Homerum & optimos quosque, producta adhibetur. Non defuisse autem apud Graecos malos Poetas, qui vel in syllabis dime-

C 3

tien-

* Videndae passim notae nostrae.

** p. 766, c. 5.

tiendis impingerent, ne Germanis tantum
aut Polonis hanc laudem relictam putes, vel
ex nuptiali elegeio miseri cuiusdam Poe-
tae, quod LVCIANVS in *Lapibus** adfert, con-
stare satis superque possit. Quae enim IO-
ACHIMVS CAMERARIVS ὁ πᾶν in πᾶσι-
μα, seu *errato*, praestantissimorum Poeta-
rum *παραρρέματα* collegit, ea ab hoc loco
prorsus sunt aliena. Putavi autem si ele-
gidion, quo de dixi, huc adscriberem, pro-
pter miram, qua scriptum est, seu a LVCI-
ANO per iocum, seu a Bauio quodam serio,
simplicitatem dicam, an ruditatem, non in-
delectatum inde lectorem abiturum. Ita
vero habet. Fauete linguis! εὐφημί' ἔσω,
εὐφημί' ἔσω.

Ἡ οἷη πότ' ἄρ' ἦγε Ἀρσαινέτω ἐν μεγάροις
διὰ Κλειανθίς ἀναοσ' ἐτρέφετ' ἐνδυκίως
Πρῆχου πασῶν ἀλλὰ δὴ παρθενικῶν,
κρέσσων τῆς κυθέρης, ἥδ' αὖ τῆς σελήνης.
Νυμφίς ἔσὺ δὲ χαῖρε, καρτερῶν κράτιστε ἐφύ-
βων

κρέσσων Νηρηΐου, καὶ Γέτιδος παιδός.
Ἄμμις δ' αὖθ' ὑμῖν ἔτον θαλαμηῖον ὕμνον,
ζυγὸν ἐπ' ἀμφοτέρω, πολλαίσι κείνῳ-
μετα.

Interpres fere nimium artis adhibuit, adeo-
que de malis Graecis versibus Latinos, non
bonos

* T. n. Opp. Luc. p. 651. seq.

bonos quidem, multo tamen, quam illi sunt,
tolerabiliore fecit :

Nuper Aristæneti in ædibus vnica
summo

Nutrita est studio diua Cleanthi hera.
Virginibus cunctis reliquis præstantior
vna,

Vel potior Phoebe, vel potior venere,
Salve & tu iuuenum validissime, Sponse,
valentum,

Nereo prior, ac fortior Aeacida.

At rursum vobis hoc carmen sæpius
olim

Commune ambobus coniugiale canam.

Meliorane autem sunt quæ sequuntur
nostri carmina. Iouem dicit συνενωχέ-
σθαι Aethiopibus, *

Ἄνδρες μελαγχέροις, καὶ ὅψιν ἐξοφά-
μυροις.

Euge septies peccatum in pedibus sex.
In ὀρκῷ ** primum hexameter positus est,
tum pauca prorsus oratione scripta, mox
Iambi sequuntur quinque, & senarius vnus,
nisi quod primus pes contra carminis legem
trochaëus est. Alibi, βιώση καλῶς, inquit, ***

εὐδὲ σ' ὦκα θέμις τέλος θανάτῳ κερταί.

* p. 767. c. 6.

** p. 770. c. 10.

*** p. 773. c. 13.

Hic bis metri leges migrantur, & praeterea, quid hoc *ῥίμης* sibi velit, non apparet: si legas *ῥίμης*, & sensus concinnior paulum erit, & metrum hac parte constabit melius. Sed an ita voluerit auctor non dixerim.

Ille: * καὶ ἔπειθ' ἔπειθ' ἔπειθ' ἐπὶ Φρεσίν,
ἄλλο δὲ εἴπῃς

Semel tantum claudicat, & potest reponi, si tantum *ἔπειθ'* post *ἔπειθ'* colloques. Septem pedibus incedit: **

Πνεύοντων δάρευ καὶ λόγχα καὶ λευκολέ-
Φος Τριφαλείας.

Qui hunc proxime antecedit

ῥήγοντας ἀδόντας κατ' αἰδέων ῥυμολέοντων
semel redundat, bis deficit.

Claudat agmen deficiens tribus moris (ut ex veteri ratione loquar, qua longae Syllabae duo tempora s. *χρόνους*, breui vnum tribuebant) ***

μήν' ὁρμαίνοντες ποσὶν μηδὲ παρέλθοι
Vbi si Poeticum *πόδεσσιν* communi substituas, metro erit consultum; sententia ut non sit inepta & *ταυτολόγος*, non efficies. Quam taediosum illud sit, quod Poeticis vocabulis flexionibusque, omnibus fere paginis, etiam ubi versus non facit, utitur Auctor, malo

* p. 774. c. 15.

** p. 777. c. 20.

*** p. 779. c. 28.

malo ex ipsius lectione dialogi, notarumque nostrarum cognosci, quam eiusmodi quisquiliarum congerie hic nauseam lectoribus, si qui fuerint, creari.

XXIII.

Copiosus mirum quantum est Lucianus, & varie vnam rem, si saepius recurrat, effert. Hic noster autem, quanquam copiam aliquam affectat, & sub initium statim, tum alias etiam exergasiis utitur: tamen quasi effusa semel omni supellectili, eo subinde inopiae redigitur, ut ad ea, quae inconsulte velut prodegerat, recurrere cum dedecore opus habeat. Ita illud ἀνω καὶ κάτω περιπολῶν, intra versus non multos bis * ponit: ἀμπνευσὼν τὸ δεινὸν ** vix aliquot iuteriectis versibus repetit. ὡς καὶ Νιόβη τὸ πρῶν *** & ὡς καὶ Ἰκαροῦ τὸ πρῶν **** parum inuicem distant: Διάτορον βοᾶν bis ***** occurrit: ὥστε ἐάσω μὲν γέρας. ἄγε ἔασον καὶ τῷ τῶν. ὥστε ἔασον ἅπαντα. ὥστε ἐάσω τοὺς φαντασίας. τὰς δὲ λοιπὰς ληρεῖν ἐάσω μὲν, quinquies * redire in tam paucis paginis, & in dialogo ad ostentationem, ut videtur, ἡ ῥητορικῆς δυνάμεως composito, quis ferat? Creationis vniuersi historia bis, ** iis-

C 5

dem

* p. 763. c. 1. & p. 765. c. 3.

** p. 765. c. 3.

*** p. 764. c. 2.

**** p. 765. c. 4.

***** p. 767.

c. 7. & 777. c. 20.

* p. 768. c. 8.

p. 769. c. 9.

p. 773. c. 13.

p. 778. c. 21.

p. 780. c. 23.

** p. 771. c. 11. p. 773. c. 14.

dem fere verbis, nulla cogente necessitate, narratur.

XXV.

Historia porro de Neptuno *, precibus lacrymisque, Martis in adulterio deprehensi liberationem impetrante, quam quaeso impedita est, quam a Luciani facilitate aliena; Martem enim indissolubilibus cum Venere vinculis constrictum, reliquisque Diis propter adulterium prae pudore silentibus, equestris Neptunus liberauit. Quam illa deinde taedii plena & a muliercularum narrationibus non abhorrens repetitio : ἀπέχειτο ἢ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὴν Ἄρεα. τὸ ἢ ἀμφίχωνλον τὸ το δαίμόνιον, οἰκτείραν τὴν πρεσβύτην θύον, τὴν Ἄρη ἀπὸ λειψύρας. In illo ** τί τὸ χεῖρισμον τὸ Γοργόνας, καὶ ἢ τῷ σῆμει τὸ το ἢ θεὰ Ὀπιφρέη; vox τῷ το ad Γοργόνα vel κεφαλῶν erat referenda. Reliqua de Gorgone narratio ineptissima, ut in qua per quatuor versus αὐτῷ semel, ταύτῃ ter repetitur, & quae separanda erant, pueriliter miscentur. Quae illa quaeso infania est, quod Triepho introducitur iusiurandum *** exigens, de non nocitura sibi Critiae narratione, & is tamen statim post iusiurandum, **** eadem omnia vult experiri, quae in Critia viderat. Quid de illo existi-

* p.767. c.7. ** p.767. c.8. *** p.766. c.5.

**** p.774. c.15.

stitem * καὶ γὰρ οἱ οἰκίδων κατασκευάσαν-
 ῃ -- ἡ δὲ περὶ τὴν διέλαθῃ κ.τ.λ. dixi in notis.
 Statim sequitur : ** πάνυ εὖ λέγεις καὶ με-
 τὰ τὸν Φωκῆος τὸ Νιόβης παθεῖν, vbi ποιῆς vel
 simile est omissum. Parum etiam Atti-
 cum, hoc est Lucianicum, illud est, quod ali-
 quoties *** cum neutris pluralibus, non
 singulare verbum sed plurale construitur.
 Quae hactenus a nobis allata sunt, singula
 forte in optima etiam notae, optimi aucto-
 ris scripto posse occurrere, longiori prae-
 fertim, non nego: possum enim quam plu-
 rimis praestantissimorum hominum locis,
 vbi ipsorum humano errore, (neque vero
 librorum semper a talibus culpa abest)
 aliquid peccatum manifesto deprehenda-
 tur, redargui. Illud vero nego, a castiga-
 tissimi sermonis & subacti iudicii scriptore
 Luciano, dialogum inquinati adeo stili, iu-
 dicio autem aut nullo scriptum aut exiguo,
 potuisse proficisci.

XXVI.

Difficili & horridiori de stilo disputa-
 tione defuncti, subiiciamus paullo amoe-
 niolem nec elegantiae nihil, si quid iudi-
 co, habentem. Postquam enim hoc altero
 vniuersae disputationis capite primo ad ar-
 gumenta illorum, qui Luciano tribuunt
 Phi.

* p.773. c.14. ** p.774. c.15. *** e.g. p.775.
 c.17. ter. p.777. c.20. ter. p.778. c.21. quater.

Philopatridem, vt potuit a nobis fieri, respondimus, deinde cur Luciani non videatur, generatim diximus, superest, vt iuniorẽ Luciano auctorem arguamus, propiusque ad nostram proponendam opinio- nem accedamus. Sed ad nouitatis amolien- dam inuidiam iuuat prius laudare virum summum, & in ea imprimis doctrina, quae temporum rationes explicat, versatissimum,
HENR. DODWELLVM, * qui, cum aucto- rem

-
- * Diff. de iure Laicorum sacerdotali, quae vna cum Grotii diff. de coenae administratione vbi Pastores non sunt, & aliis huius argumenti Londini est A. 1685. excusa, p. 284. Sed dum haec imprimuntur, deprehendo, virum doctissimum sententiam hac de re suam mutasse. In dissertatione enim de Isidoro Characeno, quae Geographis minoribus Hudsonianis To. 2. est adiecta §. 5, p. 63, ait, A. C. 202. quo Seuerus Imperator persecutionem in Christianos Alexandriae (quorum allegat Spartianum in Seuero c. 17. qui tamen in itinere Syriae versus Alexandriam, non in ipsa vrbe illud factum dicit) decreuerit, huic persecutioni, Philopatride scripto, quasi praeluisse Lucianum, praeuias persecutioni *κατωδίας* memorante Teophilo Antiocheno (locum non indicat Dodwellus, qui & meam quaerentis industriam effugit) In eadem vrbe Alexandria scriptum Philopatrin, argumento esse Alexandrini mensis nomen Mefori p. 776. c. 17. Quod autem Arabes p. 779. c. 22. hostibus accensentur, id facere opinatur, nequis alius Princeps, praeter Seuerum, intelligi possit, cum aemo Romanorum Prin-
ci-

rem Philopatridis laudat, addit, *quem ego Traiano longe rescentiorem fuisse existimo, & ipso fortasse Luciano.* Nec repugnat vir celeberrimus, & de Graecis literis totaque adeo elegantiori doctrina, non minus ac sacra, immortaliter meritus

cipum, a Traiano ad Seuerum, illam gentem aggressus sit. Mala Christianorum, finem mundi Indies expectantium, de rep. Romana auguria, quae perstringantur in Philopatride, persecutioni causam dedisse putat, hostibus Christiani nominis pro argumento infensi patriae animi ea habentibus. Sed praeter ea, quibus generatim probamus, Lucianum non esse auctorem huius dialogi, breuiter tantum Dodwello respondemus, cum prolixis esse per typographum non liceat, non necessarium esse ut *κωμωδία*, quarum meminit Theophilus Antiochenus, ad hunc Philopatrin referantur. Forte locus, quem tamen, ut ante dixi, reperire nondum licuit, de cauillationibus ore prolatis potest intelligi. Et quot quaelo eiusmodi scriptiones vna cum auctoribus suis vel intra paucos annos interire potuerunt? De loco, ubi scriptus Philopatris, iam nunc certiora, ut equidem arbitror, proferam. Quod est de Arabibus, commodius §. 33. res transigetur. Christianorum, cum scriberetur hic dialogus, quae spes quibus metus fuerint §. 34. & 35. explicabitur. Hic igitur plura addere, opus non est, nisi quod p. 779. c. 23. mendicitatem sibi tribuit Critias, sub cuius persona dubio procul latere auctor Dialogi voluit, quod quomodo in Lucianum Aegypti Procuratorem, qui se *πολυτελευτον μισθον* accipere ait, Apol. pro mercede conductis p. 492. conueniat, viderit, qui Dodwello assentiri voluerit.

ritus GOTTFRIDVS OLEARIVS * cum incertae ac dubiae aetatis, seculo tamen III. ad minimum scriptum esse Philopatrin dicit. Addere licet Virum cl. MATVRINVM VEISSIERIVM LA CROZE, qui demonstraturum se esse aliquando pollicitus est, ** *ad Aureliani Imperatoris tempora, adeoque diu post Luciani aetatem, referendam esse eius dialogi descriptionem.* Numquid eius factum postea sit, non habeo dicere, neque vero contra virum cel. disputare meum est, cum, quibus argumentis, quod promissit effecturum se speret, iuxta cum ignarissimis sciam. Tantorum ducum velut auspiciis fretus, in prima acie paucorum militum imperator, qui singuli non ita multum valere, vniuersi rem haud infeliciter gerere posse videntur, colloco argumentum a loco, vbi haec fabula est acta, peti-
tum

* Diss. de Spiritu S. cum Patre Filio adoratione & glorificat. contra Whistonum p. 27.

** Inspecimine observationum historicarum in Lucianum, quod insertum est Miscellaneis Berolinens. nr. iv. p. 27. seq. Indicauit hoc nobis, pro insigni quo in has literas fertur amore, quem saepius laudavi, satis laudare nec ego potero nec forte alius, Io. Alb. Fabricius, in literis ad Virum iuuenem praestantissimum Herm. Sam. Reimarum, illum, qui disputationis de Philopatride publicae alteras partes laudabili conatu, successu, vtominor, felici, imponi sibi passus est.

tum, quem Constantinopolim, Christianorum μέγαν οἶκον αἰάκτων, ut ille ait, * fuisse, ita colligo: Sub initium dialogi haec Triphontis verba relata sunt: ** βαβαὶ τὸ αἰα-
 φυσήματος, ὡς τὰς νεφέλας διέστρεψε. ζεφυ-
 ρος γὰρ θηπνέοντος λάβρος, καὶ τοῖς κύμασιν
 ἐπωθίζοντος, βορέω ἀρτιὰ τὴν ἐκ τοῦ ποταμοῦ κη-
 κίνησας, ὡς ἀπὸ κάλων αἱ ὀλκάδες τὸ ἔϋξεινον,
 πόντον οἰχήσων, τὴν χυμάτων θηκυλιν-
 δούντων ἐκ τοῦ φυχήματος. Aguntur itaque
 haec in littore Propontidos: qui loquuntur
 a fronte hanc ipsam Propontidem & au-
 strum, a tergo Euxinum Pontum & septen-
 triones habent. Si enim spiritus vehemen-
 tior ore erumpens boream in Propontide
 debet excitare, ut haec non ita se habeant,
 fieri non potest. Igitur ad Bosporum Thra-
 cicum res gesta est, seu angustias illas, quae
 Propontida ab Euxino Ponto dirimunt, ver-
 bo Constantinopoli. Non improbabilis au-
 tem coniectura est, hunc dialogum in ea
 scriptum vrbe esse, quae tum caput rerum
 & sedes esset imperii. Imperatori enim vi-
 ctoriam gratulatur auctor, quod maiori,
 credo, celebritate in vrbe quam in provin-
 ciis solet fieri. Quid quod. vrbis κατ' ἐξου-
 χίαν dictae aliquoties meminit, auro-
 ra item tecta commemorat, qualia ante Con-
 stantini profusum aedificandi & exornandi
 eam urbem studium, Byzantii fuisse, mihi
 non fit verosimile, licet moenium robo-
 ra

* Dionys. Perieg. vers. 355.

** p. 765. c. 4.

ra apud DIONEM * & ZONARAM **
praedicari videam. Neque Aegyptii men-
sis nomen, Mefori, ab hac me sententia po-
test dimouere, quare enim eo vtatur Au-
ctor, satis puto, est in notis *** indicatum,
simulque summo Viro HENRICO DOD-
WELLO, de quo modo diximus, responsum.
Si igitur in Constantini vrbe scriptus est
Philopatris, non potest non saltem Constan-
tini aevo esse suppar, Luciano autem ses-
quiseculo ad minimum iunior.

XXVII.

Si corradere omnia & congerere ani-
mus esset, quae in hanc rem dici queant,
forte colore aliquo illud posset imbui, ab
auctore dialogi imaginem Pauli Apostoli
in templo visam: iam imagines in templis
ante A.C. ccc. adhiberi non solitas, con-
sequens igitur esse, vt post id tempus scri-
ptus sit Philoparris. Sed iam supra ****
TEOPHILO RAYNAUDO ita respondi-
mus, vt hoc argumentum nolle nos vti ap-
pareret. Illud forte maiorem speciem habet,
quod iam BARONIVS ***** templum seu
basilicam deprehendere sibi visus est in illis
dialogi verbis: * καὶ δὴ διήλθοντες σιδηρέας πύ-
λας καὶ χαλκέας εἰσες, ἀναβάθρας ἧ πλε-
υρὰς περιχυκλωσάμενοι, εἰς χρυσόεσθρον οἶκον ἀ-
νέλθο-

* in Seucro. ** To. III. annal. sub init. *** ad
p. 776. c. 17. **** s. 7. ***** ad A.C. 57.
s. 101.

ἡλθον x. r. λ. Ac illum quidem non esse audiendum, iam BLONDELLVS * olim demonstravit. Sed melius fortasse procedet, si inuertamus argumentum Baronii, atque ita dicamus: quia basilicae sumptuosae meminit auctor dialogi, tales autem basilicae Constantini demum aetate & post aedificari coeptae sunt, inde sequi, dialogum nostrum non ante Constantini tempora fuisse scriptum. Verum enim vero ne ita rationes putem, primo illud obstat, quod non usque adeo certum confessumque est, templa & basilicas maiores pretiosioresque ante Constantini imperium non extitisse: LACTANTIUS ** certe, hunc enim auctorem esse libelli de mortibus Persecutorum, vix dubitare quemquam hodie arbitror, meminit Ecclesiae, quam editissimam *** vocat, a Diocletiano & Maximiano A. C. ccciiii. destructae, quae aliquot minimum annis ante, forte iam sub Alexandro Severo fuerat condita. Deinde si certissimum etiam sit, post Constantini ad nostros accessum basilicas aedificari demum coeptas, nolim tamen ex hoc loco quidquam de aetate auctoris inferre, cum probabile non videatur, basilicam, quam ecclesiam aetas illa vocabat, intelligi velle Critiam. Atque ita aliter quo-

D

quo-

* De Episcopis & Presbyt. l. i. ** de mortibus
 Persecut. c. xii. *** *editissimam*

quoties nobis laudatus DAVID BLOND
DELLVS * aduersus BARONIVM dispu-
tat, cum nihil occurrere ait præter cœnaculum in ipso
priuatæ domus fastigio constratum, affixo nullo crucis titu-
lo insigni, quoque vix per multiplices scalarum gyros
Criticæ, manducente alio, eadere licuerit. Adde,
non reperisse Criticam concionem omnis ge-
neris hominum, iuuenes, mulieres, viros,
senes, sed ἀνδρας aliquot ἑμμενυφόρας καὶ
καταχρησμένους, qui obuiam procedentes
sermōnes cum illo miscuerunt. Nec ex Per-
sarum nomine, quo vtitur noster ** efficere
quidquam conabor. Quanquam enim sa-
tis constat, anno demum C.CXXX. aut
C.CXXXVI. VT ANTONIO PAGI placet, æ-
rae vulgaris, Artaxerxe duce, Persas pristi-
num Imperii decus, ademtum Parthis, qui
plus CCCC. annis illud tenuerant, recu-
perasse, minus tamen hac parte sibi con-
stare scriptores, & DODWELLVS monu-
it, *** & infinitis auctorum locis comproba-
tur. Mellora proinde causæ præsidia
circumspicienda sentio, si quid efficere ve-
lim. Quod enim primo loco positum est
argumentum, quanquam non profecto con-
temnendum, vix est vt, si solum destitua-
tur, locum suum tueri possit.

XXVIII.

Succenturiabo, igitur aliud, validum,
opi-

* l.c. ** p. 779. c. 22. *** Diss. de Isidoro
Charact. c. 4 p. 62.

bpinor, & quod non ita facile loco se pelli
 patiatur. Scilicet bis occurrit in Philopa-
 tride mentio τῶν ἐξισωτῶν. * Qui vero
 essent ἐξισωταί, quod illorum munus, in
 notis dictum est. Hic illud monere e re
 mea est, non occurrere antiquiorem, quan-
 tum sedulo inquirenti reperire licuit, qui
 ea voce usus sit, vel ipsius adeo muneris
 mentionem fecerit, EUSEBIO ** Nico-
 mediensi, qui originem, ni fallor, expo-
 suit. Subieci ipsa verba, ne fucum facere
 lectoribus velle viderer: Επεὶ δὲ ἔπει τις
 τῶν περὶ πρῶτον κρατύντων τῶν κατὰ μετρητικὴν
 κατὰ μέτρον, βεβαρῆσαι αὐτὸν τὸν χρόνον κα-
 ταπύμνους. Πάλιν καὶ αὐτὰ ἡ δισμὴ δικαιο-
 σύνης ἀνδρας ἐξισωτῶν κατέπεμψε, τὸς τὸ ἀζη-
 μιον τοῖς δεηθεῖσι παρέχοντας. Apparet, si ni-
 hil aliunde adferatur, quod prohibeat, com-
 mode verba EUSEBII de prima huius mu-
 neris origine posse intelligi. Occasio mit-
 tendi Peraquatores indicatur, iustitia in ea
 re Constantini laudatur, quod non adeo
 magnam vim haberet, nisi ille primus id
 beneficii tribuere oppressis instituisset. Ac
 loquitur, tanquam de hominibus olim no-
 tis EUSEBIUS. Recte illud quidem. Quo
 enim tempore haec scribebat, noti fuere.
 Ante Constantini aetatem potuerunt fuis-
 se

D 2

le

* p. 774. c. 15. & p. 775. c. 16.

** De vita Constantini L. I. c. 2.

se incogniti. Eusebium quasi agmine facto deinde sequuntur GREGORIUS NAZIANZENSIS, BASILIUS, Imperatores aliquot in codice Theodosiano & Nouellis, & reliqui. Haec ipsa causa est, quod Lexicographi communiter hanc vocem omittunt, ad glossaria scilicet lapsae Graecitatis eam relegantes. Ac ista quidem generaliter hic monuisse sufficiat. Ita Galilaeos quod vocat Triepho Christianos, aut recentioris multum Luciano scriptoris, aut antiquissimi indicium credimus: cum vero antiquissimum non esse, vel solus Artemidorus in eo laudatus arguat, consequens est ut recentiorem dicamus. Sed & hanc disputationem commodius in eum locum differemus, ubi nostra erit sententia proponenda, & ut fieri poterit, confirmanda. Ad hanc referre classē fere audeam, quod πολυ-
αχολος μαθηματικη vocatur, insolito bonis scriptoribus duplicandi seu componendi genere, & nescio quid affectatae fucataeque dictionis sapiente, quae seculo III. & deinceps paullatim in Graeciam a pristino candore deflecentem irreperere coepit. *Ξυνωρίς* apud antiquos, quantum constare mihi potuit, tantum de biga equorum vel mulorum adhibetur; apud nostrum in fine dialogi ὡς καλῇ *Ξυνωρίς* de amicorum pari dicitur, quomodo etiam apud eum, qui vitam Gregorii Nazianzeni scripsit *ζηλωτῇ Ξυνωρίς* de Gregorii & Basilii amicitia & fac-

saepius deinde apud sequiores dictum reperio. Sed quae tum de voce πολυλόγος, tum de hac dicta sunt, nolim profecto super illis cum quoquam contendere. Fieri enim facillime in tanta scriptorum Graecorum copia potest, quibus legendis vix aetas sufficeret, nedum memoria comprehendendis, ut egregie fallatur aliquis, imprimis si sit non familiaris quam quidem ego cum Graecis musis versatus. Arbitror autem, cum multa concurrunt *πυρήνια*, quae singula quidem possent oratione eleuari, quaedam etiam ratione reiici, hominis esse impudentis, omnia velle repellere, praesertim si quaedam illorum ad maiorem paullo probabilitatis gradum accedant, & nihil ceteroquin sit, quod sententiae, quae hoc modo probatur, obuerti cum ratio ne possit.

XXVII II.

Igitur venio tandem ad ultimum eorum, quae dicere mihi proposueram, caput, idque in tota hac disputatione praecipuum. Dicendum enim est, si neque Lucianus sit auctor Philopatridos, neque aliquis antiquior, si denique post ipsius aetatem Luciani scriptus sit, quo igitur tempore nos putamus in lucem proditum. Equidem scio, nulla lege cogi, si quis sententiam aliquam oppugnet, meliorem ipse ut adferat: nec illud ignoro, facilius esse destruere aliena, quam sua asserere. Tamen cum sententiam

tiam dicere in libera republica fraudi nemini esse debeat, & parata sit post tot summos viros, erranti iuueni venia, existimem autem, sic satis confirmari argumentis, quae proferam, a me posse; alacriter sententiam, quod bene vertat, exsequar. Igitur sub Iuliani τὸ ὁ ἀποστατικῶς, ut vocant nostri, vel Apostatae imperio, & eo quidem tempore scriptum aio Philopatridem, cum primum nuntius de felici expeditionis Persicae successu Constantinopolin adferretur. Scriptum autem a gentili homine, forte Luciano, Sophista & ipso, Lucianeum certe more, qui Christianorum omnibus praedictionibusque explosis Imperatori victoriam Persicam gratulatus, felices porro successus, victoriasque innumerabiles apprecetur. Haec iam sunt argumentis probanda, & confirmanda latius.

XXX.

Ante verò quam id agam, mea interest ut ingens causae meae praeiudicium, quam fieri poterit breviter & modeste, remoueam. Nimirum post exortas, vel reuocatas potius ex orco Photinianorum Ariano-
rumque in Christum DEum, atque Spiritum S. blasphemias, cum audacter clamarent impii sacratissimae Trinitatis hostes, in Nicaena demum synodo, quidquid illius esset, esse confictum, certatim ab iis, qui recte hic sentiunt, locis veterum Ecclesiae

Do-

Doctorum, qui inde ab illius quasi incunabilis florere, productis, falsitas eius calumniae est demonstrata. Sed quicumque fere hoc egerunt, iidem prouocarunt etiam ad hunc nostrum Philopatrin, atque ex insensissimi ore hostis testimonium veritati arcessiuerunt. * Vt reliquos taceam, qui vel paullo ab aetate nostra sunt remotiores, vel praecedentem tantum gregem secuti, parum, quid dicerent, pensi habuere, quatuor summos viros, tres in hoc ipso argumento egregie & data opera versatos, STEPHANVM LE MOYNIVM, ** GEORGIVM BVLIVM *** & GOTTFRIDVM OLEARIVM, **** vnum autem, cum alium locum tractaret, ad hanc quaestionem delatum, qui sine obseruantiae in illum meae, gratique significatione animi a me nominari non debet, IOANNEM FRANCISCVM BVDDEVM, ***** quorum singulorum doctrinam ne admiratione quidem, nedum

D 4

vt

* Vbi iurare iubet Gritiam Triephton per Ὑψιμέδοντα Θεόν, μέγαν, ἀμβροτον, ἑρμῶνα, υἱὸν πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἐν ᾧ τρώων, καὶ ἐξ ἐνὸς τρεῖς.

** Notis ad Varia Sacra P. I. T. II. p. 186. seq.

*** Def. Fid. Nic. Sect. II, c. III. §. XI. **** Diff. de Spiritus S. adoratione & glorificatione §. XVI. p. 27. seq. ***** De veritate religionis Christ. Philosophorum Gentil. obtreccionibus confirmata §. VII. p. 481. seq. Syntagma. Diff. Theol.

ut aemulatione, affecuturum me sperare possum. Tunc igitur, dicet fortasse aliquis, tot tantisque viris contra hiscere audebis, clauamque Anti-Trinitariorum intentatam cervicibus extorquere Herculibus illis conabere? Ego vero quanti summorum virorum incomparabilem eruditionem, vnius etiam immortalia in me beneficia faciam, malo tacite apud animum meum perpendere quam incompta oratione, alieno loco, explicare; illud tamen esset in summorum virorum, qui superstites hodie sunt, (& sint quae-so quam diutissime!) humanitatem pariter atque modestiam, quae tanta est, quanti sunt ipsi, oppido iniurium, si putarem, dissentientem ferre illos non posse, si is quidem dissensus sui rationes allegare queat, Praesertim cum id causae, quam agendam suscipere viri summi, ne hilum officiat. Tanta enim testimoniorum clarissimorum, seu verba seu rem ipsam consideremus, nubes ab illis est producta, ut sitne inter ea necne illud, quod ex Philopatride arcessi solet, parum aut nihil potius referat. Et vereor sane, ne aut illudens orthodoxis SOCINVS, aut iusto DEI iudicio in eam mentem impulsus dixerit, * *se nihil firmitus & evidentius in tota antiquitate inuenisse, quo mysterium Trinitatis, prout hodie ab orthodoxis doceatur, probari & adstrui posset.* Nihil attinet ad istum Socini

* Apud le Moynium l. c. p. 187.

cini errorem redarguendum huc transcribere, quae Triumviri illi celeberrimi attulerunt. Illud tamen non possum quin hic dicam, satis constare, antiquissimos Christianorum per DEum Patrem, Filium & Spiritum S. iusiurandum concipere solitos. Adfert LE MOYNIUS* Clementis Romani (illum enim esse τ ἀρχαιώτερον, probat vir doctissimus) tale iusiurandum : Ὡς ὁ Θεὸς καὶ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ τὸ πνεῦμα τ' ἅγιον, κ. τ. λ. non enim id iam agimus. Potius de iis quae probare promissimus** videamus,

XXXI.

Primum autem illud meminisse te, mi Lector, velim, supra *** probabile admodum factum a nobis esse, in Constantini vrbe, quae iam tum ita vocaretur, scriptum esse Philopatridem. Nunc addendum hoc est, nunquam ausurum fuisse gentilem hominem, Christiano Imperatore, acerbè adeo Christianos, & scripturas diuinitus nobis traditas traducere, & deridiculo delectamentoque sibi habere, ac fecit huius dialogi auctor. Licet enim non vi atque suppliciis in gentiles, si quiete alias se gererent, animaduenterint sanctam nostram fidem amplexi Imperatores,**** vix tamen id

D 5

vi-

* l. c. p. 154. ex Basilii M. libro de Spiritu S. c. 29.

** s. 29.

*** s. 27.

**** Vid.

L. 6. Cod. de paganis & sacrificiis.

videntur fuisse passuri, vt aperte quis illam conuiciis proscinderet. Si enim capital esse iusserunt Constantius, Theodosius, Imperatores alii, si quis gentili ritu sacrificaret, aut haruspicinam exerceret: * Si capite puniendum censuere Theodosius & Valentinianus, ** qui seruum seu ingenuum, inuitum seu suasionem ex cultu Christianae religionis in nefandam sectam ritumue traduxisset: quid putemus illi factum, qui apertam adeo contumeliam inferre Christianis esset ausus. Relinquitur igitur, sub Imperatore Constantinopolitano, qui gentilis esset, sanguinem suum effudisse Philopatridos auctorem, sub quo scilicet non impune solum id laturus erat, sed fauorem etiam & forte dona meriturus. Alius autem non occurrit, quam quidem Iulianus, qui Constantium in imperio excepit, successorem ipse habuit Iouinianum. Hunc enim quamuis e Christianis natus esset, & ita educatus, quin Anagnostae seu lectoris in Ecclesia munere functus, ad aniles absurdissimasque gentilium superstitiones defecisse, & vt sunt omnes apostatae religionis quam reliquerunt acerbissimi hostes, odio Christianos internee ino persecutum esse, quanquam id subinde astu tegere euperet,

ne,

* Vid. tit. Cod. de paganis,
Apostatis.

** L. 5. Cod. de

nemo tam in historia hospes est, quin planissime sciat. Hoc igitur imperatore & licentiam habuit, & proposita praemia impuratus nebulo, has nugas procudendi.

XXXII.

Deinde victoria de Persis, quae sub finem dialogi celebratur, & occasionem scribendo dedisse videtur, si in quem alium, in Iulianum certe conuenit. Iam ab initio suscepti imperii magna vi expeditionem Persicam moliebatur, eosque ab initio successus fortunae habuit, qui epinicio utique essent digni. Si nihil aliud, magnum certe erat, desisse Romanum imperium vinci a Persis, & vincere posse iterum didicisse, postquam infelicitate adeo, ab eo qui ante impetauerat, Constantio, res aduersus crudelissimam gentem gesta erat. Placet EUTROPII * verba, quia sunt breuissima adscribere : *Diuersa Constantii fortuna fuit. A Persis enim multa & graua perpeſsus, saepe captis oppidis, obsessis urbibus, caesis exercitibus : nullumque ei contra Saporem prosperum praelium fuit : nisi quod apud Singaram, haud dubiam victoriam feracia militum amisit.* Post has clades utique contemnenda non erant, quae Iulianus breui adeo tempore feliciter gessit. Facilis labor esset, sed nimium prolixitatis habens. parum autem, ad hanc quidem rem, utilitatis, ex AMMIANO MAR-

CPL-

* L. x. c. 6,

CELLINO, * ZOSIMO, ** LIBA-
 NIO **** & reliquis, quo apparatu, quas
 res, quo tempore gesserit, explicare; qua-
 re contenti iterum EUTROPII erimus.
 brevitatem, qui **** *Julianus, inquit, ingenti ap-
 paratu Partibus intulit bellum, cui expeditioni ego quoque
 interfui. Aliquot oppida & castella Persarum in dedi-
 tionem accepit, vel si oppugnauit. Assyriamque popula-
 tus, castra apud Ctesiphontem statim aliquandiu ha-
 buit: remeansque victor, dum se inconsultus praeliis in-
 serit, hostili manu interfectus est.* Sublatum igitur
 Constantii cladibus Persarum supercilium,
 Iuliani cecidit victoriis. Sed in procliui et-
 iam est illud probare, has ipsas Iuliani vi-
 ctorias, mirifice, & hyperbolicè etiam ab
 iis, qui Imperatori fauerent, esse celebratas.
 Audiamus GREGORIUM NAZIANZEN-
 NYM, ***** qui, cum de expeditione Persica
 sermo est, τὰ μὲν ἐν πρῶτα, inquit, τῆς
 ἐγχειρήσεως αὐτῷ (Iuliano) ἡ λίσσιν νεανικὰ, *
 καὶ πολλοῖς τῶν ἐκείνους Φεργανῶν περὶ βεβη-
 μότα. Alio loco ** ita insultat epiniciis
 & gratulationibus Iuliano dictis, ut mihi
 qui-

* L. XXII. XXV. ** L. III. *** Orationibus
 duabus in Iuliani necem habitis quae To. 2. VIII. & X.
 locum inter opera eius, ut sunt a Morello
 edita, obtinent. it. de vita sua p. 44. seq. T. 2.

**** L. X. c. 8. ***** Oratione 57. I I,
 inter reliquas orationes III. p. 114. edit Billii.

* De hac voce vid. Io. Andr. Bosius in exerc.
 philol. ad 1. Tim. II, 22. p. 13. ** p. 123. ib.

quidem minime obscure ad hunc ipsum Philopatrin respexisse videatur: πᾶ βαβυλῶν ἡ ἐνδοξὴ θρυλλημένη, καὶ οἰκαμένη πᾶσαι ἐθνογενή, πᾶ δὲ οἱ ἐν τῇ χειρὶ κρατέοντες Πέρσαι καὶ μῆδοι; κ. τ. λ. Babylonis interitum spondet noster Cleolaus, cum inter alia hoc relinquere se dicit liberis suis, ὡς ἴδωσι βαβυλῶνα ὀλλυμένην. Et ipsum etiam Iulianum spe praecepisse Babylonis expugnationem, AMMIANVS MARCELLINVS auctor est, * apud quem ostento regi, Babylonii nomine, huius sese prae dolore pronoluentis, laetior Iulianus exclamavit, plaudentibus proximis, Babylona huius procidisse. Alterum vero illud, πᾶ ἣ οἱ ἐν τῇ χειρὶ κρατέοντες Πέρσαι καὶ μῆδοι; manifeste cum illis Cleolai verbis conspirat: πέπλωκεν ὁ φεὺς ἡ πύλαι βοιωμένη Πελοπόννησος --- Χειρὶ κρατέοντες ἐνδοξοτάται κράται. Si quis vero nobis obiiciat, nec Syriam a Iuliano occupatam, nec in Arabia quidquam rei gestum, nec Aegyptum perdomitam, illi iam est respondendum.

XXXIII.

Quin respondit iam bonam partem pro nobis Gregorius, verbis proxime a nobis adductis, quibus vanas hominum spes, & praesumptas animis victorias ridet: imprimis autem id locum habere debet, cum ita loquitur Cleolaus, ut de futuris eum intelligere pro-

* L. xxiii. c. 3.

prorum sit. Quis vero nescit, epiniciâ, pagnegricos, & id genus scriptiones, ad adulationem compositas, plerumque, si non mendaciorum, certe spei quam rerum gestarum plus continere. De iis igitur, quae tanquam futura spondet Cleolaus, GREGORIO ita factum ab adulatoribus confirmante, non erimus solliciti. Illud dubitationem habet, quod Susae, ut iam captae mentionem facere videtur, ad quam tamen Iulianus non accessit. Ita enim ille: *πᾶν πικρὸν ὁ φόβος ἢ πάλαι βοιωμένη ἐξέσῃ, καὶ σὺν πλεονὲς αἶσθ. πίστει* &c. &c. DAVID BLONDELLVS,* cum eadem difficultate in applicando ad Diui Marci victoriam hoc epinicio premeretur, ita se expediuit, ut simpliciter *spe inani falsum Cleolaum Susae & Arabiae excidium, Scythicarumque excursionum cessationem spondidisse*, diceret. De reliquis quidem & nos idem putamus: sed de Susa aut rumorem falsum tum Constantinopolim allatum, ut hodiernum fieri singulis fere diebus assolet, aut imitatum illud esse Cleolaum, arbitramur, quod vatibus, non falsis minus quam veris, in more positum est, ut, quas res certo futuras aut sciunt, aut imaginantur, eas tanquam factas atque praeteritas hominum oculis animisque repraesentent. Qua spe profecti sint Iulianum amici, LI-
DANIUS

* de Episcopis & Presbyteris p. 228.

BANIVS * indicat, cum DEos rogat, ve-
 lint, iubeant, ἡμετέραν στρατιάν ἐν σεούσις
 θεικῆσαι περὶ τῶν οἰνοχοῶντων. ταῦτα εὐχέσθαι
 καλόν, ταῦτα εὐλογον προσδοκᾶν. Nec post
 obitum Imperatoris, se aliosque ea spe fuisse,
 dissimulat idem Sophista, cum alteram in
 necem illius orationem ** ita auspicatur
 εἶδε μὲν, ὃ παρέχοντες, ἅπερ ἤλπιζον ἐγὼ τε καὶ
 πάντες ἀνθρώποι, τὸ τέλος εἰληφέναι. καὶ τὸ
 πρῶτον αἶρχῃν νυνὶ καταλελυῖσθαι. τὸ δὲ ἐκείνου
 γῆς Ῥωμαίους ἀρχοῦσας ἀντὶ Σατραπῶν ἐπιμα-
 λῶσθαι νόμοις ἡμετέροις. κ. τ. λ. & post mul-
 ta alia *** ἡμῖς μὲν εὐόμεθα τὸ Περσῶν ἄ-
 σπασιν μέγῃ Ῥωμαίων ἐστῶς κ. τ. λ. Nec
 parum ad rem nostram facit, quod idem LI-
 BANIVS cum feliciter & strenue a Iulia-
 no gesta retulisset, καὶ τέτων, inquit ****
 ἕκαστοι ἡ γὰρ μὲν εἶδεις, τὸ δὲ τὸ ὁρῶντων ἡμεῖς
 ἡδονῇ ἡδόμεθα, πιστεύοντες, ὅτι δὴ καὶ ἐγίγνετο,
 θεήσομεθα. Si enim oratoris flosculos de-
 mas, illud certe relinquitur, incertos
 & sine auctore rûmores, ex studiis,
 ut sit hominum ortos, praecessisse
 tantae felicitatis nuncium. Quod enim
 Antiochiaë factum est, loco Persiae propi-
 ori, quin aëque Constantinopoli sit factum,
 nihil impedit. Quod vero Aegyptum δι-
 δουαρῶντος filiis relicturum se sperat Trie-
 pho,

* Orat. VIII. quae est Panegy. in Iuliano, p. 250.

To. 2. ** Tomi 2. x mam p. 260. *** p. 325,

D. **** De Vita sua p. 45, A.

pho, id mirum alicui videri queat, cum de Aegyptiis imperii Romani hostibus, vel rebellibus potius, in Iuliani historia nulla fiat mentio. Sed in hoc ipso etiam praesidium causae meae inuenisse mihi videor. Scilicet Aegyptii, ab innata animis leuitate, ad seditiones & res nouas fuere semper quam maxime proclives * nec postquam Christiana inter eos religio inualuit, populare hoc vitium exuerunt, vt potius haec ipsa saepe turbarum maximarum & periculosis-
 simarum occasionem, innocens tamen ipsa per se, demta hominum malitia, praebuerit. ** Aetate Iuliani, imprimis Alexandriae aliquoties ingentes turbae, caedes etiam & aedium expugnationes, ex dissensione Arianorum & recte sentientium, sed recte non semper viuentium exortae, grauiter urbem illam & rempublicam concusserunt de quibus nemo tacuit, qui de Historia Ecclesiastica illorum temporum scripto aliquid man-

* Ita sub seculi III. finem Achilleo duce tota fere Aegyptus rebellauit, ab Imperatore Diocetiano ea causa peruastata, vt testatur in Chronico Eusebius circa A. C. 295.

** Videnda quae de hoc Aegyptiorum ingenio diligentissimus vir IAC. GOTHOFREDUS ad Cod. Theod. L. I. de defensoribus ciuit. L. 3. de his qui super relig. L. vnica de his qui plebem audent, denique L. 31. de his quorum appellationes, magna industria & doctrina incomparabili congegit, quae hic transcribere nihil attinet.

mandatum reliquit. Habentur etiam epistolae aliquot imperatoris Juliani ad populum Alexandrinum, inter reliqua eius opera editae, quibus grauiter ea de causa illos obiurgat. Probabile igitur est, aut agitasse Iulianum consilia, de compescenda atque opprimenda in perpetuum illa animorum ad seditiones procliuitate, aut Cleolaum certe optasse, graue adeo iugum imponi Aegyptiis, ut sub illius onere superbiae, ex qua oriri fere solent contumeliae atque seditiones, obliuiscerentur. Quomodo autem quae de Aegypto hic dicuntur eum DODVVELLI sententia conciliari queant, non video. EVCIANVS cum Aegypti procurationem sibi creditam refert* ut pacatae prouinciae meminit, eodem tempore quo ista scripsisse illum vult DODVVELLVS; & SPARTIANVS** quo loco persecutionis aduersum Christianos decretae meminit, statim gratiae Imperatoriae aduersum Alexandrinos, Aegyptiorum fore primos, specimen adfert, ius *Bulatarum illis attributum*. Sed nondum a DODVVELLO discedo. Putat enim vir doctissimus, quod Arabes inter hostes imperii Romani referantur, clare satis indicare, Seuero impetrante scriptum Philopatrin, ut qui post Traianum solus Arabas bello petiuerit. Et

E fateor

* Apol. pro Mercede cond. p. 49 l. 5q. ** in Seuero c. 17.

fateor, vim haud exiguam huius argumenti futuram, nisi aliae rationes abiudicarent Lūciano Philopatrini, atque Iuliani temporibus vindicarent. Quae cum ita sint, vitio verti nobis non potest, si ad spem Cleolai referamus, quae de Arabibus, inquieta gente & latrociniis infami, Cleolaus spondet: imprimis cum ἡ οἰκουμενὴ πᾶσι νομιμῇ ex NAZIANZENO viderimus.*

XXXIII.

Adhuc igitur bene sibi constant omnia, ut feliciter ac strenue gesta, quae in Philopatri celebrantur, illa possint esse, quae Iulianus sub initium expeditionis Persicae perfecit. Videamus reliqua an sententiae nostrae faucant. Inducuntur Christiani male adfecti erga Imperatorem, &, ut interpretatur auctor, ipsam patriam. Male ominantur reipublicae,** μεταλλαγῶν, αἰὺν, πῖ πρᾶγματῶν, παραχαί τῃ πόλιν καταλήψον. τὰ στρατόπεδα ἡττοῦν τῇ ἐναντίον γενήσονται; & aliud illorum dictum, tanquam nimis mali ominis reticet Critias. Haec minime profecto conveniunt in ea tempora, quibus oppressa adhuc gentilium multitudine gemit ecclesia; (quidni enim liceat hic transcendendo quasi confirmare quae supra dicta sunt) tunc enim gentiles quidem calamitates omnes, strages, exercituum, terrae motus,

* s. 32.

** p. 777. c. 20.

tus, famem, sterilitatem, inundationes, publica omnia mala Christianis imputabant: horum vero erat ostendere, nihil tum accidere quod non olim accidisset, quin nunquam fuisse felicius Romanum imperium, quam exorta & inualecente Christiana religione. De Imperatoribus autem qui tum viuerent, non nisi maxima cum veneratione & faustis ominibus loquebantur, tantum aberat, ut aut imperii mutationem, aut exercituum clades, aut simile quid auderent praedicere. Atque de his nemo dubitabit, nisi qui in antiquorum Ecclesiae Doctorum scriptis, apologeticis imprimis, plane sit hospes. Speciatim Seueri aetate, qua scriptum tamen vult Philopatrin H. DODVVELLS, ita se rem habuisse, e TERTULLIANI apologetico satis constat. Quod autem is quem modo laudaui DODVVELLS mala Christianorum, mundi finem in dies expectantium, de rep. Romana auguria occasionem persecutioni dedisse autumat, in eo ratio fugit virum doctissimum. Saltem in locis ab ipso adductis nihil est praesidii. EVSEBIUS enim * & HIERONYMVS, ** qui illum fere ad verbum expressit, de Iuda Chronographo diserte affirmant, cum Seuerianae persecutionis atrocitate motum, in decimum illius annum AntiChristi adventum,

E 2

* Hist. Eccles. L. VI. c. 7. ** de Scriptor. Eccl. c. 52.

ventum, finemque mundi contulisse. Persecutionis igitur atrocitas, ut finem mundi imminere crederet Iudas, eum permouit: non, ut DODVVELLVs interpretatur, praedictio Christianorum de fine mundi, persecutioni occasionem * praebuit. Fit haec vel inde probabilis sententia quod de Nerone ** AntiChristo simile quid creditum olim fuerit. Iuliani autem aetate longe aliam rerum fuisse faciem constat. Sub Constantini M. ex cuius fratre natus est Apostata, imperio, alte caput Christiana res extulerat. Propensa, quin profusa huius Imperatoris in Episcopos voluntas atque benevolentia, tantum eis cum auctoritate conciliauerat supercilium, ut iam tum iniquitatis mysterium operari occulte in quibusdam occiperet. Luxuriari itaque iam & insolentius efferri coeperant animi, ut mirum non sit, cum eiurato veri Numinis cultu, ad sacrilegam gentilium Deorum, Solis imprimis venerationem defecisset Iulianus, non defuisse inter Christianos, qui liberam vocem mittere auderent, infelicitatemque ipsi, tanquam homini im-

pio,

* Veriorem persecutionis occasionem ex Tertulliano adfert Christianus Kortholtus de persecutionibus c. vi. §. 7. p. 260.

** Vium nimirum asseruari alicubi credebant ut AntiChristum aut ipse ageret sub finem mundi, aut eius saltem praecursor esset. quorum videndus Lactantius de Moribus Persecutorum c. 2. & Augustinus de ciuit, DEI L. xx, c. 16.

pio, atque imperio eius portenderent. Et sane ingens causa suberat, cur interitum eius optarent Christiani. Quid enim sperare aliud poterant a victore reduce, quam bonorum direptiones, infamiam, & corporis etiam cruciatus atque supplicia? quorum multa sunt in GREGORII NAZIANZENI orationibus Philippicis aduersus Imperatorem Iulianum, & alibi, quae facile a nobis, si id quidem nunc ageremus, possent adferri. Illud tamen monuisse liceat, gentiles etiam spe maioris aduersum Christianos licentiae post reditum Iuliani obtinendae fuisse erectos. Ita LIBANIVS* sperasse inter alia se dicit, τοῖς ἱερεῖς ὑποχρησθῆναι τὰς ἐκκλησίας, quorum ea procul dubio sententia est, sperasse, ut euersis martyrum tumulis idolorum sana in eorum locum restituerentur.

XXXV.

Probatum est, tum voluisse Christianos tum potuisse paullo liberius de Iuliano loqui: locutos esse, iam est auctoritate idoneorum scriptorum confirmandum. Ut taceam peruulgatum illud de Athanasio, quem, cum ab Iuliano pulsus Episcopatu suo, & vrbe Alexandria excederet, dixisse ferunt: *cedamus, amici, nubecula est cito transitura.* Item alterum illud de Paedagogo Antiocheni, qui interrogatus paucis ante Iuliani

E 3

ni

ni obitum diebus: ecquid ageret Fabri filius? (Christum putabat) capulum Juliano parare, respondisse traditur. * Hoc ut taceam, locuples historiae horum temporum auctor AMMIANVS MARCELLINVS ** haec habet: *quae maximis moliminibus festinari cernentes* (loquitur de praeparatione expeditionis Persicae) *obtrektoros desides & maligni, huius corporis permutatione tot cieri turbas intempestivas, indignum & perniciosum esse strepabant, studium omne in differendo procinctu ponentes: & distabant his praesentibus, quos audita referre ad imperatorem posse rebantur, cum mi sedatius ageret, immodica rerum secundarum prosperitate, velut luxuriantes libertate nimia fruges, bonis suis protinus occasurum.* Quos obtrektoros desides & malignos AMMIANVS gentilis homo vocat, Christianos cum intelligere, VALESIVS obseruat ad hunc locum, & conferri secundam NAZIANZENI Philippicam iubet, in qua diuersa verbis, re habentur eadem. Idem AMMIANVS *** varia portenta atque omina refert, quae a bello Iulianum aduersus Persas retinere debuissent. Cum vero eadem spreuerit, qui tamen alias superstitionibus, vaticiniis, oraculis & eiusmodi nugis ad stuporem essent deditus, * videtur haud

* Theodorit, H. E. l. III, c. 18, C. 19, autem Juliano cuidam monacho Imperatoris caedes eadem qua contigit hora reuelata esse narratur.

** L. XXII. c. 12.

*** L. XXIII, c. I. & 5.

* Vid. Ezechiel Spanhemius, miraculum seculi, in

haud abſimile vero, ſuſpicatum fuiſſe, Ga-
lilaeorum, ut ipſe Chriſtianos vocabat, frau-
deſea ſibi quaſi terriculamenta obiici, ne vi-
ctor reuerſus gravius illorum ceruicibus in-
cumberet. Quid quod LIBANIVS Chri-
ſtianos inſidiarum in Juliani caput ſtruſta-
rum, tam caedis etiam ipſius inſimulat.
Qua in re ecquid veri inſit, iam non diſqui-
ro, neque etiam abſolute vera eſſe, quae in
Philopatride de iis dicuntur omnia, credi-
derim. LIBANIVS igitur, cum * con-
ſpiratum ſaepe in caput Juliani dixiſſet,
quaſiuiſſetque quid cauſſae ſub eſſet, quod
miſiſſimus Princeps inſidiis aliquoties eſſet
petitus, ἐγὼ δὲ, ſubiicit, τὰς τ' αἰτίας ἐν τῇ
μνήμῃ τ' ὀδυνηρᾷ ἐμοὶ πλεονεξέω. De-
inde cum ad illum locum peruentum eſt, **
primo a ſuorum aliquo interfectum eſſe
arguit, quod nemo inter Perſas fuerit, qui
promiſſum praeconis voce praeſentium illi
qui tantum facinus auſus eſſet, vindicare
ſibi voluerit: tum propius auctores caedis
designat *** (adſcribam enim verba, ſi for-
te interpunctione commoda clariora poſſim,
quam primum intuenti videntur, reddere,)
αἱς γὰρ ἐκ ἐλυσσέντων ζῶν, (ἐπὶ δὲ ἤσαν οἱ ζῶν-
τες,

E 4

eruditiffima praefatione, quam operibus Apo-
ſtatae a ſe editis & ex parte illuſtratis praemiſiſ-
ſe fere circa medium, ubi luculenta tum Juliani ipſius,
tum aliorum in hanc rem teſtimonia proferet.
* or. x. p. 307. ** p. 323. ſeq. *** p. 324.

τις δ' κατὰ τὰς νόμους) πάλαι τε ἐπιβάλευον,
καὶ τότε δυνήσιντες ἐργάζοντο. ἡ τε ἄλλης ἀδι-
κίας αὐτὰς ἀγαυαζέουσης, ἢ ἐχέουσης ἐπὶ τ' ἐκεί-
νῃ βασιλείᾳ ἐξουσίαν, καὶ μάλιστα τὸ πρῶτον
τὰς θύρας, ὅν τ' ἐναντίον ἐζήταν. Eos igitur caedis
reos facit, qui non viuebant secundum le-
ges, superstitionas scilicet & idololatricum
quidquam habentes, quique Deos coli aegre
ferebant, verbo Christianos. Vix, qui haec
cum cura inspiciet, dubitabit, Christianos
peti in Philopatrīde eos, qui male Iuliano o-
minari fuerant ausi.

XXXVI.

Antequam ab iis argumentis discedamus,
quae ex publica rerum facie, qualis ea tum
erat, sunt deprompta, duo iuvat pauca at-
tingere. Vnum est, laudari in Philopatrīde
laetas Romani res imperii, & felicitatem
temporum, cum interrogantibus Christia-
nis, quid ageretur in vrbe & in mundo? re-
spondet Critias: χαίρουσιν πάντες, καὶ ἔτι
χαρίσονται. AMMIANVS autem MAR-
CELLINVS testatur, * dum Iulianus im-
perium teneret solus, nec motibus internis
esse concitum orbem Romanum, nec barba-
rorum quemquam exsiluisse fines. Alterum
autem hoc est, quod quae περὶ τῶν ἐξισω-
τῶν, de Peraequatoribus, in Philopatrīde di-
cuntur, in Iuliani tempora & ipsa videntur con-

conuenire. Sed quid probabile hac de re nobis videatur, diximus in notis ad obscurissimum in toto dialogo locum, * in quibus etiam quae de Cretensium virginum caede in Philopatride memorata, quam nec ipsam a Iuliani aetate abhorre coniecimus, nostra sit sententia exposuimus. Pergamus igitur ad ea quae restant.

XXXVII.

Scilicet haud exiguum causae meae & sententiae praesidium in eo colloco, quod auctor dialogi, cum clare adeo & perspicue Christianis illudat, ipso tamen hoc excellentissimo Christianorum nomine non utitur, (quae enim hic obuerti potuissent, ita puto supra** esse profligata, ut quaestionem res amplius non habeat) sed Galilaeorum. Quae res vel sola si esset, probabilem alicui sententiam, quam defendendam suscepi, redderet. Sed cum non desint, quae circa hanc appellationem moueri, nec sine doctissimorum virorum suffragiis, possent, res vniuersa paullo est altius repetenda. Sub prima rei Christianae initia, qui sanctissimam Seruatoris nostri disciplinam essent amplexi, μαθηται hoc est discipuli vocabantur: ab inimicis autem Galilaei itemque Nazareni, a patria ductum Christi utrumque, illud etiam plerorumque Apostolorum. Appel-

E s latio.

lationis vtriusque mentionem habent etiam libri sacri, Galilaeorum, Ioh. VII, 52. καὶ καὶ οὐ ἐκ τῆ Γαλιλαίας εἶ. Nazarenorum autem Act. XXI, 5, vbi Paullus πρῶτον καὶ τῆ Ναζωραίων αἰρέσιως vocatur. Durasse haec nomina ad illud tempus, quo Christiani Antiochiae primum sunt vocati, testis praeter alios est SVIDAS: * ἱστον, ὅτι ἐπὶ κλαυδίου βασιλευσὶ μετανομαζήσονται οἱ παλαιὰ λεγόμενοι Ναζωραῖοι καὶ Γαλιλαῖοι, χριστιανοί. Qui id videtur sumpsisse ex IOHANNES ANTIOCHENO MALALA, apud quem ** eadem leguntur. Cum enim nominis Christianorum Antiochiae, Euodio Episcopalem sedem occupante, impositi mentionem iniecisset: πρῶτον γὰρ, addit, Ναζωραῖοι ἐκαλεῖντο, καὶ Γαλιλαῖοι ἐκαλεῖντο οἱ χριστιανοί. Post hoc tempus obsolevisse Galilaeorum nomen videtur: cum nimirum & aliud esset, quo censerentur Christi discipuli, & prolatis extra Galilaeae, ac Palaestinae adeo fines religionis Christianae promeriis, ipsa appellandi cessaret ratio, nisi quis totum mundum in Galilaeam versum esse, voluisset dicere. Inde est quod nulla ab ea aetate Galilaeorum mentio occurrit, donec

* Vocē Ναζωραῖοι. ** In historia chronica, vi est Oxonii 1691, e codicibus Bodleianis cum interpret. & not. Edmundi Chilmeadi edita p. 318.

donec infelix apostata Iulianus, Christianorum appellationem gloriosum aliquid in se continere videns, stupidae gentis nomen Christianis & attribuit ipse, & lata lege iussit attribui; quod quidem pertinaciter adeo ipse observat, ut vix credam Christi aut Christianorum nomen in iis, quae supersunt ab illo scripta, occurrere. GREGORIUS igitur NAZIANZENSIS, * hunc enim solum ex innumeris fere aliis huc aduocasse suffecerit, καὶ νομοῖται, αἰτ. ὁ Ἰουλιανὸς πρὸς τὴν προσ-
 ἡγορίαν, Γαλιλαίῃς αὐτὶ χριστιανῶν ὀνομάσας
 ἦ καὶ καλεῖται, νομοθετήσας, & paullo post nomen hoc vocat ὄνομα τῶν ἀπὸ εἰωθῶτων.
 Hinc domum apparet vis argumenti nostri, ab hac appellatione desumpti. Qui enim auctor, cum manifeste de Christianis loquitur, hoc quidem Augusto illorum nomine, quod ignorare non potuit, abstinet, vititur autem illo Galilaeorum, quod cum diu euauisset, a Iuliano reuocatum, post cum iterum obsoleuit, is sub Iuliano scripsisse merito credendus est. Hinc, ut praeter viam quasi hac moneam, patere arbitror, quam recte vir doctissimus ** ANTO. PAGI reprehenderit BARONIUM, qui Canonem primum Concilii Apostolorum, si DIs placeat, Antiocheni, eo nomine reiecerat, quod
 eo

* Orat. III. quae est inuestitua i. in Iulianum p. 81.

** In Crit. Anst. Baron. ad A. G. 56. n. 3.

eo decernatur, *ut credentes in Christum, quos illius temporis homines vocabant Galilaeos, Christiani scilicet carentur*; cum tamen satis constet, id nominis a Iuliano demum Christianis tributum. Quae in re consentientem sibi habet NATALEM ALEXANDRUM *. BARONIVM igitur refutaturus PAGO ad Philopatridis auctorem, quem Lucianum putat, prouocat, qui ante Iuliani tempora Paullum Tarsensem Galilaeum appellauerit. Nimirum falsus est BARONIVS, cum antiquissimis Ecclesiae temporibus Galilaeorum appellationem in usu fuisse negauit. Sed infeliciter eum, ex Philopatride, si recte illius a me aetas constituitur, ANTO. PAGO erroris redarguit. Id quod hic monuisse non praeter rem visum est.

XXXVIII.

Quae de Galilaeorum appellatione dicta a me sunt, infirmari forte aliquis existimet eo posse, quod apud ARRIANVM ** Galilaei pro Christianis dicantur, & Tiberianus in literis ad Traianum Imperatorem fatigatum se Galilaeorum id est Christianorum caedibus scribat. Verba eius apud IOHANNEM ANTIOCHENVM MALALAM *** ita habent ἀπὲς καμὸν τιμωρέμενον καὶ φονεύων τὰς τῆ δόγμα] τῶν λεγομένων

χρ.

* Hist. Eccles. sec. I. diff. xx. p. 212.

** L. II. sermonium Epicleti c. 7.

*** In historia chronica p. 356.

χριστιανῶν, καὶ τὰ ὑμέτερα θισπισματα κ.τ.λ.
 Sed nihil causae subesse puto, quin primo
 & proprio significato vox posita censeatur,
 pro iis qui Galilaeam regionem incolebant.
 Erat Tiberianus ἡγαμονεύων τὰ πρῶτα πα-
 λαιστίνων ἔθνης, id est, ut interpretor, Gali-
 laeorum. Hi enim si a septentrionali, hoc
 est superiori parte & Romanis etiam vici-
 niori incipias, primus Palaestinae gentis
 populus vocari merito possunt. Scribit
 igitur Tiberianus se ex Galilaeis, qui pro-
 vincia ipsi euenerant, occidisse τὰς τῆ δόγ-
 ματος ἢ λεγομένων χριστιανῶν. Vnde etiam
 SVIDAS * cum huius epistolae meminit,
 Galilaeorum mentionem prorsus omittit.
 πβερμανὸς ἡγαμονεύων τῷ πρῶτῃ παλαιστίνων
 ἔθνης, ἀνήγαγεν αὐτῷ (Traiano) λέγων, ὡς
 εἰ ἐπαρκεῖ λοιπὸν τὰς χριστιανὰς φονεῦειν, ἐ-
 κείνων αὐτομάτως ἐπισκεγόντων ἑαυτὰς τῇ κο-
 λάσει. Ex his igitur probari non potest,
 post exortum Antiochiae Christianorum
 nomen Galilaeos vocari Christi sectatores
 consueuisse. Quod autem de ARRIANI
 loco est, nihilo plus illo effici arbitror. Cum
 enim in prooemio libri aperte fateatur, se
 Epicteti sermones non aut suo iudicio dis-
 posuisse, aut dictionis elegantia exornasse,
 sed simpliciter ex ore magistri commenta-
 ria sibi, ipsis forte verbis, quibus ille usus
 esset,

* In voce τραϊανός.

esset, conscripssisse, (nimirum ut hodie fere solent in acroasibus Doctorum discipuli) quae deinde se inscio in hominum manus peruenirent: hinc apparet fieri potuisse, & quidnam factum dicamus? ut Epictetus, qui sub Nerone iam celebritatem erat aliquam consecutus, & usque ad Diui Marci tempora superstes fuisse dicitur,* vel eo ipso tempore, quo de Galilaeis, qui simul Christiani essent, retulit ad Traianum Tiberianus, in eorum mentionem incidere, ** quae bona fide excepit **ARRIANVS**, & ad posteros transmisit. Illud vero monuisse hoc in loco, quanquam non ad nostrum institutum pertinet, haud abs re fuerit, ita vulgo Epicteti verba accipi, ac si *μαρία* quandam ac stuporem Christianis tribuat, in quo ego iniuriam fieri optimo seni arbitror. Dixerat, si quis ab insania aliqua aut furore ita esset affectus, ut perinde ipsi esset, habere uxorem ac liberos, aut non habere, & quod ad vitam, bonaque alia similiter existimaret; huic nullum fore tyrannum horribilem, **satel-**

-
- Merito hoc posterius in dubium vocante viro col. **L. A. Fabricio** *Bibl. Gr. L. IV. c. VII. p. 259. seq.* & ante illum **H. Dodwello** *diff. de aetate Peripli maris Euxini §. 7. seqq.* ubi prolixè demonstrat ultra Hadriani annum **XX.** non vixisse.
 - Sub Traiani certe imperio sermones illos ab Epicteto habitos, probant **Fabric. l. c.** & **Dodwellus l. c. §. 12.**

tellites nullos, nullos gladios extimescendos. Iam subiungit : *εἴτε ὑπὸ μανίας μὲν δύναται τις ἄνω διαλεῖσθαι πρὸς ταῦτα, καὶ ὑπὸ ἔθους οἱ Γαλιλαῖοι, ὑπὸ λόγου δὲ καὶ συνεδριζέως ἡδὴ δύνανται μαθεῖν κ.τ.λ.* Itaque *μανίαν* profecto non tribuit Galilaeis, sed ita dicit : si infania quibusdam caussa esse potest, ut parui externa faciant, & nihil timeant aduersi : si porro Galilaei ex consuetudine (institutionem forte commodius intelligemus) talia contemnunt : pudor est, non posse ab ratione aliquem eo perduci &c. Sed id iam non agimus.

XXXVIII.

Iuliani igitur tempore scriptum esse Philopatrin, credat fortasse nobis aliquis, nisi ille adhuc superesset scrupulus, qui fatum, ut tam iunioris Luciano auctoris dialogus inter illius opera & censi coeperit, & diu adeo delituerit? Hic praeter ea quae communia sunt, & de supposititiis quibusuis possunt dici, dictaque olim sunt; & huic satisfacere scrupulo, & praeterea valde magnam sententiae nostrae verisimilitudinem conciliare illud puto, quod Iuliani tempore vixit, ipsique amicus Imperatori fuit LUCIANVS SOPHISTA aliquis, ad quem extat hodiernum scripta a Iuliano epistola, quae quoniam breuissima est, & elegantiae omnis plenissima, non ingratum lectori

ἔτι facturus videor, si totam adscribam. *
 Ἰσλιανὸς Λακκιανῷ σοφιστῇ. Γράφω ἔαντί-
 χεῖν ἀξίῳ ἑῷ. εἰ δὲ ἀδικῶ συνεχῶς ὁπισθῶν,
 ἀνταδικηθῆναι θέομαι ἢ ὁμοίων παθῶν. Quid si
 dixerimus, ab hoc scriptum esse Philopa-
 trin? nōminis deinde similitudine dece-
 ptos librariorum in vnum cum Samosatensi vo-
 lumen compegisse. Ad haec qui Philopa-
 trin cum iis quae Lucianus scripsit compa-
 rauerit, Lucianum esse illum, id est Luciani
 imitatione scriptum, & e verbis fere Lucia-
 ni senioris illius compilatum, eoque nomi-
 ne commentariis illius immixtum merito,
 negare profecto vix sustinebit. Atque hoc
 est, de quo antequam finiamus, aliqua sunt
 dicenda.

XXXX.

Nimirum, si quis notas nostras inspicere voluerit, ille cognoscet, nullam fere esse extantiorē sententiam, ne phrasin quidem aut versum Homeri allegatum, quae non iisdem pene verbis in iis quae Lucianus edidit, reperiantur, id quod temere fieri non potuisse iam supra dictum est. Exemplum huc ad scribere supersedeo, non est enim longus dialogus, & singulis fere paginis specimina occurrunt. Sed illud tantum hoc in loco ostendam, oeconomiam quam vocant, & dispositionem Philopatridis, cum illa.

* Epist. xxv. p. 404. ed. Spanh.

illa, quae in Nigrino est a Luciano adhibita, ex asse conuenire. In utroque dialogo illa est quasi primaria hypothesis, ut narret amico amicus sermones a se auditos *ἀνεπαμύκλωτος*, in quos forte fortuna & quasi transeundo inciderit: In Nigrino quidem Philosophi Platonici, Sophistarum quorundam in Philopatride. Hi sermones deinde approbantur in Nigrino & laudantur ab eo qui primum illos audiit: in Philopatride autem irridentur & condemnantur. Effectus utrinque idem est, insignis animi, corporisque adeo mutatio, vehementior illa quidem in Philopatride, in Nigrino, pro obiecti scilicet ratione, lenior. Iam occasio dialogi utriusque est occursum fortuitus duorum veterum amicorum, quorum miratur alter subitam alterius immutationem. Tum per maximas ambages peruenitur tandem ad caput causae, in Nigrino moras neccente ipso qui narrat, prooemiisque alterum ingentibus fatigante: In nostro arrepta iuris iurandi mentione, a Critia, qui narrat, praestandi, Triepho praecipuos gentiliū DEos false perstringit. Post narrationem sequitur in utroque dialogo effectus, qui in narrante primum fuerat, cum eo cui narrat, communicatio, quae utrobique adhibita de canis rabidi morsu similitudine explicatur. In Philopatridis fine demum quasi catastrophe quaedam adiicitur,

breuis illa quidem, sed quae caussa scribendi auctori extitit procul dubio. Poterant haec amplius singula dilatari, sed metuo ne tamen non satis intelligar, nisi quis vtraque *συγχαμυδία* inter se componere sustinuerit. Satis igitur fuerit haec indicasse. Habes, Lector, sententiam de Philopatride nostram, in qua ita me versatum arbitror, ut contumeliam facerem sciens nemini, auctorem non laudarem, nisi quem oculis ipse usurpassem meis, & omni studio, ne quid ideo tantum placeret, quod nouum esset, mihi cauerem. Si quid igitur erratum sit, quod negare non ausim, at illud confirmare possum, ex his quidem fontibus non profluxisse.

CENS VI.

CÓVOLIS.

Quando & a quo scriptus sit Philopatris, tres sunt impr.
sententiae. §. 1. 2.

I. Quidam Luciano tribuunt,

1. quia is quasi sit in possessione;
2. argumentum ab ipsius genio non abhorreat,
3. rerum & verborum magna cum Lucianicis similitudo
deprehendatur, §. 3.
4. Victoria de Persis M. Antonini celebretur,
5. calamitatum publicarum, quae hoc imperatore
orbi incubuerint, mentio fiat. §. 4.

Huius sententiae aliquot Patroni. §. 5.

II. Quidam antiquiorem statuunt: & THEOD. quidem
MARCILIUS ad Neronis tempora refert: reliqui
ad Traiani, idque

1. quia Pauli discipulus quidam inducatur,
2. triumphus Traiani Parthicus celebretur. §. 6.

Refellitur sententia secunda, §. 7.

Speciatim MARCILIUS. §. 8.

BLONDÉLLVS non accurate refutauit hanc senten-
tiam, §. 9.

Contra quam fortissimum est argumentum

1. ARTEMIDORVS citatus, §. 10.
2. conuenientia cum Luciano scriptis. §. 11.

Expenditur sententia prima, §. 12.

(A) argumenta pro eadem infirmantur, pp. I. II. & III.
§. 13. III. §. 14. V. §. 15.

(B) probatur generatim non esse Luciano,

1. ex maiori Christianismi peritia, quam est illa Lu-
ciani, ubi simul quaedam ad illius Protea notan-
tur, & contra T. A. FABRVM disputatur. §. 16--20.
- HYETIVS, qui idem argumentum attulerat, lauda-
tur, sed sententia eius de Christi appellatione ex-
terminatur. §. 21.

2. ex stili ineptiis §. 22--25.

(γ) Probat^{ur} iunio^{rem} esse Luciano aucto^{rem}:

1. quia Constantinopoli scripsisse videtur. §. 26.

ubi obiter etiam DODVVELLI noua sententia perstringitur.

(quibus argumentis, & cur uti nolimus. §. 27.)

2. Ex vocibus ἐξισωτής, πολυάχολος, & ξυνωρίς.
§. 28.

III. Sententia nostra: Philopatris scriptus imperante Iuliano Apostata. §. 29.

(Praejudicium causae nostrae ab auctoritate summorum Theologorum remouetur. §. 30.)

1. quia sub Christiano Imperatore non habuisset auctor tantam insultandi Christianis licentiam. §. 31.

2. Victoria Iuliani Persica congruit. §. 32. 33.

3. Christiani Iuliano mala omnia praesagiebant, quod iis obiicitur in Philop. §. 34. 35.

4. status reip laetus,

5. ἐξισωταί,

6. Virginum caedes, conueniunt. §. 36.

7. Christiani vocantur Galilaei, appellatione Iuliani temporibus propria. §. 37. 38.

8. Vixit tum aliquis Lucianus Sophista, a quo Philopatris potuit scribi §. 39.

Oeconomia Philopatridos componitur cum ea, quae est in Nizirino, & disputatio concluditur.

Commodum lectoribus fore
putavi, si argumentum Philo-
patridis a Iacobo Micyllo adornatum huc
transferrem, cum quo comparari velim
§. 6. & 7. dissert. nostrae.

*L*ucianine sit Dialogus hic, an alterius cuius-
piam, dubitari potest. Nam quod ad argu-
mentum attinet, non abhorret ab illius ingenio &
dicacitate. Pariter enim & gentilium Deos, &
Christianam religionem, ut saepe alias, inces-
sere videtur. Phrasis autem, & tota adeo compo-
sicio caeteris illius scriptis baudquaquam similis
est. Nam quorsum pertinet excursus iste, reli-
quo prope toto corpore longior? aut quid adeo
grande aut affectuosum sequitur, quod Tragico
isti exordio respondeat? Sed de his doctiores iu-
dicent, Caeterum cuiuscunque scriptum hoc fuit,
videtur in Traiano Caesari ob victoriam in ori-
ente partam potissimum gratulari voluisse, con-
tra eos qui per id tempus siue ipsi urbi, siue alteri
alicui loco, (nam patriam * solum vocat) pe-
ricula & clades praesagiebant: quos ipse a prin-
cipio Sophistas appellat: ad finem tamen ita de-
scribit, ut propemodum Christianos intelligere vi-

F 3

dea-

* Quin urbis κατ' ἐξοχὴν mentio fieri videtur
p. 777. or 19.

deatur. Eo enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa a Traiano deuicta in pop. Romani potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & ceteros, qui eius aetatis historiam scripserunt videre est. Et hinc alterius tituli causa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quod autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriae fortunae ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo quicum sermonem habet, de Deo vero & religione recta informari: tum ab iis, qui patriae male ominabantur, eiusdem * institutionis causa in communem coetum ac societatem introductus fuisse, unde & catechumenus in ipso dialogo ** infra vocatur: quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuerunt eos, quos pietate & religione sua informare nuper coepissent. Porro scribit in quadam epistola Ponticus Virunius, *** Lucianum etiam Euangelium Ioannis

* Hoc ex dialogo probari nequit: praedictionum audiendarum causa in coetum eorum venisse apparet. p. 776. c. 18.

** p. 773. c. 14. ubi nondum in Sophistarum conciliabula versatur.

*** Vixit Se. XV. extremo: Potuit memoriae vitio aut iudicii Luciano tribuere Philopatrin: Potuit etiam ad Protea eius auctoris respexisse, ubi quaedam de fraterno Christianorum amore. Probabile

nis infectatum alibi fuisse: quod si est, non immerito de hoc dialogo intelligi potest. Ita enim hic de lucn, de verbo & caeteris quibusdam meminit, ut ex principio Euangelii illius sumta videri queant. Nisi siquod aliud eius generis scriptum ab hoc editum fuit, quod ad nostram aetatem non peruenit. Quod autem ad versionem attinet, quanquam fortassis referret huiusmodi scripta, quae vel contemptum religionis aliquem parere possent, vel aliqui impietatem prae se ferunt, omnino non verti, tamen quia argumento operis seruiendum fuit, rursus hic lectorem oratum volo, ut si quid minus perspicue, aut aliter quam debuit, conuersum deprehendat; veniam hanc exemplari nostro det, quod in quibusdam locis ita deprauatum fuit, ut nescias, utrum de industria obscurata quaedam fuerint, an librario- rum vitio alia corrupta aliaque omissa.

THEODORI MARCILII AN-
NOTATIO IN EDIT.
AMSTEL.

*Non est huiusce Luciani, sed antiquioris ali- cuius. Multa id arguunt, primum ineptiae sti- li, cum aliae omnibus paginis, tum illae p. 765. ΦὺΦὺ &c. Deinde ratio temporis. Nam Sy-
rus*

*babile enim mihi non sit, quae Ponticus Viru-
nius Luciani legit, ea intercuisse; imprimis cum
prima editio quae Florentiae prodit, iam A. C.
1496. lucem viderit.*

rus noster Lucianus pervenit ad tempus belli Marcomanici A. G. CLXXI. ut patet in Pseudomante; ac hic nebulo se baptizatum significat a D. Paulo, Paulus vero martyrii palmam accepit Imperatoris Neronis anno XIII. Falliturque Baronijs Neronis anno XII. verba illa huiusce dialogi: Γαλιλαῖ (Θ) ἀνα Φαλασίᾳς, Πίρριν (Θ), ἐς τρίτον ἔργον ἀεθροβάτας δι' ὕδατος (Θ) ἡμᾶς ἀνακαίνισεν, adscribens huic Luciano. Nam qui potuit Lucianus hic a Neronis anno XII. & Christi LXIII. ad annum Servatoris CLXXI. pervenire, suo annis CIII. ? Atqui etiam post bellum Marcomanicum quin Lucianus aliqua commentus sit, negari non potest. Saperdae autem prorsus illi sunt qui propter ea, quae in extremo dialogo ista de Babyloniis, Aegyptiis, Persis, Scythis verba sunt, huiusce distortissimi foetus parentem ad tempora Imperatoris Traiani referunt, cum ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere posse, quivis facile lolio non victicans peruiderit. Plane quidem, quiquis tam belli pueri pater est, Neronis Principatus eum suscepit.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

Η

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

ARGVMENTVM PHILOPATRIDIS
EX NOSTRA SENTENTIA

TRIEPHON occurrit CRITIAE, (vtraque autem sunt Socraticorum philosophorum nomina) veteri amico, mirabilemque in eo mutationem miratur. Hic eiusmodi se portenta ex Christianis quibusdam, forte Clericis, audisse ait, quae ad furorem se pene adegerint. TRIEPHO narrari sibi rem cupit, sed, ne quid magicæ incantationis subfit, veretur. Iusiurandum igitur a CRITIA exigit de non nocendo sibi per carmen magicum. Hoc per Iouem iurare volente, TRIEPHO hunc reliquosque gentilium Deastros false ridet, hortaturque CRITIAM, vt ad veram, id est Christianam religionem se convertat, cuius elementa illi tradit. Persuaderi sibi patitur ista CRITIAS, & per sanctissimam Trinitatem, praeunte TRIEPHONTE & concipiente, iurat. Narrationem deinde eorum, quae audisset, post longissimam illam excursionem, aggreditur; vaticiniaque quaedam de reip. conuersione ex Christianis apudita refert, illud vero, quod pessimi erat ominis, omittit penitus, ne vel ipsa auditione scilicet illa rumpantur Triephonti. Interuenit tandem CLEOLAUS, nunciūque felicitis aduersum Persas Iuliani successus adfert, quem gratulatione faustisque ominibus TRIEPHO & CRITIAS excipiunt.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

ΤΡΙΕΦΩΝ. ΚΡΙΤΙΑΣ. ΚΛΕΟΛΛΟΣ.

763. **Τ**ΡΙΕΦΩΝ. Τί τῷτο ὦ Κριτία, ὅλον σε-
 Ε.Ι. αυτὸν ἡλλοίωκας, καὶ τὰς ὀφρῦς καίτω
 συνενένευσκας, μύχιον ἤ 1 * βυσοδομέυεις,
 ἄνω καὶ καίτω περπαλῶν, κερδαλέοφρνε
 εἰκῶς κτ' τὸν ποιητὴν, 2 ὡχρεῖς 1ε
 3 σευ

* βαθὺς σκέπη.

Ε.Ι. **Τ**ΡΙ. Quid hoc rei est, Critia, totum
 te mutasti. Superciliis deorsum con-
 tractis profundas voluis sub pectore cu-
 ras, sursumque & deorsum vagatus ani-
 mos sub vulpe latentes, ut est in Poëta, vi-
 deris

1 Βυσοδομέυειν quid sit, explicat Scholiasta mi-
 nor Homeri ad Od. 9, 273. βυσοδομέυων,
 κτ' βαθὺς τ' ἀανοίας βυλευόμενῳ, quasi
 dicas in profundo aedificantem.

2 Homerum, Ιλ. α, 149. ubi Scholia: κερδα-
 λέοφρον, πανῶργε τ' φρόνημα, καὶ περ κερ-
 δῆ τ' ἰὼν ἔχων, τῷτ' ἔστι, κερδαίνειν φρονῶν.
 Sed ad Ιλ. δ. 339. eadem Scholia; κερδα-
 λέοφρον, πανῶργε, κτ' Φιλοκέρδεται. Ἦ γὰρ,
 σίπτε-

764. 3 σευ εἶλε παρσιᾶς; μήπῃ 4 * τρικάρηνον
 πῆσας, ἢ 5 ἐκάτλω ἐξ ἄδῃ ἐληλυθῦσαν,
 ἢ καὶ τινι θεῶν ὃ ἐκ προνοίας συνήντηκας;
 οὐδέ-

* Κέρβερον,

deris circumferre, oraque pallor occipat.
 Num Cerberum vidisti, aut Hecaten ex
 inferis ascendentem, an consilio cum
 Deorum aliquo una fuisti? Neque enim
 adeo

ἀπατηλὲ, δολερὲ, ἀλωπεκώδης. κερδαλέη γὰρ
 ἀλώπηξ. & ad Ιλ. Κ, 44. βελῆς κερδαλέης,
 συνετῆς, ὠφελίμῃς, ἢ πανέργῃς. ὅθεν τὴν κερ-
 δῶ, ἢ γὰρ τὴν ἀλώπεκα. A vulpina igitur
 astutia hoc nominis deductum est, quod
 proinde non adeo inepte reddi videtur
 Horatiana phrasi ex *Arte Poetica* vers. 437.

3 Homeric phrasis, quam in *Ioue Tragædo* init,
 etiam *Lucianus* adhibuit,

4 Horrendus Cerberi, tricîpitis canis, adspe-
 ctus, quem non velis tibi in tenebris occurrere
Senec. Ὀποκολ. p.m. 406. Ὡς cui per mediam
 nolis occurrere noctem. *Iuven.*

5 Hecates, cum ex inferorum regione in ter-
 ram nostram venatû egreditur, quam ter-
 ribilis sit adspectus, & ad mentem sano et-
 iam excutiendam comparatus, graphice
 descripsit *Lucianus* in *Philopseude* p. 341. sqq.

6 Mirum non est insolito aliquo viso turbatis,
 cum ipsa mente, spiritibus animalibus,
 corpus etiam ad languorem dari, totum-
 que

οὐδέπω γὰρ σὲ τριαῦτα εἰκὸς παθεῖν, εἰ καὶ
αὐτὸν ἠκηκόεις οἶμαι τὸν κόσμον κλυσθῆναι,
ὥσπερ ὅπῃ τὸ Δευκαλίωνος. Σοὶ λέγω,
ὦ καλὸν ἢ κριτία, οὐκ αἴεις ἐμὲ ὀπιθῶ-
μεν.

adeo te affici par, puto, erat, si vel mun-
dum, vt quondam sub Deucalione, elu-
vie totum peritutum audiuiſſes. Te-
cum loquor, o pulcer Critia, non au-
dis

que eius immutari habitum; cuius rei
nec in sacris nulla sunt vestigia. Vide mi-
hi *Dan.* VIII, 27. *Iud.* XIII, 22. *Athenagoras*
in Legatione pro Christianis c. xv. p. 63. ed.
Oxon. Dechair. ex Homero *IL.* T, 131. χαλ-
σπὶ ἢ θεοῖ, inquit, φαίνεσθαι ἐναργεῖς. Cae-
terum inconcinne *Ablancurtius* con-
iungit θεῷ ἐκ προνοίας & deinde vertit,
Deo alicui *Prouidentiae*; quasi rideret
Triepho *Prouidentiam*, quam tamen in-
fra adstruit. *Micyllus*: ex *prouidentia*
quadam occurristi. Obscure. Sed inde
manauit forte *Ablancurtii* versio.

7 Περὶ φωνῆσιν hanc, vtut Latinis paullo vi-
deatur insolentior, non putavi refugien-
dam; Scilicet ipsum secutus *Ciceronem*,
qui, cum ex Graeco vertendum esset, προ-
πῖνω τῷ καλῷ κριτία, dixit, *Tuscul.* I, c. 40.
propino hoc pulcro Critiae. quanquam nec il-
lud ignoro, Critiam illum Socraticum a
corporis pulcritudine celebrari.

μὲν τὰ πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ γειτνιασάν-
 τιν; 8 θυχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκε-
 κώφωσαι, ἢ καὶ τ' χειρὸς πελαγισθόντα
 ἑπιδύεις;

C. II. ΚΡΙΤΙΑΣ. ὦ Τριεφῶν, μέγαν τινα, καὶ
 ἡπορημῶν λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλὰς
 ὁδοὺς 9 διενειλημῶν καὶ ἐπὶ 10 ἀνα-

dis multum tibi inclamantem, & prope
 iam Te consistentem? Irasne aliquas
 aduersum nos geris? obmutuisti? an ex-
 pectas dum iniecta te manu impellam?

C. II. ΚΡΙΤ. ὦ mi Triepho! audiui orationem
 magnam atque difficilem, & multis im-
 plexam implicitamque nodis: lamque
 me-

8 *Lucianus in votis siue nauti*, p. 495. ἢ θυχεραί-
 νει καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκεκώφω).

9 *Interpres: rem multis viis tractatam*, quæ
 interpretatio vera forte esset, si scriptum
 esset διειλημῶν. Iam vero, διενειλημέ-
 νον est a διαλαμβάνω, quæ quidem vox, ut
 aliae multae, (Lucianicarum catalogum
 texuit vir Cl. Ienßius in *Lecttionibus Lucian.*
 L. III. c. I. p. 309. sq. ubi habet quidem hanc
 nostram, sed interpretationem non adii-
 cit.) omissa est ab iis, qui Lexica compila-
 runt. Idem tamen, quid sit ἐλλαμβάνε-
 σθαι, tradunt ex *Dioscoride*, nimirum am-
 plecti, circumplecti, cum de capreolis vi-
 tium, vel clauiculis sermo est, quarum
 illae

πεμπάζω τὰς ὕδασι, καὶ ταῖς ἀκοαῖς ἀπο-
 Φρατῶ, μή πῃ ἐπ' ἀκῶσαιμι ταῦτα, καὶ
 * δόψυζω ἐκμανεῖς, καὶ μῦθος τοῖς ποι-
 ηταῖς ἡγήσεται, ὥς καὶ 11 Νιόβη τὸ πρῖν.
 ἀλλὰ καὶ κρημνὸν ὠδύμενη αὖ ὅτ' ἐκεφα-
 λῆς 12 σκοποδιήσας, εἰ μὴ ἐπέκραξάς μοι,
 ὦ τὰν, καὶ τὸ 13 Κλεομβρότης πῖδημα ἔ-
 Δ' ἀμβρακιώτης ἐμυθέυθη ἐπ' ἐμοί.

TRIE-

* δόψανῶμαι, ἔθρανῶμαι.

mecum retracto nugas, & aures obturo,
 ne si forte iterum illae audiendae sint,
 dirigeam prae furore, vt illa olim Nio-
 be, & fabula Poëtis, fiam, Sed profecto,
 nisi tu mihi iam inclamasses, de praeci-
 piti loco in caput vertigo me impulisset,
 & Cleombroti de me saltus, Ambra-
 cioten illum dico, narrari quam scitissi-

me

illae arcto complexu, ad palos arboresque
 sese applicant. Erit igitur διενειλημῶν
 λόγος, intricatus, implexus, difficilis.

20 *Lucianus in Gallo* p. 163. ἀναπεμπάζῃ τ' ὄνειρον.

21 *Niobes fatum* describitur-*Il. ω, 602. sqq.*

22 *Lucianus in Philopseude* p. 343. ὥς μὴ σκοποδι-
 νιάσας ἐμπύσσειμι ὅτ' ἐκεφαλὴν.

23 *Notissimum est Callimachi in eum Epi-*
gramma, sed nimis pulcrum vt non hic ad-
scribatur. Est autem in antholog. Graeca
edit, H. Steph, vltimum L. III.

Εἰπὼς

ΤΡΙΕΦΘΝ. Ηρῆκλεις τ' θαυμασίῳν ἔ-
κεινων φασμάτων, ἢ ἀκυσμάτων, ἅπερ,
κριτιαν ἐξέπληξαν· πόσοι γδ 14 ἐμβρογύ-
ητοι πειρηταί, καὶ παρατολογίαι φιλοσόφων,
οὐκ ἐξέπληξαν σὲ τ' διάνοιαν, ἀλλὰ ἄλλῳρος
761. πάντα γέγονεν ὅπῃ σοί.

C.III. ΚΡΙΤΙΑΣ. Πέπαυσσ εἰς μικρὸν, καὶ μη-
κέτι παρενοχλήσης, ὦ Τριεφθῶν, εἰ γδ 15
πα-

me potuisset. TRIEPHO. Mirabilia
Hercle visa vel audita, quae quidem
Critian adeo potuere percellere. Quot
enim attoniti poëtae, quot Philosopho-
rum portentosi sermones, tantum abest
vt tuam dimouere mentem potuerint,
vt potius merae nugae fuerint. CRIT.

C.III Quiesce paulum Triepho, & noli mo-
lestus esse amplius. Neque enim a me
in-

Εἴπας ἦλπε χαῖρε, κλεόμβροτος Ἀμβροκιάτης.
Ἦλατ' ἀφ' ὕψις τείχεσσι εἰς ἄλαδι,
Ἀξίον εἶδέν ἰδὼν θανάτου κακόν, ἀλλὰ πλά-
των

Ἐν περὶ τ' ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

14 ἐμβρογύητας Poëtas etiam *Lucianus* vocat
Timonis initio.

15 Solebant ita fere loqui, cum aliquid aut
narrari ostendit sibi cuperent, aut ipsi
narrare aggrederentur. Prioris generis
exemplum est apud *Lucianum in Scythia*
p. 594. vbi Anacharsis ad Toxarin: μή

πι-

παρεπλήτος, ἢ ἀμελητός γενήσῃ παρ' ἐμῶ.

TRIX.

insuper habendus es, aut negligendus.

TRI.

περίσης ἀθέατον αὐτῶν ἀναστρέφοντα. Ne-
cyomantia p. 339. ἀλλ' εἰπέ καὶ μὴ πειθίδης
με κ.τ.λ. Contempl. p. 342. πείσῃς ἂν με
κ.τ.λ. & Icaromenippro p. 188. μὴ ᾧ πρὸς
Φιδίῃς με πειθίδης. Huc refero obscurio-
rem paullo in *Nigrino* locum, p. 23. ἐγὼ ᾧ
ἐβελόμην αὐτῷ εἰ οἶόν γε αὐτῶν ἀκῶσαι τ' λό-
γων. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ καταφρονεῖν ΑΤΤΩΝ
οἶμαι θύμῃς, ἄλλωστε εἰ καὶ Φίλῳ καὶ πρὸς
τῷ ὁμοίᾳ ἐσπαδακῶς ὁ βελόμην ἀκῶσαι
εἴη. Illud ΑΤΤΩΝ non ad λόγων refero,
quod praecesserat, ita enim nimis inepte
cum iis quae sequuntur cohaereret: sed
auctorem, parum ad verborum ordinem
attentum, quae dicturus erat praecipisse
quasi, idemque sibi voluisse existimo, ac
si dixisset, οὐδὲ γὰρ καταφρονεῖν ΤΩΝ ΒΟΤ-
ΔΟΜΕΝΩΝ ΑΚΟΤΕΙΝ οἶμαι θύμῃς κ.τ.λ. ne-
que omnino insolens esse arbitror, ut ex
iis, quae sequuntur, superior expleri ora-
tio debeat. Caeterum propius ad lo-
cum qui praemanibus est, quadrat, quod
est apud Comicum in *ranis* A. II. f. 2. vers.
7. ubi muliercula Pseudo Herculi aliquid,
quod e re illius esset, narratura, ita
περοισιάζει. ἢ μὴ σ' ἐγὼ πειθόψομαι ἀπελ-
θόντα. *Julianus* Apost. Or. v. quae est in

ΤΡΙΕΦΩΝ. Οἶδ' ὅτι ἔμικρόν, ἔδὲ 16
 εὐκαταφρόνητον πρᾶγμα ἀνακυκλεῖς,
 ἀλλὰ καὶ λίαν τ' ἀπορήτων. ὁ γὰρ χρῶς, καὶ
 τ' ταυρηδὸν ἐπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄστυον τῆς
 βάσεως, τὸ ἄνω τε καὶ κάτω περιπολεῖν,
 * δριγνώτῳ σε καθίστησιν. ἀλλ' ἄμπνευσον
 τὸ δεινὸν, ἐξέμεσον τὰς ὕθλας, μή τι κερδαῖν
 παύσης.

ΚΡΙΤ. Σὺ μὲν, ὦ Τριεφῶν, ὅσον πύλα-
 θρον, ἀνὰ δρομὸν ἀπ' ἐμῶν, ἵνα μὴ τ' πνεῦμα
 ἐξέλ-
 17

* εὐδιάγνωστον.

TRI. Noui te haud paruam rem, neque
 spernendam facile, quin valde etiam
 abstrusam volutare animo. Color enim
 ille tuus, illa in vultu toruitas, in in-
 gressu illa inconstantia, illa sursum de-
 orsumque conuersio, valde te conspici-
 endum atque notabilem faciunt. Sed
 respira ab illo malo, & nugas euome,
 ne quid inde morbi nanciscaris. CRIT.
 Sed heus tu, Triepho, quantum est v-
 num iugerum, curriculo te hinc aufer,
 ne

Deum matrem, gratias eidem se habere
 ait, ὅτι μὴ περιεῖδεν ὡς παρ' ἐν σφόδρῃ πλεον-
 ὀνισμῶν, sed edocuerit rationem mystero-
 rum &c.

16 Lucianus in Nauigio p. 457. ἔμικρόν ἔδ-
 εὐκαταφρόνητον πρᾶγμα ὡς δοκεῖς ἀνακυ-
 κλεῖν.

ἐξάρη σέ, καὶ 17 πεδάροισιν τοῖς πολλοῖς
αἰαφάνης, καὶ 18 καταπτεσὼν, Τρι-
φώντειον πέλαγος κατονομάσης, ὡς καὶ
Ἰκαρος τοπρεῖν. αὐτὸ δὲ ἀκήκοα τήμερον
ὡς ἔτ' τρισηκταπλεσίων 19 σοφιστῶν, μι-
γυλῶς 20 ἐξώγκασέ με τὸ νηδύν.

TRIE.

ne spiritu in sublimē sublatus, spectacu-
lum multitudini fias, & delapsus alicu-
bi, vt quondam Icarus, Triphonteum
pelagus nomine tuo signes. Insigniter
enim, quae hodie ex sacerrimis sophistis
audiui, ventrem mihi inflarunt. TRI.

Ego

17 *Ablancurtius* hic notat alludi ad D. Paul-
lum Apostolum: male arbitror: licet in-
fra hac phrasi etiam de Paulli raptu uta-
tur Critias.

18 Iterum *Lucianus in Icaromen.* p. 188 μὴ καὶ
σύ πρὸς τῆς θαλάσσης καταπτεσὼν μέμπτω εἶόν
τι πέλαγόν ἡμῖν ὡς ὧς τοῦ Ἰκαρίου διπλοδείξης
ὅτι τὸ σπανίον ὀνόματι.

19 Christianos notari τῶν σοφιστῶν voce infra
apparebit. Caeterum *Lucianus de Morte*
Peregrini p. 368. Christum ipsum σοφιστῆν
appellauit: & apud *Prudentium Periste-*
phan. x. vers. 404. Christianis Asclepia-
des Syriae Praefectus hoc nominis tri-
buit: *Quis hos Sophistas error induxit novus?*

20 Etiam hic *Lucianum* imitatus est noster,
nisi quod paullo modestius ille hyperbola

ΤΡΙΕΦ. Εγὼ μὲν αἰαδραμέμαι οπόσον
 ἢ βέλετ, σὺ ὃ ἀμπνευσὼν τὸ δεινὸν.

C.IV. ΚΡΙΤ. 21 Φὺ. Φὺ, Φὺ, Φὺ, τ' ὕθλων
 ἐκείνων, ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, τ' δεινῶν βελευμάτων
 αἴ, αἴ, αἴ, αἴ, τ' κενῶν ἐλπίδων.

ΤΡΙΕΦ. Βαβαὶ ἔσ' αἰαφυσήματ' 22
 ὡς τὰς νεφέλας διέστρεψε ζεφύρου γδ ἰπ-
 πύον.

Ego vero, quantum voles retro curram.

C.IV. Igitur respira a malo. CRI. phy, phy,
 phy, phy, nugas illas! hem, hem, hem,
 hem, nefanda consilia! heu, heu, heu,
 heu, spes vanissimas! TRI. Deum im-
 mortalem! quantus erat ille flatus, quam
 nubes ipfas conuertit. Cum enim an-
 tea

utitur, in *Philopseude* p. 353. τοιαῦτα ἀνάσους
 (de daemonum apparitionibus, similibus-
 que portentis loquitur) ἤκω, ὥσπερ οἱ ἔ-
 γλέυκας πτόντες, ἐμπνευσήματ' 21 τ' γαστέρα,
 ἐμέτεθ' δώμω 22 κ. τ. λ. Simili fere meta-
 phora, sed alio instituto, utitur *Elihu*, *Iobi*
 XXXII, 18, 19, 20.

21 vid. §. 23. dissertationis nostrae p. 36.

22 Horum verborum, ὡς τὰς νεφέλας, αἰαφυσήματ', omissa est interpretatio in
Micylli editione Basil. 1619. 8. credo quod
 nimis portentosum mendacium conti-
 nent. Fingitur autem rustibus Critiae
 excitatus in Propontide Boreas, quo ad-
 versum teneat, ingredi Euxinum Pon-
 tum.

πλέοντ(23) λάβρα, καὶ τοῖς κύμασι ἐπω-
 ρίζοντες, βορέην ἄρτι ἀνὰ τὴν Προποντιδα
 πακύνοντας, ὡς λέγει καὶ ἄλλων αἱ ὁμοῦς τὸν
 Εὐξείνιον πόντον οἰχίσσον(24), τὴν κυμάτων ὀπι-
 κυλινδάντων ἐκ τῆς Φυσῆματ(25). ὅσον
 οἶδημα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέκατο. Πόως 24
 κορκορυγμός καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σε συ-

16.

tea vehementi Zephyrus flatu in undas
 impingeret, boream iam super Propon-
 tide excitasti, adeo ut funibus naues in-
 gredi Euxinum Pontum cogantur, flu-
 cibus ex tuo spiritu magna se vi volden-
 tibus. Hem quantus tumor tuis inesse
 debuit intestinis, quantus strepitus,
 quae conquassatio ventrem Tibi con-

tur-

tum naues nisi funibus de litore adiutae
 non potuerint. Nam οἰχέσθαι πόντον (fre-
 quenti praepositionis εἰς ellipsi) hic vale-
 re ingredi, nemo negabit, nisi si quis pu-
 tet, secundo Borea intrari e Propontide
 Pontum, id est, versus septentrionem na-
 uigari posse. Sed etiam illud hinc appa-
 ret, Critiam, ut excitare halitu boream
 posset, debuisse constitutum esse eo circi-
 ter loco, ubi est Constantinopolis. quod,
 quorsum valeat, in disputatione dictum
 est, §. 26.

23 *Homeric* vox ἰλ. β, 148. Od. O, 293.

24 Locus videtur expressus ex illo *Aristopha-*

μετάρρασι. 25 Πολύωτον σταντὸν αὐτῶν αἰσπε-
Φηνας, τοσαῦτα ἀκηκῶς, ὡς καὶ κτ. τ. π-
ρατῶδες, καὶ ἀλ. τ. 26 ὀνύχων ἡκηκῶς.

KPIT.

turbavit; auritissimum te esse demon-
strasti, qui tot ac tanta audieris, adeo ut,
ingenti portento, vobis etiam au-
disse

nis in nebulis vers. 38 4. sq. εἰτ' ἐταρξάμε-
τ' γαστέρα καὶ κλόν. ἐξ αὐτῆς αὐτῶν δια-
κορκορύγησεν. Vbi κλόν. secundum Icho-
liasten est σρόφ. τις ἢ ἐλίζ. διακορκορύ-
γησε autem ponitur ἀπὲς τὸ ἡχησε-ἢ ἐμι-
μήσατο τῇ Φωνῇ (ὁ ποιητής, ut interpretor)
τ' ὀνύχων τ' ἡχον.

35 Forte, ut famam finxere. Virg. Aen. iv. 181. sq

---- Cui quod sunt corpore phumae,
Tot vigiles oculi subter, --- tot subrigit aures.

36 Non reperio apud paroemiographos,
quid sit δι' ὀνύχων vel ἐξ ὀνύχων ἀκχεῖν.
δι' ὀνύχων. autem saepius proverbiali ser-
mone, ut apud Latinos Germanosque, ex-
quisitam curam diligentiamque significat,
cuius rei ex Plutarcho exempla ab H. Ste-
phano in thesauro adducta reperio. Igi-
tur δι' ὀνύχων ἀκχεῖν primitus forte erat
accurate audire; sed noster, ut risum ex
portento capter, proprie, seu per ca-
lumniam potius, ῥῆσιν interpretatur. Vir
summus Io. Alb. Fabricius in literis ad prae-
stan-

C.V. KRIT. Οὐ, ὡς δοκόντι, ὡς Τριφῶν,
766. ἀκηράναι καὶ ἐξ ὀνύχων· καὶ γὰρ 27 κνή-

C.V. disse videaris. CRIT. Sed non debe-
bat tibi paradoxum videri Triepho, si
quis

stantissimum iuvenem *Reimarum*, quarum
iam in dissertatione memini, ad §. 16. p. 46.

Διὰ τὸ ὀνύχων ἀκέραι, inquit dictum de ho-
mine qui totus auris perinde ut Argus oculus
totus; qui Διὰ ὀνύχων videbat. Quae si ve-
ra est ratio, & quid ni vera sit? comparan-
dus cum h. l. est ille apud *Latianum* in *Dea-*
ram iudicio p. 222. ubi optat Paris ὡς ἐρ Ἀρ-
γὺς ὅλω βλέπειν τὸ σῶμα. Item *Catul-*
lianum illud car. XIII. versu ult.

quod (unguentum) tu cum olfacies, Deos
rogabis,

Totam ut refaciant, Fabulle, nasum.

denique illud apud *Aristacnetum* epist. I. p. 8.

ἀντιδυμένη μὲν εὐφραίνω ποταμὸν ἐκδοῦναι ἢ
ὅλην εὐφραίνω Φαίην. Cum semel ad hanc

dicendi formam deuenierimus, quidni ad-
dere liceat *Xenophantem* de rep. *Atheniens.*

(Ex fide *Petiti* sub init. *Com. in LL. Att.*)

ἀγχοῖν ἑορτὰς διαλασίης ἢ οἱ ἄλλοι, ἢ πόλις
ὅλη βασις, ὅλη θῦμα θοῖς καὶ ἀνάθημα.

De
visitata apud veteres formula, ab ungue ad
capillos, vel a capillis usque ad unguem, quae-

dam congestit *Pareus* in *Munt. Lex. Crit.* p. 133

27 Iupiter Bacchum ex se conceptum, con-

μην γαστέρα τεύεσθαι, καὶ 28 κεφαλὴν
 κύβαν, καὶ 29 αἰδρεῖαν Φύδιν ἐν γυναι-
 κείαν ἐπεργαζατέσθαι, καὶ ἐκ 30 γυναικῶν
 ὄρνεα μεταβαλλόμενα, καὶ ἐλθὲ πρὸς τῷ
 δης

quis etiam vnguibus audiat; siquidem
 femur vterum vidisti, & caput prae-
 gnans, maris vero naturam in foeminam
 diuina, vi transeuntem, mutatasque in
 aues foeminas. Et tota adeo vita, si
 Poë-

flagrantisque Semeles vtero ereptum, fe-
 mori suo inferuit, & exacto legitimo ge-
 stationis tempore edidit. Vid. praeter
 multos *Lucianū Dialogo Neptuni & Mercurii*.

28 Pallas in cerebro Iouis concepta, quam
 periculoso edita partu fuerit, suo more de-
 scribit *Lucianus Dialogo Vulcani & Iouis*.

29 De Salmacide fonte res vel ex *Ouidio Me-
 tamorph. iv, 285. sqq.* nota est, mares ibi ef-
 foeminari, vulgo creditum esse. Ne de
 Scythone atque Tiresia, aliquid dicamus,
 ut ille *ambiguus modo vir fuerit, modo foemi-
 na. Ovi. Met. iv, 280.* Et hic *de viro factus
 (mirabile!) foemina fuerit. Ovi. Met. iii. 3:4.*

30 Mulierum in aues mutatarum aliquot vel
 in solis *Ouidii metamorphoseon* libris exem-
 pla occurrunt, quae enotare nihil attinet.
 Alcyones enim, Philomelae, Picridum,
 reliquarum fabulae notae.

δης ὁ βίβλος, εἰ βύλει πιστεῦειν τοῖς ποιηταῖς.
 31 ΑΛΛ' ἐπεὶ σε πρῶτον κίχάνω τῶδ' ἐνὶ
 χώρῳ, ἀπίωμι ἐνθα οἱ πλάτανοι τ' ἡλιον
 ἔργασι, ἀηδόνες τε καὶ χελιδόνες ἔνθα κα-
 λαῖσιν, ἢ ἡ μελωδία τ' ὀρνέων τὰς ἀκοὰς
 ὀνηδύνουσι, τὸ, τοῦ ὕδατος ἡρέμα κελευρώζον
 τὰς ψυχὰς καταθέλξει.

ΤΡΙΕΦ. ἰωμυ, ὦ Κριτία. Ἀλλὰ δέδισα,
 μήπερ ἐπώδῃ τὸ ἡκισμῶνον δεῖ, καὶ 32 ὑπε-
 ρον

Poëtis credas, portentorum plena est.
 Sed cum te primum his possum comple-
 ctier oris, age abeamus eo, vbi solem
 platani arcent, lusciniæque & hirundi-
 nes dulcisonis aethera cantibus im-
 plement, ut auium aures permulcens can-
 tus, & aqua leni decurrens susurro, ani-
 mam ipsam tranquillet. TRI. Eamus
 sane, Critia, sed timeo, ne forte incan-
 ratio

31 Facile ex luxato versu posset fieri integer
 hoc modo, ἀλλὰ ἐπεὶ πρῶτον σε κίχάνω
 τῶδ' ἐνὶ χώρῳ, vel ἀλλὰ ἐπεὶ σε πρῶτα
 κ.τ.λ. ut viro cuidam docto visum est:
 sed cum saepe nimis μέτρα eiusmodi
 ἀμετρα in hac commentatione occur-
 rant, in auctiorem ipsum culpam, quam
 in librariorum malim coniiicere. vid. §. 23. di-
 sp. nostrae.

32 Vulgo nominandi casus in Lexicis, ab ipso
 G 5 etiam

εν η 33 θυρετραν, η αλλο π των αφύχων
απεργάζεσθαι, η θαυμασία σε αυτη 34 κα-
ταπληξίς.

KPIT.

tatio sit, quod tu audiisti, & pistillum
aut ianuam ex me faciat mirabilis illa
tua

etiam *Stephano*, post quem errare nemo
sibi turpe putat, effertur θυρετρας, genere
masculino, sed *Wolffg. Seberus ad Polluc.*
L. vii. p. 371. edit. W ech. vers. 14. neutro
genere rectius adhiberi docet, quo usus
etiam est *Lucianus in Philopseude* p. 350. ex
quo loco illud simul discimus, non iniuria
hic metuere *Trieiphontem*: Fieri enim,
si *Dls* placet, posse, ut ex pistillo fiat ho-
mo, eo loco docemur, quidni contra pi-
stillus ex homine?

33 *Hesychius*, & ex ipso forte *Varinus*, distin-
guunt ab inuicem θυρετρα id est θυρας, &
θυρετρα, hoc est θυρώματα, quae tamen &
ipsa vox interdum ianuam seu fores ipsos
significat; quanquam etiam cardines in-
terdum verti debeat, ut apud τῶς ὁ 3. *Reg.*
vii. 50. Ego crediderim, quidquid etiam
de hac distinctione, suspecta certe *Stepha-*
no, sit, auctorem prae oculis habuisse lo-
cum e *Philopseude Luciani* iam laudatum,
ubi etiam ὁ μόχλῳ τῆς θυρας mutatus in
hominem dicitur.

34 ἀπὲς ἀνδραλῶ κατὰ πλῆκτικῶ. ut apud

Lu-

C.VI. KPIT. Νῆ τ' Δία τ' αἰθέρομον, ἃ τῶτο γέ-
νησε) ὅτι σοί.

TRI. Ἐν μὲ 39. ἐξεφόβησας τ' Δία ἐπα-
μοσάμην. π' γδ' αὖν δυνήσῃαι † ἀμυνέ-
μηνάσῃ, εἰ ὠδραβάνης τ' ὄρεον; οἶδα γδ' καὶ
σὲ μὴ ἀγνοεῖν περὶ τὸ Διὸς αἶα. KPIT.

C.VI. tua perculsio. CRIT. Per ego aethe-
rium tibi Iouem iuro, non ita futurum.
TRI. Amplius etiam terras; cum Iouem
deicerasi. quam enim ille iurisiurandi re-
ligionem violanti poenam infligere pos-
sit! noui enim te non ignorare vt tui
Iouis

Eucretium L.IV. sub fi. *Magna atque imma-
nis* (amasia) κατὰ πλῆξιν plenaque honoris
a faucio amatore vocatur.

35 Qui per tale Numen iurat, a quo vindicari
periurium non potest, ille non verebitur
periurium committere, si nimirum de
illius impotentia constet. Triepho au-
tem putat, adeo constare de Iouis aethe-
rii futilitate Critiae suo, vt non dubita-
turus sit, illius stramineo numine ad per-
iurium abuti. Quanto autem rectius,
hic noster, quam *Cicero*, qui tanquam e
Porticu vnus ita disputat, *Offic.* L.III. c. 29.
vt in iureiurando non ad metum Deo-
rum aut iram respici debere, dicat. Sed
de ira DEI *Lactantius* viderit; nos iam
non philosophamur.

† Verbum Poëtice praeter rationem ac ne-
cessitatem inflexum.

CRIT. Τί λέγεις; οὐ δύνῃσι ὁ Ζεὺς ἐς
 Τάρταρον δοῦναι; ἢ ἀγνοεῖς, ὥς τὰς
 θεὰς πᾶντας ἀπέρριψεν ἀπὸ τῆς θεοπέσις
 36 βηλῶ, καὶ τῇ 37 Σαλμωνεῖ ἀντιβρον-
 τῶν(α) πρῶτον κατέκρυψε, καὶ τὰς ἀσελ-
 γεστάτας ἐπὶ καὶ νῦν. ὡς δὲ τῶν Πιδηλῶν
 38 πικροκράτως, καὶ γογαντολέτης ἀνυ-
 μνῆ-

louis res se habeant. CRIT. Ain tu?
 non posse autem Iouem in tartarum ali-
 quem mittere? nescisne tu homo, vt
 Deus omnes de caelesti illo pauimento
 deiecerit, vt Salmonea contra tonan-
 tem fulminē olim prostrauerit, & ho-
 dienū prout quisque est petulantissi-
 mus prosterнат: inde est, quod apud
 Poë-

- 36 Quid sit βηλῶς cum de coelo sermo est, di-
 sputatur in *Scholiis min.* ad 1λ. α, 591. No-
 ster hic respexisse imprimis videtur ad
 1λ. σ, 23. Hyperbolam enim putō, nec,
 vbi omnes Deos Iupiter deturbauerit, re-
 perio, quod etiam *Ablancurtium* mouit, vt
 haec aequae ac reliqua, quae ipsi non pla-
 cent, omiserit. Caeterum etiam *Lucianus*
 historiae meminit *Contempl.* p. 342.
- 37 Salmonei historiam praeter alios habet
Apollodorus Biblioth. L. I. p. m. 43. *Virgilius*
Aen. vi, 580.
- 38 Od. λ plures enumerat Vlysses Titanum,
 aliorumque propter crimina sua ad infē-
 ros deiectorum, quos ibi viderit.

μεῖται, ὡς καὶ παρ' Ομήρῳ;

ΤΡΙΕΦ. Σὺ μὲν, ὦ Κριτία, πάντα πα-
 ρέδραμες τὰ τὰ Διός. ἀλλ' εἴ σοι Φίλον,
 ἀκχεῖ ὅχι 39 κύκνῳ ἐγένετο, καὶ σάτυρῳ
 δι' ἀπέλγαιον, ἀλλὰ καὶ ταῦρῳ; καὶ εἰ μὴ
 τὸ πορνίδιον 40 ἐκείνῳ ταχέως 41 ἐπω-
 μώσῃ, καὶ διέφυγε διὰ τὸ πάλ᾽ ἄγος,
 767. τὰχ' 42 ἂν ἠερίστια, ἐρτυχὼν γαυρόνῳ ὁ
 βρον-

Poëtas vt titanum victor, debellator-
 que gigantum, imprimis apud Home-
 rum, decantatur. TRI. Omnia tu
 quidem, Critia, Iouis percurristi, sed,
 nisi graue est, inuicem audi: Nonne
 idem cygnus factus est satyrusque libi-
 dinis caussa, quin taurus etiam: & nisi
 celeriter suscepto in humeros scortillo
 per pelagus aufugisset, forte iam, ab a-
 gri-

39 Notum Epigramma:

Ζεὺς κύκνῳ, ταῦρῳ, σάτυρῳ, Χρυσός,
 δι' ἔρωτα

Λήδης, Εὐρώπης, ἀνλίοπης, Δανάης.

40 Verti quasi legeretur ἐκείνο, quod est
 multo concinnius, quanquam non statim,
 si reliquas auctoris ineptias spectes, verius
 41 Fictum, vt videtur, ad hanc rem ab auctore
 nostro, vel alio, verbum; Lexicographis
 certe ignotum.

42 Ita apud Luc. Conc. Deorum p. 711. seq. Mo-
 mus ad Iouem, τίσσι, inquit, μὴ σε κατὰ
 φύσιν

βροτῶποιός καὶ κραυγὴ βόλῃ σὺ Ζεὺς, καὶ
ἀντὶ τῶ κραυνοβόλῃ ἢ βαπλῇ κατε-
κιντάννυτο. Τὸ ἢ καὶ 43 Αἰθίοψι συνευώ-
χεϊσθ, ἀνδράσι μελαγχέροις, καὶ τ' ὅψιν ἐξο-
φωμένοις, καὶ ἐς δώδεχ' ἡλίας μὴ ἀφίστη-
σθ,

gricola aliquo interceptus araret tuus
ille tonitruum, effector, fulminumque
iaculator Iupiter, & pro eo, quod ful-
mina dicitur iacere, stimulos sentiret &
scuticam. Illud vero non rubore di-
num censes, egregie barbatum senem
cum Aethiopibus epulas celebrare, fuf-
cis hominibus, obtenebratosque vultus

ge-

θύση τις ξυλλαβῶν, ὅπότ' ἂν ταῦρ ᾖ ἡς,
ἢ τῶν χειροσχεῶν τις κατερχάσῃ) χειρὸν
ἔνθα, ᾧ ἀντὶ Διὸς, ἢ ὄρμῃ, ἢ ἐλλόθειον ἡμῖν
γένηται.

- 43 Vix peius de Ioue suo meritis est Home-
rus aliquo in loco, quam Il. α, 423. ubi
Iupiter, ad Aethiopas profectus xii. die-
rum conuiuia cum illis celebrat, post
quorum demum finem, Thetidi preca-
turae ad eum aditus conceditur. Vix
enim in adulteria Iouis saepius inuehun-
tur, aliaque eius facinora, gentiles &
Christiani, quam istas xii. dierum epulas
bono viro inuident. Vid. *Lucianus de sa-
crif.* p. 362. *Iup. Tragoed.* p. 149. *Arnob. con-
tra gentes* I. VI. p. 114. edit. *Elmenhorst.*
Caeterum, quod §. 23. diff. p. 39. verba,
quae

ἔσαι, ἀλλ' 44 ὑπερβρεγμένος καὶ δεκά
 παρ
 gerentibus, & duodecim totis solibus
 apud

quae post ἀνδράσι sequuntur, inter versus
 retuli infeliciter a nostro effictos, vereor
 ut recte a me factum sit, siquidem praeter
 syllabarum numerum nihil est, quod ita
 statuere nos cogat; in reliquis etiam Poë-
 tice inflexa sunt vocabula, ob metrum
 scilicet.

- 44 Cum alias non nimis est insolens, nomi-
 nativum poni pro accusativo, tum *Lucia-
 nus*, quem imitandum sibi noster sumsit,
 aliquoties ita locutus est: *In Dialogo Ne-
 ptuni, & Nereidum*: ἀλλὰ κακύνει σῶσαι
 δεήσει, χαρισάμεντο τῷ Διονύσῳ, & *in Pro-
 metheo* p. 181. ἀλλὰ κακῆργοί τινες Φῆς εἶναι
 ἐν αὐτοῖς. Vir quidem doctissimus *Io. Ien-
 sius Lect. Lucian.* L. I. c. VII. p. 96. foedissi-
 mam hanc labem vocat, & legere nos iu-
 bet pro εἶναι, εἰσιν, eaque occasione pro-
 lixe probat, nominandi casum in talibus
 non adhiberi, nisi quoties praecedat no-
 minativus, vel in praecedenti oratione
 sit suppressus. Ac fatemur plerumque id
 fieri. Fateamur etiam ὑπερβολικὸν alte-
 rum illud esse: sed an ideo non potest
 adhibuisse *Lucianus*? Quin ostendit
Graevius ὁ πᾶν in notis ad illius *Soloe-
 siam*, paucas esse in isto dialogo *Soloe-
 siam*

παρ' αὐτοῖς 45 πύγωνα τηλικῶτον ἔχων,
οὐκ ἀσχύνης ἄξια; τὰ δ' 46 αἰετὶς καὶ

apud eos, vino madentem desiderare? Illa
enim de aquila & de ida, & quod im-
prae-

fmi figuras, quas non aut alii optimae no-
tae scriptores, aut ipse etiam Lucianus,
interdum admiserit. Quid faciemus cum
eo loco, qui ex *Neptuni & Nereidum dialogo*
allatus est? χαρισίμῳρον scilicet, vna mu-
tata literula leget lensius: sed in eo quod
sequitur ex eiusdem *Auētoris fugitiuis*
sub initium: τί τὸ ἀγαθόν, ἀπενδρακω-
θῆναι ἐμπροσθὺν εἰς τὴν πυράν; ἐμπροσθὺν et-
iam in ἐμπροσθὺν μεταbit? Satis id qui-
dem, si aufit, violenter, & paedagogi ma-
gis more, quam Critici. Ne quid iam de
illo Homeri dicam *Il. β. 350. seq.*

Θημὶ γὰρ ἐν χαλανεδοῖσι ὑπερμεδρεὰ κρονίονα,
ἀσπράττων ὀπιδέξιν, ἐνάσιμα σήματ' αὖ Φαίνων.
Voce autem ὑπερβεβρεγμένοι Lucianus
etiam alias ita utitur. Nam in *dial. Apol-
linis & Bacchi* & in *Icaromenippo* p. 207. ἰκα-
νὼς ὑπερβεβρεγμένοι sunt bene poti.

45 Barbam etiam promissam Ioui suo obicit
Iuno, apud *Lucian. Dialogo Iouis & Iunonis*,
quod nihilo secius astragalus cum Gany-
mede luderet.

46 In aquilam transformatus Iupiter ab Ida
monte Ganymedem rapuit. In Idae item
mon-

τ' ἔσθης, καὶ τ' 47 κυοφορεῖν καθ' ὅλην τὴν σῶμα]Θ, ἀσχύνομαι καὶ λέγειν.

Q.VII. KRIT. Μῶν τ' Ἀπόλλωνά γε ἐπομασόμεθα, ὅς 48 περ Φήτης ἄριστος καὶ ἡ]Θς, ὦ γὰρ τί;

ΤΡΙ.

praegnari per totum corpus solet, dicere. VII rectiam pudor est. CRIT. Numquid igitur, ὁ bone, per Apollinem iurabimur, medicum pariter atque vatem opti-

montis vertice laiciue cum Iunone concubuit: quod paullo post iterum tangit noster.

47 In Dial. Neptuni & Mercurii, ille, εὖ γε, inquit, ὡς ὅλ]Θ ἡμῖν κυοφορεῖ ὁ γυναι]Θ, καὶ πανταχόθεν τ' σῶμα]Θ. Iam dictum, in femore Bacchum, in cerebro Palladem a Ioue gestatam.

48 Ita etiam Aristoph. Pluto A. I. I. I. v. II. ἰαπερὸς ὢν καὶ μάν]ης, ὡς φασὶν, ὡφὸς. Paullo ante λοξία vocat Comicus, vnde est ἀμφί]λοξ]Θ, quod hic apud nostrum statim sequitur. Comparanda quae de λοξία (quali obliquum dicas) doctissimi Interpretes, ad locum Aristophanis, quem modo indicavi, & quae Macrobius Saturnal. L. I. c. 17. Lucianus Dial. Iunonis & Latoniae Ἀπόλλωνος περὶ ποιεῖν) μὴ πάντα εἰδέναι, καὶ τοξένειν, καὶ καθαρῶ]ζειν, καὶ ἰαπερὸς εἶναι, καὶ μαν]τρεῖσθαι & in Senatus consulto Deorum, quod ipsorum consilio subiungit, p. 216, caueatur,

H

ne

TPI. Τὸ 49 ψευδομανὴς λέγει, ὅτι 50
 optimum. TRI. Mendacem illum Pro-
 phe-

ne tam multa solus faciat Apollo, sed v-
 num aliquid eligens, aut vatem, aut citha-
 roedum, aut medicum denique agat.

49 *Luciani* & haec vox est, qui dialogo, quo
Alexandri praestigias detexit, id nominis
 fecit.

50 Vtrumque oraculum profert *Lucianus*
*Ioue Tragoe*da p.139. De Croeso quidem
 perculgatum illud, Κροῖστος ὁ ἄλυν διαβάς
 μεγάλην δεχὴν διαλυσε vbi hostiumne
 foret imperium, an Croesi, incertum: De
 Salaminis autem, ὡς ἦεν Σαλαμῆς, δυνάμεις
 οὐ τέκνα γυναικῶν, vbi nota, *Lucianum*
 adicere, καὶ πέρσαι γὰρ εἶναι, καὶ ἰλλήναις,
 γυναικῶν τέκνα ἦσαν; ut adeo haud ob-
 scure applicet ad cladem Salaminiam qua
 Persae nauali praelio victi sunt: Ex *He-*
rodote veto L.vii. p.m. 212. sqq. *Plutarcho*
in Themistocle p.m. 212. & omnium prolixis-
 sime ex *Oenomaio Cynico* apud *Euseb. Prae-*
par. Evang. L.v. c.24. de tota historia satis
 constat. quid igitur noster sibi vult, cum
 Salaminios hoc oraculo periisse dicit?
 Scilicet, superficialiam valde hominis
 fuisse doctrinam, iudicium fere nullum,
 ex tota commentatione apparet, & nos in
 dissertatione nostra monuimus §.13. sq.

κροίσαν πῶς οὐλολακότα, ἡ μετ' αὐτὸν
Σαλαμινίης. Ἐν τέρῃς μελέης, ἀμφίλοζα
πᾶσι μανθιεύω;

ΚΡΙΤ. Τὸν πρῶτον αὖτις; ὁ δὲ τρεῖς αὖτις
ἐν ταῖς χερσὶν κρατῶν ἔδεικτο πρὸς ἑκά-
στην ἀπλῆκατον. βυῖα δὲ τὰ πολέμῳ, ὅσον ς
ἐκκατάχλιοι ἄνδρες, ἢ δεκάχλιοι. ἀλλὰ ἔ-
πειτα χιλιοὶ, αἱ τετρακύντα πονομαχίαι).

TPED:

phetam dieis, qui nuper Croelum, & post illum Salaminios, aliisque sexcentos, vaticiniorum ambiguitate pefsondebat. GRÆC. Quid fi per Neptunum, qui trifidum manibus fceptrum tenens, penetrabili voce tenibilique tantum in bello clamat, quantum vix nouem decemue virorum millia, qui præterea terrae quaffator, o Triepho, appellatur.

TRI.

51 Nescio an hic quoque memoria lapsus sit
Auctor, cum tantum Neptuno clamorem
tribuit. De Marte enim *Homerus* *l.* 2, 860.

ὁ δ' ἔβραχε χαλκῷ Ἄρητι

Ὅσοι τ' ἀνταγίλοι Πάριος ἢ ἀναγίλοι.

Quid igitur ad hunc Stentor? Il. s. 786.

Ὁς τοσούτων ἀνδρῶν ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα.

Ceterum *ιννοηαι* *Θ*, & *ιννοηαι* *Θ*, Saepius apud Homerum; ita autem appellant Veteres Graeci Neptunum, quod terrae motus, aquarum subter in terrae cauis undantium fluctibus accidere putarent, quorsum vid. *Gell. N. A. II, 28*. H a

ΤΡΙΕΦ. Τὸν μαίχον λέγεις, ὃς τὸ
 Σαλμωνέως παῖδα, τὴν Τυρῶν, πρῶτον διέ-
 Φθιρε. καὶ ἐπὶ ὀπίμωι χεύει, ὅς τις ἐστὶ δὴ
 μαζωγὸς τῶν τῶν, ὅτι; Τὸν δὲ Ἀπλὺν ὑπὸ
 τῷ ὄσμι πρὸς ὄμιον καὶ δισμοῖς ἀλύτοις
 μέλας, τῆς Ἀφροδίτης συνέμμεται, πᾶν ἴσῃ τὸ
 9.

TRI. Scilicet per moechum illum, qui
 Tyro, Salmonei filiam olim corruptit, &
 insuper adulteria committit, tallumque,
 & sibi similitum liberator ac patronus est.
 Martem enim reti captum, & vinculis
 cum Venere sua indissolabilibus con-
 stri-

- 52 Vide Luciani dialogum Neptuni & Eripei.
 53 Demagogi enim non tantum vi iniusta
 oppressis auxilio erant, sed saepe, ut ma-
 ior esset apud populum gratia, etiam qui
 malo digni essent, poenae subtrahebant,
 quale etiam in Romana rep. improbos
 Tribunos plebis, aliosque, qui populares
 videri vellent, videmus interdum mol-
 tos. Et pridem ex Budaeo observavit
 H. Stephanus de verbo δημαγωγῆν, latius
 patere eius significationem, & simpliciter
 pro concilio, seu allicio, siue emerēor gratiam,
 poni. Fabula ipsa est apud Homerum Od. 9,
 268. Lucian. dial. Apoll. & Mercur. p. 313.
 seq. Quam inepte cohaereat narrationis
 huius filum in disputatione iam indica-
 tum §. 25.

Ἰών Διὶ τ' μοιχᾶν ἔχον αἰχμῆς σκεπνύ-
 λων, οἵ περ εἰς ποσειδῶν ἐκλυσε δακρυρροῶν,
 ὡς τὸν Ἰδὸν Φύλλια πῶς διδασκάλους δα-
 δiota. ἢ ὡς τὸν αἰχμῆς πόρας ἐξαπαῖνσαι,
 ἐπὶ κεῖν. ἢ τὸν Ἡφαίστω λῶσαι τ' Ἄρεα, τ' ἢ
 αἰμφίχων. εἴτο δαίμονιον, οἰκτεῖρας τὸν
 πρεσβύτερον Ἰών, τ' Ἄρεα ἀπαλεῖν θέρωνται.
 ὥς τὸν εἰ μοιχᾶς εἰσιν, ὡς μοιχᾶς διασώζων.

C.VII. KRIT. Ερμῆα ἢ π;

TRI. 54 Μή μοι τ' 55 κακὸν δὸν τὸ ἀσπλ-

striatum, omnibus Diis praeputose ta-
 centibus, equestri ille Neptuntis, lacru-
 mis, quales puerorum sunt magistros
 timentium, aut vetularum puellas de-
 cipientium, effusis, liberauit. Instabat
 enim Vulcano, ut Martem solueret;
 claudumque illud daemionium, miseri-
 cordia senis Dei Martem dimisit. Moe-
 chus itaque ipse est, ut qui saluti moe-
 chis fuit,

C.VIII. CRIT. Quid si per Mercurium? TRI.

Apage vero pessimum illum libidinosis-
 simi

54 Ellipsis τῆ λέξεως vel similis; ita fere chorus
 apud Sophoclem, *Aiac. Flagellif.* vers. 192.
 μή, μή μ' ἀναξ κ. τ. λ. ubi Scholiasta: π
 πλῆρες, μή, μή μοι. *Aristoph. Equit. A. I.* c. 1.
 vers. 19. μή μοι γε, μή μοι, μή διασκαδικίσης,
 55 Lepide miseram servitutis suae conditio-
 nem, apud matrem deplorat Mercurius in
dialogo Maiæ & Mercurii. H 3

χαίτε Διός, ἔ τ' ἑς ἀσπλημανῦντα δῆ-
λοῖς μοι χαῖς.

ΚΡΙΤ. Ἄρα ὃ καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ
ἐπιδέχεται σι, διὰ τ' ἐρδιαβληθῆναι
πρώην πρὸς σὺ. ὥς ἑασιμὲν τῆτες. Τῆς
Ἀθηνᾶς ἐπισημνομένησιν, τ' παρθένης, τ'
ἐνόπλου καὶ καὶ ἀπληκτικῆς θεᾶς, καὶ τ' τ'
χαρῶν. καὶ φάλλει ἐν τῇ τῇ περὶ αὐτῆς.
τὴν γλῶσσαν τῆς. καὶ γὰρ ἔχουσιν λέ-
γειν περὶ αὐτῆς.

ΤΡΙΕΦ. Ἐρῶ σοι καὶ περὶ ταύτης, ἥν μοι
ἀπεκρίνη.

ΚΡΙΤ. λέγει δὲ, π' ἔ βέλη.

ΤΡΙ.

simi Iouis administrum, ipsumque stu-
porum cupiditate ac pruritu insanien-
tem. CRIT. Martem Veneremque te
non accepturum iam praevidео, cum
modo eos contumelia affeceris. Igitur
mittamus hos. Sed Minervae adhuc
mentionem faciam, virginis armatae,
terribilisque DEae, quae Gorgonis ca-
put pectori praefixum gerit, gigantes-
que olim confecit. contra hanc enim
dicere nihil habes. TRI. Quin contra
hanc etiam non nihil dicam, si respon-
dere voles. CRIT. Cedo, quidquid
placuerit. TRI. Dic mihi igitur, Cri-
tia,

96 Specimen eius ἀσπλημανίας habes Od. 8,
235. 199. Luc. Dial. Apoll. & Mercur. p. 213.

ΤΡΙΤΟ. Εἰπέ μοι, ὦ Κριτία, τί τὸ χρησί-
μον τ' ὀργόν, καὶ τί τῷ σῆθει 57. τῷτο
ἢ θναὶ ὀπιφέρει;

ΚΡΙΤ. Ὡς Φοβερόν τι θάμα, ἢ δύποτρε-
πτικόν τ' δεινῶν. ἀλλὰ ἔκαταπλήσσει τὰς
πολεμίας, ἔς 58 ἐπεραλκεία τὴν νίκην ποιεῖ,
ὅπως βύλει.

ΤΡΙ. Μῶν καὶ διὰ τῷτο ἡ Γλαυκῶπις
ἀκαταμάχητος;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙ. Καὶ διὰ τι καὶ τοῖς σώζειν δυναμέ-
νοις,

tia, quae est Gorgonis utilitas, & cui
bono pectus ea munit Pallas? CRIT.

Vt terribili quodam spectaculo, malis-
que auerruacandis apto. Quin terret
etiam hostes, victoriamque ut lubitum
fuerit ab vna parte inclinat ad alteram.

ΤΡΙ. Num hac etiam causa inuicta est
Pallas? CRIT. Vtique. ΤΡΙ. Cur

au-

57 Non habet hoc τῷτο quo referatur, nisi
forte τ' ὀργόν, χρημα velis intelligere.

Schol. ad Ιλ. η. 26. ἐπεραλκῆς ἢ νίκη καλεῖ-
ται, ὅταν οἱ νικῶντες νικῶνται, ἢ ἀνάπαλιν οἱ
ἐπερὶ τοῖς ἐπείροις τ' ἀλκὴν καὶ δύναμιν πα-
ρέχουσιν. & ad Ιλ. θ. 171. ἐπεραλκεία, ἐπερ-
κλινῇ, τ' τοῖς ἐναντίοις ἀλκὴν καὶ δύναμιν
ἐπιποιῶσαι. consentit etiam Hesychius.
Recte igitur, puto, sensus huius loci in
versione est a me expressus. H 4

νοίς, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, ὥς μὲν καὶ
μὲν ταύρων καὶ αἰγῶν, ὥς ἑμᾶς ἀκαταμα-
χίτες ἐργάσων. ὥς περὶ τῶν Ἀθηναίων;

CRIT. ΑΛΛ' ὅτι δύναμις γε πόρρωθεν
ἐπιβοῶνται, ὥς περὶ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐ-
τῶν ἐπιφέρει.

TR. ΕΦ. Καὶ τί τοῦτο ἐστίν; ἐθέλω γὰρ ὁρᾶν
εἰ εἰδέναι, ὥς ἐξουρημένους καὶ τοιαῦτα, καὶ ἐς
μάλιστα κατὰ τὴν φύσιν. ἀγαθὸν γὰρ πάντως
ταῦτα κατ' αὐτὴν, πάλιν γὰρ ἀνόμενον.

C.IX. CRIT. 69. Ἀὐτὴν καὶ ἐνέειλεν ὑπερβύς

autem non iis qui seruare possunt, potius,
quam qui ipsi seruantur, taurorum cre-
mamus aut caprarum femora, vt nos
etiam inuictos, quemadmodum Pallada,
praestent. CRIT. Sed non habet Gor-
go viam illam eminus adiuvandi, quam
habent Diī, sed si quis eam praeferat,
tunc vero prodest. TRI. Sed quid tan-
dem rei est Gorgo? vellem enim ex te
audire, qui inuenisti talia & exquisitis-
sime pertractasti, ego vero praeter no-
men omnia eius ignoro.

C.IX. CRIT. Virgo igitur erat decenti for-
ma

μνηστῆρα imprimis seu μνηστῆρα ὅτι Diis grata
putabant, & in sacrificiis adhibebant, vid.
Il. α, 40, 41. quem locum false ὁ Φερί-
ζης Lucianus de sacrificiis p. 363.

60. Gorgonum historiam praeter reliquos
di-

769. καὶ ἐπέρας. Περσέως ἡ ταύτην δόλῳ
 ἀποδειρομήσας; ἀνδρὸς γενναίου, ἔς
 μαγικῶν εὐφημιζμένων, ἐπαισινῶν ταύτην
 περὶ δόλῳ, ἄλλα οἱ τοῖς ταύτην
 ἐχρήασιν.

ΤΡΙ. Τουτί μ' ἐλάνθανέ ποτε τὸ καλόν,
 ὥς ἀνθρώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. Ζώης δὲ πᾶ
 τὸ χρήσιμον; * προσήλαμίζετο ἐς πανδο-
 χεῖον,

* ἐταίρος προσέλαβεν.

ma & amabilis: sed postquam Perseus,
 vir fortis, & ob magicæ artis peritiam
 celebris, incantationibus victæ caput
 abstulisset, præsidii causa Dii eam ha-
 buere. ΤΡΙ. Fugit me igitur tam e-
 gregia res, quod hominibus Dii opus
 habent; sed cum videret, quam utili-

ta-

diligenter recitavit *Scholiasia Pindari ad
 Pyth.* xii. p.m. 353, b. ἀποδειρομήσας *Hesiodi*
 verbum est in *Θεογον.* vers. 289. vbi simili-
 ter hanc historiam narrat, cuius si physi-
 cas explicationes desideres, affatim tibi
 nugatur *Scholiasia* ad eum locum dantur.
 Doctiora sunt & veriora, quæ prolixissime
 de iis disputat *H. Dadrwellus* in *diff. de vero
 Peripli Hannonis tempore* *To. I. Geographo-
 rum Hudson.* §. 2, ad 7. vbi totam rem ab
Hesiodo confictam docet. De narrationis
 huius ineptiis dixi in *diff.* §. 15. περὶ δὲ du-
 bito, an apud alium veterem legatur. *προ-
 σήλαμίζετο* honestum alias vocabulum.

χείον, ἢ κρυφίως συνεφθέρητο, ἔκρυψε
αὐτὴν ἐπὶ νόμαζε.

ΚΡΙΤ. Νη γὰρ δι' ἀγνώστην ἐν ἀθήναις,
παρθένον διέμεινε μέχρι τ' ἀπολομῆς.

ΤΡΙ. Καὶ εἰ τις παρθένον καραλομήσῃ,
ταῦτό γ' ἀνέστι φάσηται τοῖς πολλοῖς; οἶδα
γὰρ μυρίας βε διαμελείσι τμηθείσας νῆσιν

tatem praestitit? numquid in stabulis
meretriciam fecit, an vero clam immi-
nui se passa est, ac virginem tamen sese
nominavit. CRIT. Per ignotum, qui
colitur Athenis, DEum, virgo usque
ad capitis percussionem permansit. TRI.
Et, si quis caput virgini abscindat, fietne
tum terribilementum eiusmodi etiam
ex vulgo cuilibet? Novi enim vel decies
mille

¶ 1 Quae de ignoto Atheniensium numine vi-
ris doctis placeant, bonam partem cogno-
sci possunt ex *I. A. Bosii*, viri doctissimi, di-
sputatione *de ara ignoti Dei*, hic lenae
quondam habitae. Add. *Reines. Inscript.* p.
1. seq.

¶ 2 Hic certi quidquam dicere non habeo.
Nec enim doctissimi viri *Ja. Meursii* dili-
gantia, aliquid reperit, quin hic ipse lo-
cus eandem effugit, cum in *Creta* sua,
quaecumque apud Veteres de hac insula
memorantur, in unum quasi, Graeciae
ille restaurator congerierit: nec mihi,
di-

ἐν ἀμφιρύτῃ, κρήτην δὲ μιν καλέσαι καὶ
 αἱ ἴατο θῆνυσκον, ὃ καλὰ κρείττα, πόσας
 παρθένας οἱ ἀνήγαγον ἐκ κρήτης, καὶ οἱ

586-
 mille virgines membratim omnes dis-
 sectas in insula, quam Cretam dixeret, am-
 bit circumfluit humor. Hoc ego si novis-

sem

diligenter licet investiganti, viros etiam
 doctissimos consulenti, inuenire licuit,
 quando & qua de causa virginum eius-
 modi strages in Creta fuerit edita,
 (Quae enim de Atheniensium tributo
 vii. adolescentium totidemque puella-
 rum Cretam quotannis mittendo, atque
 Thesei virtute sublato, passim apud vete-
 res, v.g. *Isocr. Helen. Encom.* p.m. 232. *Euseb.
 Praep. Evang.* L.v. c.18. aliosque, habentur,
 ea nimis obsoleta sunt, & alias pa-
 rum ad hanc rem apta.) Super-
 est, vt coniecturam adferam, hac ta-
 men lege, vt si quis melius comminisci,
 aut verum adeo ipsum inuenire queat,
 non tantum non inuisurus illi sim, sed gra-
 tias etiam ingentes pro mea parte actu-
 rus. Ita igitur puto. Cum Imperator
 Iulianus aperte ad gentilem supersti-
 tionem relapsus esset, pluribus in locis
 Imperii Romani, magna licentia gentiles
 aduersum Christianos insurrexere, impu-

ne

στατηρετην ἀκαμάχηον διακατέστησα.

Ποιῶν δὲ καὶ ἄλλοις καὶ πολὺ με περισέως
διε-

sem, quot tibi non Gorgonas attulissem
ex Creta, quamque inuictum ex te im-
peratorem fecissem : Poëtae autem &
Rhe-

ne scilicet, quidquid ausi forent, sub tali
Imperatore laturi. Cuius rei cum alia
sunt exempla a nostris, qui cum vivere,
scriptoribus relata, tum haud parum ad
rem nostram facere videtur, quod *Geor-
gius Nazianzenus* habet oratione *σηλίου-
πικῆ*, prima p. 87. ubi de *Arethusiorum*,
Gazaecorumque (Palaestinae ista sunt op-
pida, ut ex *Sozom.* L. v. c. 9. & *Theodorito*
H. E. L. iii. c. 6. qui eadem tradunt, disce-
re est) in Christianos saevitia hoc inter
alia refert: ἔτοι λόγον), ΠΑΡΘΕΝΟΥΣ Α-
ΓΝΑΣ καὶ ὑπερκοσμίας, αἰσάουσας μικρὰ καὶ
ὀφθαλμοῖς ἀρρένων, εἰς μέσον παραγαγόν-
τες καὶ τὸ ἐοδῆν γυμνώσαντες, ἵνα τῇ θεᾷ
πρεσβυτέρῳ ἐνυβρίσωσιν, εἴτ' ἀνακείραντες καὶ
ΔΙΧΑΣΑΝΤΕΣ --- οἱ μὲν ἰδίοις ὁδῶσι κατε-
παθῆναι --- οἱ δὲ ἀπαίρων ἐπὶ τοῖς ἀσλάγ-
χοις συνῶν τρεοφὴν ὀπασείραντες, συνὼν τὰς
θερμοτέρας ἐπαφίεναι, κ. τ. λ. Habes hic vir-
gines castas in membra dissecatas : quid?
si dicamus, aut Cretae tum simile quid
contigisse, quanquam a nemine, quos
quidem inspicere mihi licuit, praeterea
com-

διέπειπον, ὡς πλεονας γοργόνας ἐφευρη-
κότα. ἀλλ' ἔτι ἀντιμνήσθην τὰ τ' Ἰκρητίων,
οἱ 63 τὰ Φον ἐπεδείκνυντο ἱστοί 8 Διδς σ8,
καὶ τὰ τ' μητέρα θρέψαντα 64 δόχμια,
ὡς

Rhetores me, tanquam plurimarum in-
ventorem Gorgonum; longe Perseo
superiorem iudicassent. Sed quoniam
in Cretenses incidimus, memini adhuc
illos mihi ostendere sepulcrum cui illius
Iouis, & quae ipsius matrem sustenta-
bat

commemoratum; aut nostrum, quae alio
loco gesta sunt, huic quasi allegoriae in-
uoluisse. Nam quod *μυε'ας* dicit, nihil
me moratur, qui insanas hominis hyper-
bolas plures in exigua commentatione
deprehendam.

63 De sepulchro Iouis agit *Io. Meursius*, quem
paullo ante laudaui, in *Creta*, L II, c.4. in-
tēgro. Caue autem putes, aliunde de Iō-
vis sepulchro constare nostro, quam ex
Luciano, quem semper prae oculis habuit,
quique eius meminit, tum alias, tum in
Ioue Tragedo, p. 154.

64 δόχμια πλάγιον seu obliquum significare.
Lexicographi dicunt, quorsum equidem
in versione respexi, *valles*, quas Inter-
pres etiam adhibet, ex rei natura adieci;
autrum enim esse, communiter traditur.

ὡς αἰθλαῖς αἱ λόχμαι αὐταὶ διαμένουσι.
 KRIT. Ἀλλ' οὐκ ἐγνώσκεις ὅτι ὁ ἐπὶ οὐδὲν
 ἐστὶ τὰς 66 ὀργια. 67

TRI.

runt obliqua vallium, lucosque perpetuam conseruantes viriditatem. CRIT. Sedignorabas tu quidem incantationem & ceremonias. TRI. Si haec pos-

Siquis tamen λόχμια legere velit, Δ in Δ vel λ in Λ mutato, vt est facilis harum literarum confusio, non repugnauerim; tum enim lucos virentes significaret, quorsum sequens λόχμαι pertinet. Caeterum *Meursius in Creta* L. II. c. 3, si. ex *Platonis* L. I. de Legibus commodissimam & amoenissimam ad hoc antrum (Idaeum, in quo educatus Iupiter, ab altero Dictaeo, in quo natus est, distinguendum) Gnosto aduenientibus viam laudat.

65 Vid. quae de carminibus Magicis ex Veterum Auctorum scriniis magna copia profert *Elmenhorstius ad Arnob.* L. I. p. m. 25, sq. quibus addenda quae habet *Euseb. de Praepar. Evang.* L. v. c. 8. lqq.

66 Adscribam verba *Sernii ad Virg. Aen.* II, 302. valde huic loco opportuna, cum non adeo obuia sit, quae hic requiritur orgiorum significatio. ORGIA, apud Graecos OMNIA SUNT SACRA, vt apud Latinos CERI-

MO-

ΤΡΙ. Εἰ ταῦτα, ὡκρῖα, ἐξ ἐπαδῆς ἐγί-
νετο, τὰ χ' ἂν εἴη * νεκρῶν ἐξήνεγκαν ἂν,
εἰς τὸ γλυκύτατον. Φαῖα ἀνέχεσθαι.
ἀλλὰ λῆρ' οὐ παίγνια τέ καὶ μύθοι, ὧς
τ' ποιητῶν ἱερολογεῖται. ὥστε ἔασι καὶ
ἡσυχίαν.

Ε.Χ. ΚΡΙΤ. Ἦσαν ἢ Διὸς γαμετήν καὶ κασι-
γνητὸν ἢ ὧς δέχῃ;
* νεκρῶν. ΤΡΙ.

possent, mi Critia, incantationibus per-
agi, possent illae forte etiam ex interis
ereptos in dulcissimam hanc lucem re-
ducere. Sed nugae sunt scilicet nzeni-
aeque & fabulae a Poëtis portentose
confictae. Itaque & hanc omitte.

Ε.Χ. ΚΡΙΤ. Iunonem autem, Iouis uxorem
pa-

MONIAE. Sed iam abusive sacra Liberi orgia
vocant, vel ἀπὸ τ' ὄργης, a furore, vel ἀπὸ
τ' ὄρους a monte. In qua quidem etymi-
ratione alleganda, si modo ipse illam ap-
probat, videtur tollere, quod paullo an-
te posuerat: utraque enim ratio ad Bachi-
ca sacra respicit. Melius igitur, qui ἀπὸ
τ' ἀργεῖν, ab arcendo, vocem natam vo-
lunt: occultabantur enim cerimoniae
arcebanturque ab illis curiosorum sum-
mae tum oculi.

7 Igitur ex Cretensium Virginum capiti-
bus non potuerunt fieri Gorgones, Pallas-
que eximium aliquid retinet.

TRH. Εἴ γε τὴ ἀπολαύσεως 68 ὄνεια μί-
ξως, ἢ τὸ ὅτι ἐν ποδῶν καὶ χερσὶν ἐπέστα-
μεν τὸ ἁγιάσμα.

KPIT.

pariter ac sororem non accipies. TRI.

Tace ob lasciuiissimum illum concubi-
tum, manibusque ac pedibus extensam
oculus

68 Respicit procul dubio ad ΙΑ. ξ, 197. sq. vbi
Iuno meretriciis artibus Iouem ad con-
cubitum, medio die, in Idae montis verti-
ce, impulit. Iam obiecerat hoc Home-
ro Minucius Felix, xxii, 4, quod narret, Io-
nem cesso veneris inlectum, flagrantius, quam
in adulteras soleat, cum Iunone vxore con-
cumbere. Et σύγχρονῳ nostro Gregorius
Nazianz. Orat. 57. lit. i. p. 104. τις δὲ ἡ πα-
μαρτία μίξις ἔνεφλετο, ἢ τὸ σπινθη-
ρῆς, ἢ νύκτα ἀχρημονεῖν αὐτὸν ἀναπείθει με-
σότης ἡμέρας. Interpres Gallus ad in-
cestuosas cum fratre sororis nuptias re-
fert.

69 Iupiter Iunoni suae, quod natum ex se
& Alcmena Herculem quouis modo per-
sequeretur, & nouissime naviganti bo-
ream immisisset, iratus, manibus illius
aurco vinculo ad caelum alligatis, a pe-
dibus incudes duos, vxoremque adeo
in aethere & nubibus suspendit, fere ut
solent, de quibus per carnificem quae-
stio habetur. Fabula est ΙΑ. ο, 18. sqq.

Alle-

770. ΚΡΙΤ. Καὶ τίνα 70 ἐπομόσωμά γε;

ΤΡΙ. Τὴν μέθυσαν, μέγαν, ἀμβρο-
τον, θεανίωνα,

ὃν πατὴρ, πνεῦμα ἐκ 71 πατὴρ ἐκ πορευ-
έμερον. ἐν ᾧ τριῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς τρία, 72

Ταῦτα νόμιζε ζῆνα, τὸνδ' ἡγᾶς θεόν.

ΚΡΙ.

ooyus praetercurre. CRIT. Per
quem igitur tandem tibi vis ut iurem?

ΤΡΙ. Per magnum Regem, caelestia regna
tenentem,

Morte carentem omni, datum patris,
inde profectum Ex

Allegoria, quam proferunt Schollasta ad
eum locum, & Phornutus, non nimis vi-
detur inepta, quibus Ἡεῖς ἀήρ est, siue
aër, ut alias: vincula aurea, stellae; in-
cudes duo, terra ac mare. Tetigit fabu-
lam etiam Seneca in ἀποκολοκ. p. m. 404.

70 Ignotum Grammaticis futurum, qui
ὁμόσω tantum & ὁμῶμα agnoscunt. Hagen.
ed. ἐπομόσωμα. Amstelod. ἐπωμόσωμα.

71 Ex formula solenni, qua Spiritus S. ex Patre
dicitur procedere, quod eo deinde ab O-
rientalium plerisque tractum est, ut nega-
rent utique a filio etiam progredi. Sed hoc
Theologis relinquimus, ut illud etiam,
quod hic particula ἐκ & ἐξ, ad unitatem
essentiae, personarumque distinctionem
indicandam, adhibetur.

72 Distinxi prout sensus postulat, & prout le-
gi.

ΚΡΙ. Ἀειθμέειν με διδάσκεις, ἢ ὄρχη
ἢ δριδμήλην. Καὶ γὰρ δριδμέεις, ὡς 73 Νι-
κόμαχος ὁ Γεργασηνός· ὥς οἶδα γὰρ τί λέ-
γεις,

*Ex patre flamen, tria de vno, atque ex
tribus unum.*

*Iupiter haec tibi sint, solum hoc pro nu-
mine habeto.*

ΕΙΡ. Computare tu quidem me doces,
& iusiurandum tibi est arithmetica.
Computas enim vt Nicomachus Gera-
senus. Nescio enim quid tibi velis, v-
num

gitur hoc Euripidis carmen apud Lucianum in Ione Frag. p. 151, sq. atque Arbenagoram p. m. 23. edit. Oxon. Extat etiam in Clementis Alexandrini Protreptico, p. 15. & V. Stromat. p. 603. & ex illo Euseb. Praep. Euang. L. xiii. c. 13. Cicero L. ii. de nat. Deorum c. 25. ita conuertit hunc versum: hunc summum habeto Diuum, hunc perhibeto Iouem.

73 De Nicomacho hoc, eiusque arithmetici videtur. Vir doctissimus Io. Alb. Fabricius Bibl. Gr. L. iv. P. ii. c. i. Quando vixerit, nostra nihil interest, nisi quod ex iis, quae cel. Fabricius disputat, apparet, ab eo qui Traiano victoriam gratularetur, (quod Philopatridis auctorem hoc schediasmate fecisse, quidam volunt) laudari Nicomachum vix ac ne vix quidem potuisse.

γεις. ἐν τρία, τρία ἐν. μὴ τὴν 74 τετρα-
κτὺν Φῆς τὴν Πυθαγόρα, ἢ τὴν οὐδοάδα ἢ
τριάκαδα.

TRI. 75 Σίγα τὰ νέρη, καὶ τὰ στή-
αζία οὐκ ἔστ' ὥδε μετρεῖν 76 ἴα ὑπὸ
χρη.

num tria, tria vnum. Numquid de
quaternario dicis Pythagorae, aut octo-
nario aut tricenario? TRI. Tace haec
infima & silentio digna. Non hic agi-
tur de dimetiendis pulicum vestigiis.

Ego

74 De *tetracty* Pythagorica qui scripserint,
indicat vir doctissimus *Wolffius* ad *Origenis*
quae vocantur *Φιλοσοφία* p. 33, 34.
De *tetracty* reliquisque numeris *μυστικῶ-*
τετα etiam quaedam habet *Coelius Rhodigi-*
mus L. xxii, c. 6. sqq. item *Ioach. Caméra-*
pius in *Symbolis Arithmetis* sub fi. *Expli-*
cat. in L. ii. *Arithmet. Nicom.* De octonario
Macrobius in *Somn. Scip.* L. i, c. v. qui reli-
quorum etiam numerorum pandit myste-
ria. *Οὐδοάδα* frequentius dici putat. quam
οὐδοάδα Sa. *Tennulius* ad *Iambl.* in *Nicom.*
Geras. p. m. 115. Caeterum inter *Valenti-*
nianorum somnia fuere *tetractys*, *ogdoas*
& *triacas*. Vid. *Vir Summus Io. Fr. Buddens*
de haeresi Valent. §. 5. p. 424. & reliqui, qui
de hac haeresi egere.

75 *Iamblicus Senarius.*

76 Respicitur procul dubio ad *Aristophan.*

ἔχνη. ἐγὼ γάρ σοι διδάξω τί τ' πᾶν, καὶ τίς ὁ
 πρῶτον πάντων, καὶ τί τ' σύστημα τῶ πάντος.
 Καὶ γὰρ πρῶτον κατὰ ταῦτα ἐπασχον, ἀπὸ
 σοῦ. ἥνικα δὲ μοι 77 Γαλιλαῖα ἐνέτω-
 χεν, * ἀναφαιαντίας, 78 ἐπὶ ῥῖν, ἐς

* Φαλακρός.

Ego enim te docebo, quid sit hoc uni-
 versum, & quis sit ante omnia, & quae
 universi sit combinatio atque constru-
 ctio. Antea enim mihi quae iam tibi
 usu venerunt. Sed postquam in Ga-
 lilaeum incidi, recaluastrum, nasoneum,
 qui

*Nebul. A. i. f. 3. init. ubi quanta arte, qui-
 busque machinamentis, culicum vestigia
 & saltus demensus fuerit Socrates, multo
 cum sale enarratur. quod ipsum forte in
 proverbum deinde abiit.*

77 Quae sententia de hoc loco nostra sit, in
 dissertatione expositum §. 37.

87 Vix credo alias hanc vocem occurrere,
 cum *Pollux* pariter atque *Camerarius*, ubi
 de naso tractant ex instituto, ille L. II. *ono-*
masi. c. iv. hic p. 110. sqq. Comment. virius-
que linguae, nullam eius mentionem fa-
 ciant. Nec *Coelius Rhodiginus* cum L. III.
 c. 30. *Antiqq. Lect.* de naso agit, quid hoc
 sit vocabuli explicat. Bona fide igitur
 credendum interpretibus, quibus placuit,

in isto

ἐς 79 ἀρίτων ἄρανὸν ἀεργατήρας, καὶ τὰ
 πάλιν ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος, 80 ἡ-
 μάς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῶν 81 μακάρων
 ἴχνια 82 παρεσώδευεν, καὶ ἐκ τῶν
 ἀσε-

qui per aëra incedens, in tertium vsque
 cactum se penetrauerat, resque omni-
 um pulcherrimas ibi didicerat, is per a-
 quam nos renouauit, impiorumque e-
 re-

iusto naso, item *naso aquilo* praeditum, vel
nasonem esse, qui apud nostrum est ἐπὶ ῥ-
 ῖαν. Analogia enim & ipsa hic deficit.

79 Manifeste ridet Paulli ἔκτασιν, quam phrasi
Aristophanica ex *Neb. A. I. S. 3. init.* expri-
 mit. Ibi enim Socrates caelestium rerum
 contemplationi intentus, & quid rei age-
 ret, interrogatus, ἀεργαίῳ, inquit, καὶ ἀε-
 φρονῶ τ' ἥλιον.

80 Neque hic obscurum est, baptismum ri-
 deri a bipedum nequissimo.

81 Forte ante oculos habuit Auctor illud,
 quod inter *aurea*, quae vocantur, *Pythago-
 rae carmina* relatum est :

Ταῦτά σε τ' θείης δεσπῆς εἰς ἴχνια ἦσει.

Quaquam si sensum magis, quam verba
 sequamur, in nostris libris etiam *Luc. II,*
 79. scriptum est : τὸ κατεβύναί τῆς πόδας
 ἡμῶν εἰς ὄδον εἰρήνης, pro eo, quod alias
 conuersionem vocant Theologi.

82 Praepositiones, quibus iunctum est hoc

83 ἀσέβων χάρων ἡμᾶς 84 ἐλευθέρωσα
καὶ σε πρήσω, ἢν μὲ ἀχέης, ἐπὶ 85 ἡλ-
θείας

reptos regionibus in beatarum anima-
rum vestigiis collocavit. Etiam exte-
fa-

verbum, clandestinum quid, & fraudulen-
tum alias significant, ut in *παρεισάγειν* &
παρεῖσκαλοι apparet. Forte id sibi vult
Triepho, Magistrum illum suum, suo iure
caelum ingredi, discipulos magistro ad-
haerentes vna clam irrepere.

83 Possis quidem ad coetum seu communio-
nem impiorum referre, quam *προνόμν*
αἰῶνα κ.τ.λ. nostri vocant; Sed tamen se-
cutus mihi videtur Auctor *Lucianum*
suum, qui & *de Lustu* p. 302. & *Verae hist.*
L. II. p. 674. & alias forte, de inferis ubi
mali puniantur, hac *ρήσι* usus est.

84 Apparet, auctorem huius dialogi aut non
satis cognitas habuisse hac in parte res
Christianorum, aut studio peruertisse.
Quis enim quaeso doctori suo tribueret
redemptionem ex inferis, cum iniuria in
sanctissimum salutis nostrae auctorem,
Christum Deum. Sed mirum est, nisi, qui
purgatorii ignes ex Virgilio arcessunt, ii
ex hoc loco beatas animas pro redemptori-
bus habendas, inuocandasque adeo, pro-
bant.

85 Quid *ἀλήθεια* apud sacros scriptores si-
ne-

θείας ἀνθρώπων.

C.XI. KPI. Λέγε, ὦ 86 πολυμαθῆσαις Τρι-
φῶν, διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι.

TRI. Ανέγνωκας ποῖς τὰ τὰ Ἀριστοφά-
νου & δραματοποιῶν ὄρνιθας 87 ποιήματα;

KPI.

faciam, si auscultare mihi velis, vere
hominem.

C.XI. CRIT. Cedo, peritissime Triepho,
horror enim me incessit. TRI. Legi-
stine vnquam Aristophanidis Comici
poëmata quae ille aues inscripsit?

CRIT.

nemini ignotum est paullum θεολογί-
σασθαι. Sed forte illud sibi voluit Triepho,
pro homine habendum non esse, qui hu-
militer adeo & abiecte de Diis sentiret,
per disciplinam autem, quam ipse profite-
retur, ab belluino ingenio ad humanum
cultum posse traduci, qui non repugna-
rent. Quod quidem philosophi fere pol-
licebantur vniuersi. Quid non ita pri-
dem de triplici hominum statu, bellunio,
humano, Christiano, docuerit vir sum-
mus, Iureconsultusne maior an Philoso-
phus? satis constat.

86 Vide Io. Wowerium c. 2, egregii de Polyma-
thia tractatus.

87 Quanquam drama vnum est, idque satis
longum, quod ὄρνιθες seu aues vocatur,
haud

KPIT. καὶ μάλα.

ΤΡΙ. εὐχεχάρακ) † παρ' αὐτῆ τοιόνδε.
 καὶ ἦν, καὶ νύξ, ἐρεβός τε μέλαν πρῶτον,
 καὶ τάρταρος εὐρύς

Γῆ δ', ἄρ', αἴρ', ἄρ' ἀραγὸς ἦν.

KPIT. Εὐ λέγεις, εἴτα τι ἦν.

ΤΡΙΦ. Ἦν * Φῶς ἀφ' ἧτον, αἶρατον,
 ἀκάτανόν]ον, ὁ λυεῖ, τ' ἄρ' αὐτῶν, καὶ τὴν
 αἶρατον

* Δεός. *καὶ τὴν αἶρατον*
 cait. Legi utique. TRI. In illis ita ab
 eo scriptum est:

*Chaos olim & nox erebusque fuit nigrum,
 tum tartarus ingens.*

Non terra, aër nec olympus erat.

CKIT. Praeclare ista; sed quid cum?

TRI. Lux erat in corrupta, inuisa, in-

haud immerito tamen τ ποιημάτων nomi-
 ne insignitur, ob crebras per choros, sy-
 stemata, odas, epirrhemata &c. concilio-
 nes, quae bonam partem sententiam et-
 iam per se absoluunt. Locus qui prae-
 manu est, habetur versu 696. sqq. De re
 ipsa, sententiisque veterum philosopho-
 rum, non est quod hic quidquam, post tot
 doctorum hominum, qui de primis rerum
 originibus, item de V.R.C. aut ad Hesio-
 dum Aristophanemque scripsere, dispu-
 tationes, a nobis dicatur.

† Utitur voce & postea infra p. 773. c. 14. &
 Lucianus in καὶ ἀπλ. seu tyranno p. 415.

77. ἀκοσμίαν ταύτην ἀπῆλθεν. λόγῳ μόνῳ ῥη-
 78. θέντι ἐπὶ αὐτῇ, ὡς ὁ * 88 βραδύλογος
 79. ἀπεγράψατο, γὰρ ἡ ἀπῆλθεν ἐφ' ἡδυσιν,
 80. οὐραίου 89 ἐκάνυσεν, ἀπὸρας ἐμάρψωσιν
 81. ἀπ' αὐτῆς, 90 δεσμευμένη ἐξ ἑαυτῆς, οὐκ ἔστι σὺ
 82. ὡς βῆ

* Μωσῆς.

83. comprehendenda, quae soluit tenebras, squal-
 84. idem in nomine abegit. Verbo tantum a se
 85. prolato, ut tardilinguis ille scriptum
 86. reliquit, terram aquis impositam con-
 87. densavit, caelum expandit, stellas for-
 88. mavit fixas, cursumque illas constituit,
 89. quas

90. Moses Ex. iv, 10. מֹשֶׁה כָּרַךְ sese ipse vo-
 91. cat, quod ὁ ἐκ transulere βραδύλογος,
 92. & ab his noster ad insultandum Divino
 93. vati mutuatus est.

94. Pl. xxiv, 2.

95. Is. xxxiii, 24. ἐξέτεινα ἡ γῆν ἐκ τῆς κοιλίας μου,
 96. καὶ ἐστρέψα τὴν γῆν.

97. Gallicus Interpres putat hic praetermis-
 98. sam esse, Auctoris culpa an scribarum,
 99. planetarum mentionem.

100. Observarunt pridem viri doctissimi & hos
 101. inter ὁ πᾶν Buddens in Hist. Eccl. V, T.
 102. quae propediem faustis omnibus in lu-
 103. cem prodibit publicam, p. 73. vel ideo et-
 104. iam siderum in hexaëmero creatorum
 105. mentionem a Mose fieri, ut eo magis ho-
 106. minum animos ab eorum cultu, id est, an-

οὐβη θύας. ἣν δὲ τοῦ αἵθετος ἐκκαλῶν
 σιν; ἀνθρώπον ἐκ 92 μὴ ὄντων ἐς τὸ εἶναι
 παρήγαγε. Καὶ ἔτι ἐν θρανῷ βλέπων δι-
 νευοῦσάς γε ἑ ἀδίκας, καὶ ἐν 91 βίβλοις δόπο-
 ῖα γὰρ φάσκει, 94 ἀνταποδώσει δὲ ταῖς,
 ἣν 95 ἡμέραν αὐτὸς ἐντεύλατο.

KPI.

quas tu pro Dis venerare. Terram au-
 tem floribus exornavit, homines ex il-
 lis quae plane non erant, ut esset pro-
 ductus. Iamque observat de caelo iustos
 pariter ac iniustos, in librisque singulo-
 rum actiones describit, omnibus autem,
 qua praefiniuit die, iusta retribuet.

GRE.

tiqussimo pariter & absurdissimo idolo-
 latrias genere auerteret. Si enim creata
 sunt a DEO sidera, quidni, relicto archite-
 cto, honorem opificio deferre, extremae
 foret stultitiae?

92 Ebr. xi, 3. dicitur ἐκ μὴ φαινόμενων. Nota
 est *Exuantiolorum* haeresis, quod nominis
 in eam Arianorum sectam dicebatur, qui
 affirmabant, Christi Servatoris, Divinam
 etiam naturam ἐξ ὧν ὄντων a DEO esse
 productam. Unde satis constat, Christia-
 nos illorum temporum de Creatione ita,
 ut hic noster, loqui solitos.

93 Apoc. xx, 12.

94 2. Thess. i, 8.

95 Act. xvii, 31.

C. XII. KPI. Τὰ δὲ τῶν 96 μοιρῶν θρηνη-
σμεῖν εἰς ἀπάντην, εὐχαράτῃσι γὰρ ταῦτα;

TRI. Τὰ ποῖα;

KPI. Τὰ τῆς εἰμαρμένης.

TRI. Λέγε, ὦ καλὲ Κριτία, περὶ τῶν μοι-
ρῶν,

C. XII. EGY. Quae vero Parcae glomerarunt
omnibus, num & describuntur? TRI.
Quid ais? CRIT. De iato loquor. TRI.
Quin tu dicis, o pulcher Critia de Parcis,
ego

96 Cum de Prouidentia Dei loquentem au-
dit Triephontem Critias, haud immeri-
to in mentem illi venit absurdi istius Par-
carum commenti. Caeterum quod plu-
rium numero dicitur εὐχαράτῃσι, illud
absolute & quasi impersonaliter positum
arbitror, fere vt Ebraei, cum de Deo e-
tiam loquuntur, pluralem numerum sae-
pe adhibent, cui tamen phrasi aliquid ar-
cani sensus, & umbram saltem Trinita-
tis inesse, non est cur non credamus
Summe Reuerendo Danzio. Fieri etiam po-
test, vt respexerit Critias ad expressam
trium in Diuinitate hypostasem mentio-
nem. Caeterum in seqq. & hoc idem
verbum plurium numero recurrit, & ex-
emtae actionis verba, quae vocant Gram-
maticorum filii, eodem numero offerun-
tur: ἐκπέμψαι, ἐπισπονύσαι, καταΐ-
σαι κτλ.

ῥῶν, ἐγὼ δὲ μαθητῶν ἀκούοιμι πρὸ σθ.

KRIT. Οὐχ' Ἔμμερ. ὁ * αἰδιδμ.
ποίησις εἴρηκε, 97

Μῶραν δ' ἄπειν' ὅμις πεφυγμένον ἔμ-
μαίαν ἀνδρῶν

ὅτι δὲ ἔμεγαλ' Ἡρακλῆς, 98

οὐδὲ γὰρ ἐδὲ 99 βίη Ἡρακλεῖ φεύγει κῆρα,
ὁσπερ

*

ego verò discendi cupidus auscultabo.

CRI. Nonne Homerus, celebris Poë-
ta dixit:

Fatum equidem nullum dico effugisse
virorum.

De magno autem Hercule ita:

Nec potuit fugisse Atropem vis Hercules
atram,

Qui

97 ἰλ. ζ', 488. allegat etiam *Luc. apol. pro*
Merc. cond. p. 489. & *Diogenianus Peripa-*
teticus apud *Euseb. Praep. Evang. L. vi.*
c. 8. p. 263.

98 ἰλ. σ', 117. seq.

99 Quamquam apud *Homerum* nihil est hac
periphrasi frequentius; quae nonnun-
quam emphasin aut nullam habet, aut
plane exiguam: tamen, cum id senten-
tia hic permittat, non inconciane, nec
minus Latine, *vim Hercules me reddidisse*
arbitror.

Ὅσπερ Φίλ[α]τ[ος] ἔσπευ διὰ κρονίωνι ἀνακτὶ,
 Ἀλλὰ * ἐμοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ δόξαλ' ἔ-
 χολ' ἱ Ἡρῆς.

Ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθευμάσθαι, καὶ
 πρὸς οὐ γέτω μεταβολὰς, 2
 --- ἐνθα δ' ἔπειτα

Πεί-

* αὐτόν.

*Qui Ioue natus erat, patri carissimus
 idem:*

*Sed sors dira virum, Iunonisque ira sub-
 egit.*

Quin vitam omnem, omnesque in illa
 mutationes fato esse constitutas atque
 ordinatas, idem docet,

--- *Hinc ordine cuncta*

Su-

1 Quae tanquam Iouis sui ex pellice spurium,
 muliebribus odiis eum & plus quam no-
 uet calibus prosequeretur.

2 Od. H. 196. sq. Lucianus Apol. pro Merc. cond.
 p. 489. utroque autem loco προγενομέ-
 νω, quod noster habet, est γενομένω. Et
 ita etiam Diogenianus apud Euseb. Praep.
 Evang. L. vi. c. 8. p. 263. Caeterum paul-
 lo aliter eandem sententiam Poëta effert
 Il. v. 127. ὕστερον αὐτὰ πείσεται ἄσσοι οἱ
 αἰσά γενομένων ἐπίησι λίνω, ὅτι μιν τέκε
 μήτηρ.

Πείσῃ) ἀογὰ ἐκείνῃ, κατὰ κλῶθ' ὅς τε βα-

ρῆται.

* Γυμναζόμενῳ νηπιότῳ λίνῳ, ὅτε γαίην τέχε-

μήτης.

καὶ τὰς ἐν ζένῃ ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνε-
σθαι. 4

Ἡδ'

* αὐθρόπῳ.

Suscipiet, quae vis fati Parcae quae ve-
rendae

Nascenti neuere, vtero cum produit in-
fans.

Moras etiam, quae in peregrino solo
sunt sufferendae, a fato constitui, illa
monent:

Aeo-

3 *Scholia parua* ad Od. H, 197, & inde *Suidas*
ita explicat: αἱ κατακλώθ' σ' αἱ κα-
ταμοῖρ' αἱ ἐκείνῃ τὸ εἰμαρμένον, id est
ipsae Parcae: paullo aliter atque est in
Lexico Basileensi, ubi per *accumulationes*
flavium vox explicatur, quanquam
ipsa *Suidae* verba modo adducta Graece
subiuncta sint.

4 Od. κ, 1. sqq. historia ipsa narratur, sed quos
noster adducit verius, mutata persona
leguntur Od. ψ, 314, seq.

Ἡδ' ὡς αἰόλον ἴκεθ', ὃ μιν πρόσφρων ὑπέδει-
κτο, κ.τ.λ.

Ἡ δ' αἷς αἰολὸν ἵκοιτο, ὅς περ πρὸ Φρων
ἰωέδεκτο,

Καὶ πέμψ' ἑδέπω λίσσι Φίλῃν εἰς πατρίδ'
ἰκέσθαι.

372. Ὡς τε πάντα ὑπὸ τ' μοιρῶν γίνεσθαι, ὁ ποιητὴς
μεμαρτύρηκε. Τὸν δ' Δία μὴ φεληῖσαι
τὸν * μόν

-- 5 θανάτοιο δύσυχέσθαι ἐξααλῦσαι,
ἀλλὰ μάλλον.

-- 6 Αἱματοέσας ψαῖδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα Φίλῳν πύμων, τὸν οἱ Πάτροκλος
ἔμελλεν

Φθίσεν ἐν Τροίῃ.

* Σαρπηδῶνα ὦσι,

*Aeolus, & placide venientem excepit,
euntemque*

*In patriam iunxit. Sed nondum fata si-
nebant.*

Vt adeo omnia a Parcisi fieri Poëtae
testimonio constet. Iouem ipsum non
velle agnato

-- -- *diram defendere mortem,*
qui potius

*Sanguinis in terram guttas demisit O-
lympo*

*Deplorans gnatum, qui mox mucrone
Patrocli*

Ad Troiam periturus erat.

Quae

5 ἱλ. Π, 442.

6 ἱλ. Π, 459. sq. vbi versus suppletur vocula
δ post αἱματοέσας inserta.

ὥς, ὃ Τριφών, 7 διὰ τὸ το μὴδὲν προσ-
θεῖναι πρὸς τὴ μοιρῶν ἐθελήσης, εἰ καὶ τὰ χα-
πεδάρισθ' ἐργάζοναι μὴ τὴ διδασκαλῆς, καὶ
τὰ δοκῶντα ἐπισημῆς.

C.XIII. TRI. Καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιήσης, ὡ καλὰ
κρίτῃ, διττὴν σπύλγει τὴ εἰμαρμένην, καὶ
αὐφίβολον; ὡς ποδερμὶ πρᾶξαντι τοῖω-
δε τέλει 8 συγκύρσαι, τοῖον 7 ποιήσαντι,
ἐπὶ.

Quae cum ita sint, verbum de Parcis
addere vnum non voles, quamvis for-
te cum illo magistro, rupo sublimis in
caelum rapt°, arcanisque initiatus esses.

C.XIII. TRI. Sed quid illud sibi vult,
quod idem Poëta duplex nobis com-
miniscitur ancepsque fatum, ita vt istud
quidem facientem certus rerum exitus
maneat, sed si aliud agat, alium etiam
finem

7 Id est, euidenter adeo doctrinam de Parca-
rum Numine ex Homero tibi probatam
dedi, vt cum omni tua sapientia non ha-
beas, quod contra dicere possis.

8 Epenthesis Aeolica in hoc verbo frequens.
Dicitur enim ita pro συγκύρσαι. Infra ta-
men p. 776. c. 18. συγκυρῆσαι eodem sen-
su a συγκυρέω formatum reperio. Co-
gitare aliquis poterat, legendum fortē
esse quarto casu, πρᾶξαντα, ποιήσαντα,
vt paullo post pro ἐπιβαλλομένω, ἐπιβαλλό-
μενον

ἑτέρῳ τέλει ἐπυχεῖν ὥς ἐπ' Ἀχιλλέως, 9
 Διχθαδίας κῆρας Φερέμῳ θανάτοιο ἴε-
 λουσδᾶ

Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφι-
 μάχασμαι.

ὦ λῆτα μὲν μοι νόστος, αἰτᾶς κλέος ἄ-
 Φθιτον ἔσαι.

Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι, το

πᾶλ-

finem res nanciscatur, vt de Achille,
 qui de se dicit :

*Bina Theris mihi fata tulit, mortemque
 biformem :*

*Si maneam, Teucrorumque aduersus moe-
 nia pugnem,*

*Non redeo in patriam, sed erit mihi
 fama superstes.*

*Sin patriam placeat, charosque videre
 penates,*

Fama

μενον, certe structurae id ratio exigebat.
 Sunt quidem etiam in hoc dialogo loca,
 vbi non tam auctorem cespitasse, quan-
 quam & hoc saepe factum sit, quam li-
 brarios male fide egisse existimare licet;
 nihil tamen in tanta Veterum librorum
 inopia mutare ausim.

91λ. 1, 410. 199.

10 additur apud Nam. Φίλην δ' ὅτ' ἐπὶ ταῖς
 γαῖαι.

εἰλετό μοι πλεῖστον ἐσθλόν, ὅτι δὴρ' ἐν δέ
μοι αἰών

ἔσσεσθαι.

Ἀλλὰ καὶ ἐστ' Εὐχήνορος 11 :

Ὅς ῥ' εὐσεβὲς κῆρ' ὀλοήν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.

Πολλὰ μὲν γάρ οἱ ἔειπε γάρυκ' Ἀχαιῶς 12

Πολυῖδ'.

Νέσσω ἔσθ' Ἀργαλὴν Φιδίῳ οἷς ὅτ' μεγά-
ροισιν,

ἤ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ἔσθ' Τρώεσσι δα-
μῆναι.

οὐχ'

*Fama perit, sed longa venit sine laude
senectus*

Sed & de Euchenore ita :

*Qui fati gnarus, naues classemque pete-
bat.*

*Saepe etenim, Polyide senex, haec fata
canebas :*

*Aut morbo in patria periturum, aut in-
ter Achium*

Nigras Troiano casurum vulnere nates.

Ne-

11 Il. v, 665. sq.

12 τὴν Πολυῖδ' μανικῆν inter ea quae saltato-
rem nosse deceat, & saltando oporteat
exprimere, refert Lucianus de saltatione
p. 804. Mirabilis etiam de Polyido hi-
storia est apud Apollodorum L. III. Biblioth.
p. 167. edit. Ta. Fabri : quam credibili-
orem

οὐχὶ παρ' Ομήρου ταῦτα γόγραπται, ἢ ἀμ-
 Φιβολῶ αὐτῇ καὶ ἀμφικρημνῶ ἀπέτη;
 773. εἰ δὲ βέβαι, καὶ τὸ Διὸς ἐπιθήσω σοι ἴον λό-
 γον. ἔχ' τὰ Ἀιγίδω 13 εἴρηκεν, ὡς δόπο-
 σχομένω μὲν τ' μοιχίας, καὶ τ' Ἀγαμέμνο-
 νῶ ἐπιβελῆς, (ἦν καθεύμαρ) πολὺν χρό-
 νον, 14 ἐπιβαλλομένω δὲ ταύτῃ πρᾶττεν
 ὃ καθεύρεϊν θανάτῳ; ἴστο καὶ πολλὰ-
 κισ πρῆμαντυσάμην, εἰάν κτάνης τ' 15 πῶλη-
 σίον,

Negabisne haec ab Homero scripta,
 aut ambiguam potius, & vtrunque prae-
 ruptam fraudem agnosces. Sed Iouis
 etiam, si uis, orationem adiiciam. Non-
 ne Aegistho dixit, si vellet se abstinere
 ab adulterio, insidiisque Agamemnoni
 struendis, ut diu viueret, esse in fati-
 sis: Sin ista facere aggrederetur, accelera-
 tam mortem non effugiturum. Ad eum
 modum & ego vaticinatus saepe sum,
 si

rem explicando facit *Palaeophatus* ἐν π-
 σίτων c. 17. p. m. 112. Caeterum Πολυίδος
 forte edictus διὰ τὸ μάντιν ὄντα πολλὰ
 εἰδέναι

- 12 Οδ. α, 35. 13 Palmerius legit, ὃ μοιχῶ Ἀγ.
 14 Rectius dici ἐπιβαλλόμενον ante dictum.
 15 Ut in sacris, pro quouis homine, qua no-
 tione aliquoties etiam a Luciano adhibe-
 tur, e. g. *Necromanti*, p. 336. & *Tyranno*
 p. 434.

στον, θανάτου σου, ὅτι 16 δίκης, εἰ δὲ γὰρ
μὴ ἴκτο πρᾶξῃς, βιώσῃ καλῶς,

17 Οὐδέ σ' ὅκα θέμις τέλει θανάτουο κιχείη
οὐχ ὅρας, ὡς ἀδύρῳ τῷ τοῦ ποιητοῦ, καὶ
ἀμφιλόξα, καὶ μηδεπὶ ὑποβιωμένα; ὥστε

εἰ αὖτε
si occideris alium, ab ipsa Nemese mor-
tem expecta. Si hoc non feceris bene
viues,

Nec tibi fas subito fatum finemque venire.

Non vides, quam sint minime castigata,
quae Poetae fingunt, quam ambigua,
nullisquae subnixae fundamentis? O-

mnia

16 Compara Acta Apostolica xxviii, 4. pro-
fus enim eadem res utrobique agitur. Ne-
que hodie multo aliter nostri homines.
Videtur autem quasi προσποποιεῖσθαι hoc
loco δίκην, ut saepe a multis, & a Luciano in
his accusato factum, ubi loquentem & ius
dicentem introduxit. Add. Clemens Pro-
trept. pag. 16. Hesiodum intra octo ver-
sus huic vocabulo quatuor diversas po-
testates subiecisse obseruat Vir. Cel. Io.
Clericus Ar. Crit. P. II. l. I. c. VI. §. 15. ubi
prouocat etiam ad Sylu. philol. c. 5.

17 Versus distortus ex Il. i, 416. ita posset re-
stitui εἰ δὲ καὶ σ' ὅκα θέμις τέλει θανάτουο
κιχείη, qua ratione sensui etiam con-
fultum foret melius. Vix enim, nōmina-
tuum θέμις posse aduerbiū vicem susti-
nere, arbitrōr.

ἔασι, ἀπὸ τῶν ὧς καὶ οἱ ἐν ταῖς 18 ἐπερρανοῖς
βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψεν).

ΕΙΧΙΗ. ΚΡΙΤ. Εὖ πάντες 19 ἀνακυχλῆς, ὡς
τρισφῶν ἀλλὰ μοι τοῦδε εἰπέ, εἰ καὶ τὰ
τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ ἔργῳ ἐγχαράτῃ;

ΤΡΙ.
mnia igitur, si sapias, omitte, ut te etiam
in caelestibus bonorum libris inscribant.

ΕΙΧΙΗ. ΚΡΙΤ. Bene revolvitur ad id, unde dis-
cesseramus. Sed illud mihi dic, Scy-
tharumne etiam res in caelo describun-
tur?

18 Liber vitae ex nostra disciplina vocatur
Vid. Phil. iv. 1. Apoc. xi. 16. &c.

19 Supra p. 761. c. 3. noster, & *Lucianus Ni-*
grinae p. 231. si. eo sensu hoc verbum ad-

hibent, ut significet recolere memori-
am rei, eamque quasi ruminare, quae so-

lennis etiam est significatio. (an enim dis-
tinguant veteres duo verba ἀνακυχλῆω

& ἀνακυχλῆσθαι non habeo certi quid dice-
re;). Sed est aliquid apud *Longinum* περὶ
ὑψους. Sect. xxii. p. m. edit. *Hudson.* quod

huic loco & rei melius videtur conveni-
re. Nimirum de hyperbato agens, ἄρ'
αὖτε, inquit, οὗ τῶ πρῶτου ἀνακυχλῆς,
ad institutum rursus sermonem reuersi.
Hanc proinde rationem in interpretatio-
ne mea secutus sum.

TRI. Πάντα, 20 ei τὸν αἰῶνα καὶ ὅλην
καὶ τὴν γῆν. KPI.

tur? TRI. Et omnes quidem, si mo-
do bonum aliquem esse inter gentes
con-

20 Supra p. 771. c. 11. omnes Deum videre, in-
iustos, iniustos, omnesque illorum actiones
in commentarios quasi referre, dixerat;
quid igitur hac restrictione opus est?
Scilicet Trieppo diuersi generis libros,
Scripturae sacrae, & Christianorum secu-
tus traditionem, Deo attribuit, quos bre-
uiter, alterum prouidentiae specialis, ele-
ctionis alterum seu specialissimae prou-
identiae, ex Theologorum disciplina dice-
re licet. Ille ad omnes homines, hic ad
pios tantum pertinet; de illo prior locus,
de hoc is, qui iam prae manibus est, debet
intelligi.

21 De hac voce latis superque disputatum in
differt. §. 21.

21 Vox sacris fere scriptoribus propria, eos,
qui extra Ecclesiam sunt, significat. Qua
ratione nouum sententiae nostrae, de
2450 neque Christo neque Christiano,
argumentum accederet. Si enim 28m
seu gentes sunt, qui non sunt Christiani,
qui dicere potest Trieppon, illos ex gen-
tibus scribi in libro vitae, qui sint Christia-
ni! Bonos autem viros esse inter gentes,
quis

KRIT. Πολλὰς γὰρ γραφὰς φησὶ ἐν τῷ
ἀθανῶ, ὡς ἀπαντὰ διὰ γραφῶν.

TPL. 23 Εὐσόμει, καὶ μηδὲν εἴπῃς
Φλαῦ-

contingat. CRIT. Multos in caelo scri-
bas esse dicis, qui quidem describant o-
mnia. TRI. Bona verba nequid in sa-
pien-

quis neget? & notum est, Christianorum
etiam multos iis gentilium, qui honeste
viuerent, salutem aeternam denegare
non ausos. Interim non negauerim, alia
etiam notione gentis aut ἔθνους vocem
apud antiquos sumi, vt nimirum omnes
significet, qui non sint ciues Romani. Ita
Horatium accepisse volunt L. i. od. 2. vers. 5.
Terruit gentes &c. ita Tullium qui apud
A. Hirrium de Bello Hisp. c. 17. fil. ad Caele-
rem dixit: *qualem te GENTIBVS prae buisti,*
talem in CIVIVM deditione praestes. Ita Iac.
Gothofredus ad l. vnic. Cod. Theod. de nu-
ptiis gentilium obleruat, Gentiles a Roma-
nis distingui, & esse Barbaros, interdum il-
los speciatim, qui felicitatem Romani Im-
perii sequentes ad illud se applicauerint.
Ex Aristoph. Neb. A. iii. s. i. init. vbi legi-
tur εὐσόμει, καὶ μηδὲν εἴπῃς Φλαῦρον ἀν-
δρας δεξιῶς. Vnde suspiceris & hic legen-
dum ἵπῶν δεξιῶν. Syntaxeos certeratio id
exigebat: nisi dura satis ellipsi ἢ καὶ omis-
sam dicamus.

* Φλαῦρον θεῶ δεξιᾷ. ἀλλὰ 24 κατηχη-
 μῶν πείθεται παρ' ἐμῆ. εἰς τὴν αἰῶνα. Εἰ θεῶν ὡς 25 δέριν ἐξή-
 πλωσε, γῆν ἢ ἕφ' ὕδατος ἐπῆξεν, ἀσέρας
 ἐμόρφωσεν, ἀνθρώπου καὶ μὴ ὄντος παρή-
 γαγε, τί ὠρῶδοσαν, καὶ τὰς πράξεις πάν-
 των

* Φαῦλον [log. Φλαῦρον] ἢ καὶ Φον κα-
 κόν. (διαφέρει γὰρ Φλαῦρον ἢ Φαῦ-
 λον. Φλαῦρον μὲν γὰρ δὲ τὸ μι-
 κρόν κακόν. Φαῦλον ἢ τὸ μέγα.)
 ἢ Φλαῦρον ἀπὸς, δύσφημον, λυ-
 πτόν.

pientem Deum dicas petulantius. Sed
 tanquam vnus catechumenus mihi
 ausculat, si modo viuere aeternum
 desideras. Si enim vt pellem explica-
 uit caelum, terramque super aquis con-
 stabiluit, & stellas formauit, cum ho-
 minem, cum nihil eius ante adesset, pro-
 du-

24 Manifeste ad Christianorum Cateche-
 ses alludit, & Catechumenos.

25 Ita οἱ ὁ ΡΗ CΗΙ, 2, ἐκτείνων τὴν δέριν. cum quo loco hunc nostrum com-
 parat vir ingenio & doctrina maximus
 H. Grotius, qui caeteroquin Traiani aeuo
 scriptum ait hunc dialogum, rationem
 autem, cur ita sentiat, non adduxit. Indi-
 cavit hoc mihi, quem honoris causa ali-
 quoties iam nominaui, Io. Alb. Fabricius.

των 26 ἐναποχράσας ; Καὶ γάρ σοι 27 οἰκί-
διον καλῶς κειμήλιον, οἰκέτιδας δ', καὶ οἰκέ-
τας ἐν αὐτῷ συναγαγόντι, εὐδελίᾳ σε
διέλαβεν ἵνα πᾶσι δόξῃς. πόσω
774 μᾶλλον δ' πάντα πεποιηκότα θεὸν, ἔχ-
οντα ἐν εὐκολίᾳ 28 διαδραμεῖν, ἐκάστη
πᾶ-

duxit; quid adeo mirum est, omnium
etiam describi actiones? Te vero, cum
forte domuncula aliqua exstructa, ser-
vulos ancillasque eo conduxisti, ne vi-
lissima eorum actio fugiat: Deus autem,
qui omnia fecit, non multo magis per-
currat omnia facile; omnesque omni-
um

26 Ἀναφών Lexicis verbum.

27 Αὐτὸ ἀνακόλουθον est non infoliticum nostro,
aut Dativi absolute positi ut alias geniti-
vi, quae scripta ratio aliquot veterum se se
exemplis tuetur. Ita *Lucianus Prometheus*
p. 176. ὅτι τῶν πέντε σοι μοιράσται τὰ κρέα.
Vix enim est, ut adsequens mox sequenti re-
feras, cum nescio quid inconcinni pariat,
& redundans, atque a facilitate Luciani
alienum. Caeterum argumentatio ipsa
nimium quantum vacillat. quam multa
servorum lateant Dominos, qui ex vita
quotidiana nondum didicit, discat ex Co-
micis quotquot sunt omnibus.

28 Frequenter Veteres Deo illum percur-

πρᾶξιν καὶ ἐννοίας; οἱ γὰρ σὺ θεοὶ *
κότ.

* παῖδι.

um & actiones & cogitationes! Tui e-
nim

rendi omnia actum tribuunt; quidam e-
tiam θεὸν ἀπὸ τῆς γενεᾶς dictum volunt.
Plato in *Phaedro*, atque ex illo *Athenago-
ras*, *Legat. pro Christ.* p. 94. ed. *Dechair.*
ὁ μέγας ἡγεμὼν ἐν ἀθανάτῳ ζεὺς, ἐλαύνων
πῆλιν ἄρμα, κτλ. in quam. eius ῥῆσιν δὲ
σώπῃ *Lucianus Reuivisc.* p. 402. Forte ita
si non sentiendi, certe loquendi occasio-
nem dedere vetustissimi idololatri, qui
in sole, vnico aut summo Numine, cursus
imprimis velocitatem incredibilem, omni-
umque rerum curatissimam quasi inspe-
ctionem mirabantur, vnde illa etiam
πάντα θεὸς βλέπει, θεὸς ὁρᾷ, & similia
forte orta sunt. Plura habet in hanc sen-
tentiam *Macrobij* L. I. *Saturnal.* c. 17. sqq.
imprimis c. 24. & *Julianus* *laudationē in
solem*. Minime autem haec eo a me dispu-
tantur, vt providentiae Diuinæ neque
ex rerum creatarum consideratione, ne-
que ex traditione, notitiam gentiles ha-
buisset, affirmem. Taceo quod per me-
taphoram haud insolentem locus, qui
prae manibus est, aliique plures explicari
commode possunt, quemadmodum de me-
te

29 κότταβος τοῖς ἐν Φορνεύσιν ἐγένοντο.
 C.XV. CRIT. Πάνυ. εὐ λέγεις, καὶ μὲ ἀντιστό-
 φως τὸ Νικόβης παθεῖν, 30 ἐκ τῆς λέξης γὰρ ἀν-

nim Dii cottabus illis, qui rectum sapi-
 unt., olim facti sunt.

C.XV. CRIT. Rectissime omnia dicis, facis-
 que, vt quemadmodum ex homine la-
 pis

te humana *Thales* apud *Diogenem Laër-
 tium* L.I. segm. 35. τὰ χιτῶν νῆς, διὰ παλῶς
 γὰρ τρέχει. Vnde nec sacrae literae Deo
 currum tribuere dubitant.

29 Conuerſi cottabus, auctore *Plauto*, quan-
 quam illae tacetiarum magister ad aliam
 rem vocabulum detorquet. Locus est in
*Trinum. A. IIII. ſ. 3. v. 4. cauſiſis tibi, ne bubu-
 li in te cottabi crebri crepent.* Scilicet ludi
 genus est, cum vini reliquiis de poculo
 ad solum vel peluim subiectam elidendis,
 sonus certa arte excitatur. Res vel ex
Lexicis & Plauti Commentatoribus nota.
 Id igitur vult *Triepho*: Dii tui, ô *Critia*,
 adeo contemptui sunt & deridiculo sapien-
 tioribus, vt inde, quod illi rerum omnium
 sunt ignari, progredi ad negandam veri
 Numinis prouidentiam minime fas sit; ea
 ratione, vt illi, qui mures negat domum
 magnificam posse extruere, mirum non
 videri debet, si id possunt homines.

30 Ἀνακόλυσθαι est, vel ellipsis satis dura verbi

ὁρῶν 31 ἀναπέφνηα. ὥς τῶν τῶν
 θεῶν 32 προσήλθ' οὐ μὴ καὶ πᾶσι
 παρ' ἐμῶν. TPI.
 pis Niobe, ita conuersa ratione ego ex
 lapide hominem factus sum. Hunc igitur
 Deum iuriturando adiucio, te nihil

ἐποίησας, quia ratione etiam locutus vide-
 tur Magister nostri, *Lucianus in Contem-
 plant.* p. 343. σὲ δ' αὐτὸν κωλύσει; (τὸ πρᾶ-
 γμα vel ἡ διατριβὴ) ἐνεργεῖν τὰ τῷ θανάτῳ
 ἔργα καὶ τὴν πλυστύνειν ἀρχὴν ζημιῶν (ποι-
 ῆσει) Si enim λῆθ' τῷ κοινῷ verbum κωλύσει
 subaudias, contrarius dicentis scopo sen-
 sus emerget. Aliter tamen vir doctiss. *I.*
Iensius in *Leet. Lucian.* p. 132. qui ὡς post
 ἔργα putat excidisse: quod magis proba-
 rem, si legeretur ζημιῶν.

31 Refertur ad id, quod supra Critiae pro-
 miserat Triepho, καὶ σὲ ποιήσω ἐπ' ἀλη-
 θείας ἀνθρώπον.

32 Iam demum igitur post longissimam qua-
 si digressionem ad propositum sermonem
 reditur. Cum enim per Iouem iurare
 vellet Critias, id, quod narraturus esset
 Triephoni, non esse magicum aliquod
 carmen, locum ille nactus totum
 Deorum concilium caelo exturbat, Par-
 cisque sua eripit cum ipso fuso stamina,
 doctrinam denique de Deo & providen-
 tia

ΤΡΙ. Εἰπὼς ἐκ καρδίας μὲν ὄντως Φιλῆς.
 μὴ 33 ἐπεὶ οὖν τι ποιήσης ἐν ἐμοί, καὶ
 34 ἐπεὶ μὲν κεύσῃς ἐνὶ Φρεσίν, ἄλλο δὲ
 εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκείνο
 ἀκρ.

a me mali accepturum. TRIEPHO. Si
 quidem ex animo atque vere me diligis,
 caue committas in me fraudē aliquam,
Atque aliud dicas, aliudque in pectore
clausum

geras. Sed agendum mirabilem illam
 au-

tia veriore proferret, quibus ita transactis,
 redit denique Critias ad iusiurandum, di-
 citque hunc a Triephonte sibi indicatum
 DEum se adicere tentato superius ali-
 quoties iuriurando, ut scilicet firmum
 tandem aliquando fiat.

33 Alias ἐπεὶ οὖν scribi solet, neque altera
 forma usquam, quod sciam, apparet. Cum
 tamen aliquot editiones eam seruent, mu-
 tare nolui, licet saepissime in sphalmata
 eadem omnes consentire deprehenderim.
 De re ipsa quod est, videtur hic auctor ar-
 gutari voce ἐπεὶ, quae sequitur, ut supra
 fecerat verbo ἐπωμῶσατο.

34 Homericum e. g. ἱλ. I, 313. ὅς χ' ἐπεὶ μὲν
 κεύθει ἐνὶ Φρεσίν ἄλλο δὲ βάλλει. Lucianus
 Apol. pro Merc. cond. p. 488. ἐπεὶ μὲν κέ-
 ρων ἐνὶ Φρεσίν ἄλλα δὲ λέγων.

ἀκρομάκρον αἰετον, ὅπως καὶ γὰρ 35 κατω-
 ρριάσω, καὶ ὅλως 36 ἀλλοιωθῶ, καὶ ἔχῃ ὡς
 ἡ Νικόβη 37 * ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀηδων ὄρ-

VEON

* ἀπαγορεύσω, ἀπολέγομαι.

auditiunculam mihi occine, vt &
 ego palleſcam, immuterque penitus.
 Nolim tamen vt quondam Nlobe
 ene-

35 Pertinet ad illud, quod ab initio Critiae di-
 xerat Triepho ὡς γὰρ τὸ σευ εἶλε παρειάς.
 Sed quae haec est infania: prius cauere
 iureiurando sibi iubet, ne malum ex au-
 ditione nanciscatur, iam eadem omnia
 vult ipse in se experiri, quae ante Critias.

36 Supra: ὅλον σταυλὸν ἡλλοίωκας.

37 Peculiarem apud Graecos vim habent
 dicendi verba, si cum ἀπο coniungantur.
 Praeter enim abnuendi vel negandi signifi-
 cationem, quae prima est & naturalis, defe-
 ctionem aliquam virium notare videntur,
 vt aliquis cogatur *renuere* laborem, vel
 longiorem etiam viuendi moram. In prae-
 sentia tantum ex Luciano quaedam in
 hanc rem adferemus. Igitur hoc ipso ἀπ-
 αυδᾶν qua diximus ratione vsus est de merc.
 conductis p.477. πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα
 καὶ ἀπηνυθιότα vbi quidem interpret ob-
 audientem. Sed iam Cel. Gromonius ad-
 eum locum dixit: talia non decere seculum

no-

νεον γενήσεται καὶ τὸ θαυμασίαι σ. 38 ἐκ-
 πλῆξιν καὶ ἀνθρώπον λειμῶνα ἐπὶ ῥα γὰρ
 ὁήσω.

KPIT. Νῆ γόν υἱόν, γέν ἐκ πατρὸς, οὐ
 γέτο γενήσι).

TRI.

enecari penitus: Sed auicula, vt Phi-
 lomela olim, fiam, & per viridantia
 prata tuam illam obtupescendam con-
 sternationem tristi vocula referam.

CRIT. Ita me filius, qui ex Patre est,
 amet, vt istuc non fiet.

TRI. Dicigi-
 tur

nostrum, nec hanc editionem, addiditque:
quis ignorat, ἀπαυδάων ἐσσε collabi, deficere?
 Eodem verbo ita etiam vsus est de lucretio
 sub fl. p. 307. ὑπολιμῶν τριῶν ἡμέρων
 ἀπυδνηκός, vbi bene Interpres, *perpetuum*
triduum enecli fame. Ἀπαγορεύειν autem
 idem auctor ita adhibuit: in Cataplo s. ty-
 ranno p. 436. ὃ γὰρ δέδρα μὴ ἀπαγορεύσας
 ὑποπνιγῶ, *ne defatigatus (natando) suffocer.*
 De Gymnasiis p. 286. πρὸς κρύβαν ἀπαγο-
 ρεύειν, est trigroris vi superari & vinci. Ita
 in Icaromenippo p. 201. Luna conqueritur:
 ἀπείρηκα πολλὰ καὶ δεινὰ πρὸς τὸ Φιλοσό-
 φων ἀκέραια. *Enecor multis philosophorum*
de me nugis audiendis.

38 Vt supra κατὰ πλῆξιν, pro sermonibus ἐκ-
 πλῆκτοις, quod ex Lucretio illustraui-
 mus. p. 766. c. 6.

ΤΡΙ. Λέγε, ὡς αὐτὸ 39 πνεύματι δύναιμι 38 λόγους λαβών. ἐγὼ δὲ καθεδόμεαι, 40 Δεγμένῳ Αἰακίδῃ, ὁπότε λήξαιεν αἰδῶν.

ΚΡΙΤ. Ἀπῆεν ὅτι τὸ λεωφόρον ὠνησόμενος γὰρ χειρῶν δέστα. καὶ δὴ ὁρῶ πλήθος πώμπου ἐς τοῦ ὅς ψιθυρίζοντες ὅτι ἢ 41 ἀκοῇ 42 ἐφῦντο τοῖς χεῖλεσιν. Ἐγὼ δὲ * παρήνας ἐς ἀπαύτας, καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλε

* σκοπίσας.

tur, accepta a spiritu sermonis virtute. Ego vero hic confidebo,

Cantare, exspectans, donec cessarit Achilles.

CRIT. In publicam viam necessaria quaedam emurus prodieram: tum video ibi ingentem multitudinem, qui in aures alter alteri infusurrabant, adeo quidem ut labia haererent auribus. ego

39 Mirum, nisi respicitur ad Αἴ, 1, 8. λέγει δὲ δύναμις ἐπελθόντι ἔστιν αἰὲς πνεύματι ἐφ' ὑμᾶς.

40 Ιλ. 1, 191. de Patrochio Achilli lyram cantantia auscultante. *Lucianus* etiam utitur in *amoris* li. p. 912.

41 *Interpres, audiendi studio.* Sed ita, ut nihil aliud dicam, ἐφῦντο non habet quo referatur, tanquam ad terminum.

42 *Lucianus Hermot.* p. 511. προσφύς, ἂν ἀπὸ τῆς

Βλεφάροις περιάμψαι ἐσκοπίαζον ὅξυ-
 δερκέστα, εἰς γέ τινα τῶ φίλων θεάσασθαι.
 ὁρῶ ἢ κρεῖττα τῶ 43 παλατικόν, παιδόφον
 Φίλον ὄντα ἢ συμποικόν.

ΤΡΙ. Αἰσθάνομαι ἦτον, τὸν 44 ἐξισω-
 ἦν

ego omnes circumspiciens, manuque
 incurua superciliis circumposita, quam
 possum acutissime cernens exploro, si-
 cubi amicorum aliquem videre possim.
 Video autem Cratonem Politicum, a
 pueris amicum atque compotorem ΤΡΙ.
 Sentio quem dicas. Nempe peraequa-
 to-

τῶ 43. Et ita in *Lapithis* p. 63. Ad eo
 igitur auribus ora admovebant, de quibus
 noster loquitur, ut viderentureos mor-
 fu sibi decerpere inuicem voluisse.

43 *Politicum* vocat, quod tanquam Peraequa-
 tor seu ἐξισωτής aliquam τῆς πολιτίας
 partem administraret. *Gregorii Nazianzeni*
epistola 197. scripta est ad τὰς πολιτυομέ-
 νας, quos obiurgat, quod Theotecnό ex
 arte, quam profiteretur, ζημία, ut odiose
 vocat, hoc est tributum imponerent. Ita
 oratione viii. p. 155. eidem Episcopo τῶ
 πολιτίας ἐπώνυμοι, & p. 156. οἱ ὄν πολιτίαι,
 sunt ἐξισωταί, seu Peraequatores.

44 Recentiores Lexicographi hanc vocem;
 seu labentis, puto, Graecitatis, omittunt:

τὸν γὰρ ἀρεσκῶς. ἀνα πῖ.

torum illum. Sed quid inde?

KRIT.

CRIT.

Suidas & Hesychius per ἐπὶ πλῆς simpliciter explicant. Varinus addit ἀναγοφῶς, cum quo conveniunt Glossæ MSS. apud Cangium in glossario, qui caeteroquin ex adductis auctorum locis vim vocabuli satis explicat. Antiquiorem non laudari Eusebio, in disputatione iam dictum, §. 28. Inscriptio etiam quam ad Eusebii l. c. ex Grutero 361, l. profert Valesius, Constantini M. aevo non potest esse antiquior. Si quidem L. Aradius Valerius Proculus, cui posita est, Consul fuit A. D. cccxxxx. Collega Acindynus, quod probavit Tho. Reinesius classe VI. Inscript. nr. nr. p. 459. Rem ipsam diligenter exposuit Iacobus Gothofredus ad tit. (xi, Libri xiii.) Codicis Theodosiani de censitoribus, peraequatoribus & Inspectoribus. Eo autem summa redit: Peraequatores, Gr. ἐξισωταί, fuere qui quantitatem seu modum census aequarent, ut aequabilitas inter tributarios servaretur. Erant igitur quasi retractatores census, unde ἐπανόρθωσιν illis tribuit Gregor. Nazianz. Ep. 198. cuius extat etiam peculiaris oratio, viii. scilicet, quam ut titulus habet. οὗ τὰς ἀρχαίς, καὶ τὰς ἐξισωταῖς ἐπανόρθωσιν.

ami-

C. XVI. KPIT. Καὶ δὴ 45 πολλὰς ἐπὶ γυναικῶν
 μὲν δ', ἡκον ἐς πρῶτον. καὶ τὸ ἐωθινὸν χαίρει
 ὡπλῶν,

C. XVI. CRIT. Multis igitur cubito amotis ad
 anteriora perueni, & aue matutino di-
 cto,

amicum suum habuit, quem rogat ut &
 alias aequum, se praebeat, & speciatim
 τὰ πᾶν ἱερῶν χορῶν, qui nihil pro Caesare
 haberent, omnia pro Deo, patcat. Cae-
 terum in ipsa oratione ἐξιστᾷ eum non
 vocat, sed ἡραφεία. In notis monetur, alios
 δὲ πρὸ ἡραφεία legere, Φόρων ἡραφεία alios,
 quo confirmantur, quae paullo ante de
 nomine diximus. Huc facit etiam illud,
 quod epist. 166. eundem *Julianum* rogat
Nazianzenus, ut aliquot Clericos δὲ τὸ
 ἡραφείας liberet. Ex epistola autem 168.
 apparet *Julianum* voluisse, καὶ τὸν
 τὸν ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἐκ τῶν
 παλαιῶν, quod ille cum reuult, eumque
 hortatur, ut, si quid male ante constitu-
 tum sit, id corrigat. Ex his satis puto con-
 stare qui fuerint illo tempore ἐξιστᾷ,
 & quam parum accurate *Iac. Gutherius de*
Offic. domus Aug. L. III. c. 27. scripserit
 simpliciter ita: *Peraequator est, qui deser-*
tos agros patrimoniales aliis in emphyteusim
dat, Censitor ubi dictus. *Lucianus Ioue Trag. p. 177.* καὶ δὴ ἐπὶ γυναι-
 κῶν μὲν δ', τὰς πρῶτας, *Lucianus*

εἰπὼν, ἐχώρην ὡς αὐτόν. ἀνθρώποις **π**η., τὸν ὄμα Χαρίκεν **π**, στήμμενόν γερόν-
τιον, ῥεύχων τῇ ρινί. 46 **π** ἐβήτη μύχιον,
ἐξέμπετο **π**πιστυρμένον, ὁ **π** πύελ **π**
κυανώτερ **π** δαδάτ. εἴτε ἤρξατο **π**π.
Φέγγεσθαι κατισχνήμερον 47 "Οὐτ **π**,
ὡς

Ita, ad hominem accessi. Homuncio
autem aliquis Charicenus nomine, pu-
tridus seniculus, inter ingentes ron-
chos, tussimque imis ductam pulmo-
nibus, enixe sereat. Erat vero sputum
ipsa morte liuidius. Tum exili voce
ita

46 *Navigio l. votis p. 492. de Aegyptio puero,*
πφέγγετο **π**πιστυρμένον **π**, Interpres: dis-
solutum & incompositū quiddam. Quam
recte, non disputo. Hic autem de screan-
te sermo est: non absurde igitur a me
uersum esse arbitror. In Gallo p. 166.
ππβήτη, **π** ἐν ἐξέμπετο μύχιον **π**.

47 Obscurissimus hic locus &, ut nostri
verbo utar, **π**πιστυρμένον **π**, nec a quo-
quam, quod sciam, tentatus. Videbo ta-
men, an clarior opera mea possit fieri, ve-
niam praefatus, si non ubiquerem acu te-
gisse vilis fuero. Videtur igitur hoc
velle Critias: Conuenerant Christiani ali-
quot, Monachi forte & Asectae, de iniu-
riis Iuliani Apostatae in Christianum no-
men, Clericos imprimis, conquarentes,
& spe meliorum temporum praesentia
mala

„48 ὡς προσέειπεν τὰς πέν 49 ἐξισωτῶν

„50 κατελείπει ὡς ἐλείπασμός, καὶ τὰ-

ita nist: Hic, quemadmodum ante dicebam, Peraequatorum indulgebit reliqua, debitaque reddet creditoribus, pri-

mala leuantes, seu meliorem Iuliano cui interitum vouebant, successorem spon-
sponderint, & iam animo destinarint, cuius eos insinulat Critias, seu, quod probabilius videtur, Christi seruatoris opem, quam verbis, ad rem, de qua eonquesti fuerant, accommodatis, exprimunt, certa spe praeceperint. Horum, vel vnius ex his, verba quaedam a se, vt solent qui alterum exagitant, interpolata profert iam Critias, quae accurati⁹ erunt considerata.

48 Successor Iuliano destinatus, vt interpretatur Critias: forte Christus ex mente Chariceni,

49 ἐξισωτῶν qui essent, satis dictum.

50 Nescio cur praesenti tempore vtatur Auctor, nisi forte ad certitudinem rei indicandam ita locutum Charicenum, indicare voluit.

γ De hac voce ita H. Stephanus: ἐλείπασμός dicitur legi alicubi apud Lucianum, sed perperam, ideoque Lascaris pro eo reponendum denuit ἐλλείπασμός reliquiae. Alii ἐλλείπασ-

καὶ τὰς
 priuatasque impensasaeque ac publicas
 soluet,

εὐμὸς, *facinorosa*, ἀλειψαίης. Ego putaue-
 rim eandem vim habere apud nostrum
 ἁλειψαίης, quam coniugata vox ἁ-
 λειμμαία, quam videntur Graeci scriptores,
 cum dicere volunt id, quod Latine sunt
Reliqua, quomodo appellantur ea, quae
 fisco ex praeterito debentur, vt fusc do-
 quit vir doctissimus Iac. Gothofredus ad L. 1.
Cod. Theod. de indulgentiis debitorum. καὶ ἁ-
 λειψαίης igitur ἵδεν ἡ ἐξουσία ἁλειψαίης
 idem est, ac indulgere, non exigere, reli-
 qua, quae ex peraequatorum regula pri-
 dem soluenda fuerant. Constat caetero-
 quin, parce satis Iulianum indulgisse reli-
 qua, quod Ep. 47. de se testatur. Imprimis
 autem Clericis durum valde & iniquum
 cum fuisse, non ignotum, cuius rei insi-
 gnia aliquot spectamina praefert Iac. Gotho-
 fredus ad l. 4. *Cod. Theodof. de iustali calla-
 zione*, & locis ad quae ibi lectores remittit;
 cum tamen quasi suo quodam iure immu-
 nitatem a publicis oneribus sibi dari po-
 stulauerint, quod praeter plurimas *Codi-
 cis* tum *Iustiniani* tum *Theodosiani* leges,
 testantur aliquot *Nazianzeni* loca paullo
 ante a nobis adducta, vbi a Peraequatori-
 bus

ἡ δὲ 52. ἐνομία πάντα καὶ τὰ δημοσία,
καὶ 53. ἐξαμάγλας δέξειαι, μὴ
ἔξε-
soluet. Recipiet etiam vanos futuri
conectores, non explorata illorum ar-
te.

his petit, ut Monachis atque Sacerdoti-
bus velint parcere, qui pro Caesare nihil,
omnia pro Deo haberent &c. Ad has quasi
praeteritiones τὸ ἐξισωτῶν ubi incensos
praetermittabant Clericos, aliquando
τοῖς ἑλληπασμοῖς referebam & τὴν παλαί-
τειν explicabam de non nouanda, sed in
statu suo relinquenda, ista praeteritione.
Sed iam alterum illud magis placet. Eli-
gat, qui volet, alterutrum, aut melius
quid afferat. Priorem sententiam quasi
praeiudicio iuvat suo Cel. Fabricius in lite-
ris ad Remiarum meum: τὸ ἐξισωτῶν, inquit,
ἡ παλαίτεινα ποὶ sunt per aquatorum reliqua-
tiones.

32 Proprie conductarum aedium merces ita
vocatur: quia autem τοῖς δημοσίοις hic
opponuntur τὰ ἐνόμια, crediderim, priva-
tas, domesticasque impensas omnes in-
telligi, auctorem voluisse.

33 Hic tacent iterum Exicographi Veteres
pariter ac recentiores. Breuiter & egre-
gie Interpreter *ciramangas*, scilicet qui &
ἡ ἑλληπασμός ἐκίρασμος significare, si quis id

α 54 ἐξοπάζων τῆς τέχνης. " καὶ κατὰ
 Φλυάρη
 te. Quia amariora etiam homo nuga-
 ba-

forte ignoret, docuit. Nec minus astute
 Gallus: *tout le monde*, qui tamen circa
 ἀλεϊπασμὸς nobiscum facit ἡ τὴν ἑλίκην tri-
 butum intelligit. Comminiscendum igitur
 aliquid erit & coniectura nostra pro-
 ferenda. Primo omnium non τὰς αἰρα-
 μάχας sed τὰς legendum puto: de per-
 sonis enim sermonem esse, vel ea quae se-
 quuntur docent. μὴ ἐξοπάζων τὴν τέχνης.
 Compositam autem arbitror ex αἶρα &
 μάχων vel μαχωνεύειν. Ac posterioris
 quidem haud obscura est significatio; de
 praestigiis enim faciendis, & aliisque dolis
 aut machinamētis adhiberi solet. Αἶρα vel
 ἰρα autem concionem significat, locum
 ubi conciones fiunt, forum, &c. apud
 Homerum e. g. ἰλ. σ. 511. ἰράων περὶ ἀνέρι-
 ον κτλ. & Hesiodum Theogon. v. 804. Eset
 igitur αἶρα μάχης concionum integrarum
 deceptor, praestigiator. Sed magis fere
 mihi arridet, quod Eustathius ad Home-
 ri, l. c. p. 1218. l. 15. edit. Basil. non ἐν ἑλίκῃ
 σίαν tantum, sed μαχίαν etiam τὸ αἶρα ex
 quorundam mente ait significare, ut αἶρα-
 μάχης diceretur, qui vaticinia crepat,
 isque tum se, tum alios decipit, quod
 quidem auctoris intentioni apprime con-
 uenit.

Φλυαρεῖν ἐπὶ μικροτέροις. οἱ περὶ αὐτὸν δὲ
ἴδοιτο τῆς λόγου. καὶ τὴν καμῶν τὴν ἀκν-
σματίαν προσέκρινε. ἐπεὶ δὲ, τέτοια ἴσ-
χλου-

batur. Qui antea circa erant, delecta-
bantur sermonibus, novisque audien-
dis rebus attendebant. Alius vero,

Chle-

† Scilicet imprimis etiam ad artem, quam-
quis exerceret, respiciebant οἱ ἐξισωμαί.
Nazianzenus Epistola 197. ad τὰς πολιτευ-
ομένους, quos eosdem esse ac Peraequato-
res, antea dictum est, lepide illos incusat,
quod neque a Diogenis pera sibi tempe-
raturi essent, sed & illi manum iniecturi,
τὴν τεχνὴν ὀππικαλῶντες αὐτῶν, τὴν τρεῖς βωνα, καὶ
τὴν βακτηρίαν, καὶ αὐτὸ τὸ κακῶς μὴδὲν ἐκ τῆς
Φιλοσοφίας. Ille igitur quem Charicenus
expectat, quisquis etiam sit, tantum abest,
ut propter artem tributis quemquam ve-
xaturus sit, ut ne de arte quidem sit inter-
rogaturus, sed promiscue omnes (eti-
am praviissimos impostores) recepturus.
§ Vtrique Prophetarum ab inanitate gau-
dii, quod futurum annunciarent, nomen
facit. respicitque ad κακὰς ἐλπίδας, quas
supra c. 4. iis exprobrarat. Mallem enim
supra legi χαράκεν, imprimis cum hoc
nomen non fuisse extra usum, vel Isidorus
illi Characeus testis sit, quem inter Geo-

καλεῖσθαι χαρμῶν, ὅτι τριβάνισι ἔχον πολὺ
 σάβρον, ἀντιπρόσθεός τε καὶ ἀποκτεῖναι με-
 τὰ τὴν ἐπὶ τοῖς πόδεσσι σπικροσίαν. 57 ἂν ἐπε-
 -σσεύετο μοί τις * κακοσίμων, ἐξ ὁρέων
 ἐκδοθέντων καὶ κεκαρμένων τὴν
 κομὴν. καὶ καὶ καὶ τὰ ἑαυτοῦ ἔχον. *na. aut deest
 vid.* aliquid aut τὰ legendum pro καί.

Chleurocharmo nomen erat, lacinia,
 quam caries consumserat, indutus, ex-
 calceatus, praeterea & aperto capite,
 dentibus simul concrepans, ita interlo-
 cutus est: ostendit mihi male vestitus
 aliquis, e montibus huc adveniens, co-
 mam

*et aplos minores To. II. produxit vir, Cl.
 Johannes Hudson.*

56 Habitus Ascerae, quem etiam describi
 puto verbis, quae sequuntur: κακοσίμων,
 ἐξ ὁρέων ἐκδοθέντων, κεκαρμένων τὴν
 κομὴν. De tonsura post erit agendi occasio.
 57 ὡς hic, & inferius p. 776. c. 18, ὡς εἰ πνα
 λυγρὰν ἀγέλιαν ἀγαγόντων accipitur ἀντὶ
 τοῦ ὅτι ἀφηρηματικὰ, cum obliquam ora-
 tionem in rectam commutamus. De
 utroque agit *Devarius*. Quod ad rem
 ipsam attinet, crediderim respici ad caele-
 stem Hierosolymam, ut in Apocalypsi di-
 vinitus est Iohanni repraesentata; sub
 quo schemate felicia sibi tempora pro-
 mittunt Christiani.

τῷ Ἰσίδρω ἀγαγοῦσθαι μὲν ὄνομα ἱε-
 γλυφικοῖς γραμμασί, ὡς ἔστι τῷ χρυ-
 σῷ ἀπικλύσει τὸ λεωφόρον.

C. XVII. Ἦν δ' ἐν κτ' μὲν γὰρ 58 Ἀλεξάνδρου καὶ
 59 Ἀρτεμιδώρου, οὐ καλῶς ἀποβήσαντο γαῦ-

nam detonsus, insculptum in theatro
 hieroglyphicis literis illius nomen; hic
 auro viam inundabit.

C. XVII. Tum ego, secundum Aristandri, in-
 quam, Artemidorique praeceptiones,
 non bene haec vestra vobis somnia eue-
 nient,

58 *Aristander* Alexandro magno in itineribus
 & bellis comes. Meminit eius *Clem. Alex-*
andr. Strom. i. p. 334, d. *Curtius* L. i. c. ii.
 f. 14. *Arrianus* L. i. ἀναβάσ., p. 78. edit.
Gerbel, Basil. 1539. *Artemidorus* L. i. *Oniro-*
crit. c. 26, p. 217. ed. *Rigalt.*

59 *Artemidorum* quando scripsisse putemus,
 in disert. nostra §. 10. dictum. Respicit
 autem forte noster ad L. ii. *Onirocrit.* c. 5,
 ubi aurum mali esse ominis dicitur, non
 propter se quidem, sed propter quanti-
 tatem; si nimium appareat, aut supra
 dignitatem somniantis. Eod. libro c. 63.
 p. 149. τὰ πρὸ αὐτῶν, inquit, χρημάτων καὶ
 νομισμάτων ἔχειν φρονίδας καὶ λύπας ση-
 μαίνει & c. 64. p. 150. ὁ πλεονεξίατος
 ἡσυχυρὸς λύπας καὶ μελέμνας ἀποβαίνει, καὶ
 θάνατον προσγορεύει.

ἴσως ἢ ἐνέσται ἐν ὑμῖν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἰὰ
 χρεῖα τοῦ πληθυνθέντος ἀμαλόμενος εἰ τῆς
 ἀποδόσεως. αὐτὸς δὲ, ὅστις πάλυ τὰ ὀβολῶ

nient. Sed tibi quidem augebuntur de-
 bita, pro eo quod solutionem somniasti:
 Hic vero vel obolo, quem habet, priuabi-
 tur,

So Ita non somniorum tantum coniectores,

Artemidorus II. cc. & *Astrampychus* p. 144.

Mantissae Meursii ad lib. de *Luxu Romano-*

rum, χρυσὸν κρατῶν, ἀπεραντῶν ὧν ἦελες

ἔσθ. Sed etiam, tanquam in vulgus nota

res in proverbium abiit. *Lucianus Gallo*

p. 159. αὐτὸς ὅρα, ὅπως μὴ ὄναρ πλαστῶν, λι-

μώτης ἀνεχρόμην. *Theocritus Idyllium*

xxii. Ἦ. *Piscatores* ita claudit: μὴ σὺ θά-

κρος λιμῶ, καὶ πᾶσι χρυσοῖσιν ὄνειροις. Alias,

qui magnas opes dicere volebat, tantas

esse dicebat, quantae in insomniis appa-

rare soleant: *Theocritus* iterum *Idyll. ix.*

16. ἔχω δὲ τοι, ὅσος ἐν ὄνειροις

Φαίνομαι, πολλὰς μὲν ὅς, πολλὰς ἔ

χμαιράς.

Schol. ad h. l. ὥσπερ ἔλεγε περὶ μισίας ἀφθο-

ρον ποιῶντα γὰρ αἱ ὀνειροπικαὶ φαντασίαι. καὶ

ὁμηρῶ.

οὐδ' εἰ μοι πῶς δόσιν, ὅσα ψεύδονται ὄνειροι.

Observe Interpres secundum proportionem

penfiam.

γε ἐτρηθήσεται, ὡς πολλὰ χρυσίῳ εὐπληρηκώς.
καὶ ἐμοί γε δοκεῖτε ὅτι 62 λευκάδα πί-
τραν

tur, tanquam qui multo abundat auro.
Videmini autem mihi super alba rupe,
somnia-

62 *Homerus* *Od.* ω, II. de animabus procorum
Penelopes ad inferos euntibus:

Πὰρ δ' ἴσασι ὠκιστὰ τε ῥῆας καὶ λευκάδα
πέτρην

Ἡ δὲ παρ' ἡελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνειράων.
Eustathius p. 821. l. 4. sqq. edit. Basil. ἴστων
ὅτι λευκάδα μὲν πέτραν ὁ μῦθος πρὸς τῷ
ἄδῃ πλάττει, ἢ καὶ ἀντίφρασιν. μέλας γὰρ
ἐκεῖ σκοτός; ἢ Ἐ δια τὰς ἐχάτας τῆς
ἐκεῖ γῆς τόπας, ὥς εἰκὸς ἴον ἢ λίον εἶναι διαλευ-
καίνειν δυσμένον. *Aristarchus* νεκρῶν vni-
uersam i, e. τὴν ῥαψωδίαν *Odysseae* obelo
confixerat, & hoc inter alia argumento
fuerat usus: ἀλλ' ἔδὲ ἔοικεν εἰς ἄδαν λευ-
κὴν εἶναι πέτραν; Huic respondet *Scholia-*
sta minor sub initium ῥαψωδίας, τὰ πρὸς τῇ
ἡμέρᾳ ἐστραμμένα αὐτῇ λευκαίνεσθαι: ita sunt
enim illa verba distinguenda, ut semper
obiectioni *Aristarchi* subiungatur *Scholia-*
stae responsio, quod pridem factum oport-
tebat, fecitque tandem in nitida editione
Io. Barnesius, cuius viri ut ingenium dili-
gentiamque miror, ita nec nimiam eius
in corrigendo, nisi interpolare illud est,
audaciam, nec alia commenta probare
pos-

τραν καὶ δὲ δῆμον ὀνείρων καταδαρβύντες.
το.

somniorumque indormisse populo,
cum

possum, inter quae & illud pertinet, quod
λευκάδα πέτρην Britanniam suam esse asse-
rit, vocemque πέτρην non *rurē*, sed *insu-
lam* esse interpretandam, quod quidem
probatum se dedisse ait ad *Euripid. Helen.*
vers. 1692. cui rei immorari nihil est neces-
se. Quam verò gratiam a popularibus suis
inierit, cum paraphrasin inferorum Ho-
mericam ad regionem ipsorum accom-
modauit, id equidem nescio. Audiamus
etiam *Hesychium*, qui, quae hac de re ha-
bet, ex *Homeri Scholiis antiquis* descripsisse
videtur. Ita autem ille: λευκάδα πέτρην.
Διὰ ταύτης λέγει τὴν πέτρας τὴν ὠκεανὸν Φέ-
ρεσθαι. ἢ ἀλληγορικῶς τὸ σῶμα ἡμῶν τῶν
ἀνθρώπων, διὰ τὸ τὰς ὀδόντας λευκὰς εἶναι.
αἱ γὰρ ψυχαὶ τῶν τελευτῶντων διὰ τὰ σῶμα-
τα ἀνέρχονται. Sed nostrum non est,
tantas componere lites.

63. *Orpheus, Argonaut. v. 1140.* Ἀρρήκτως αἶδας
κύλας καὶ δῆμον ὀνείρων coniungit. *Eusta-
thius l. c.* τὸ δὲ δῆμον ὀνείρων ὡς ὅτι ἐμψύ-
χων καὶ σωματῶν εἶπε, νύκτωρ ἡμῖν ἐκεί-
θεν δῆθεν ὀπιθοιῶντων. *Schol. min.* τὸ νύκτα
ἐν ἡ Φαίνοισι οἱ ὄνειροι. *Porphyrus de antro
nympharum p. m. 313. γ. 24. sq.* δῆμον δὲ
ὀνεί-

ποσῶν οὐκ ἐργαζομένην ἐν ἀκαρεῖ τῇ νυκτὶ
 ὥστε.

cum tantum tam breui nocte somniatis.

Hi

ὀνείρων κτ. πυθαγόρας αἱ ψυχαί, αἷς συνάγ-
 οντες φησὶν εἰς τὴν γαλαξίαν, τὴν ἔγωγε προσάγο-
 ρεῦόμενον διὰ τῶν γαλακτικῶν τροφόμενα κ.τ.λ.

quocum consenit Diogenes Laërtius in
Pythagora Lib. viii. segm. 32. Wetsten. εἰ-

ναί τε (φησὶν ὁ Πυθαγόρας) πάντα τὰ αἶρα
 ψυχῶν ἐμπλεῶν, καὶ τὰς δαίμονας καὶ

ἡρώας νομίζουσιν: καὶ ὑπὸ τῶν πέμπουσιν
 ἀνθρώποις τὰς τε ὀνείρας, καὶ τὰ σημεῖα

νόσων τε καὶ υἰαίας κ.τ.λ. Ego credi-

derim, de tantis mysteriis ne per somni-

tum quidem cogitasse bonum Home-

rum, sed per ὀνείρας simpliciter intellexisse

defunctorum animas, quas εἰδῶλα, voce

de somniis adhiberi solita, vocat. e.g. Od.

λ. 312. 601. Od. v. 355. Adde *Virg. Aen.* iv,

654. &c. qui locus imprimis huc facit *Aen.*

vi, 696. sq. ubi umbram Anchisae patris

complecti vult Aeneas, sed:

Ter frustra comprehensa manus effugit imago,
 Par leuius ventis, volacrique simillima somno.

quod expressum est ex Od. λ. 306.

Τοῖς δέ τμοις οἱ χεῖρῶν σπῆν ἰκλῶν ἢ καὶ
 ΟΝΕΙΡΟ
 ἔπειτα κ.τ.λ. --- Versu 221.
 ψυχῇ δ' αὖτ' ΟΝΕΙΡΟΣ διασημασμένη πᾶν
 πᾶσι
 Po-

ἔσσης. οἱ δ' ἀνεκὰ γχασσὺν ἀπὸ τῆς, ὡς δὲ πρὸς
 πνιγνέτες τὰ τῆς γέλωτος, καὶ τὴν ἀμαθίαν
 μὲν 64 κατεγίνωσκον. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κρα-
 τωνα, μὲν κακῶς πέντε 65 ἐξερρίνισαι, ἵν'
 εἴπω

Hi vero immanibus cathinnis, adeo ut
 praefocari illos prae nimio risu metus
 esset, imperitiam meam condemnant.
 Tum ad Cratonem, malene omnia ol-
 feci,

Popathm, δῆμον, de quavis multitudine di-
xere. Huc vero imprænis pertinet illud
Ouidii Met. XL, 634.

At pater (Somnus) e populo nationum mille
suorum.

Sed ut tandem ad nostrum reuertamur,
 cum somnia esse dixisset Characeni &
 Chleuocharmi vaticinia, ad illud exagge-
 randum ait, illos in rupe forte alba, ubi in-
 gens esset somniorum populus, indor-
 misse, ut breui adeo nocte, id enim sibi
 velle arbitror illud, ἐν ἀκαρεῖ τῇ νυκτὶ ὅς ἔσσης,
 tantum somniauerint.

64 *Lucianus Philopseude p. 331. ἐγέλασαν δὲ τὴν*
ταὶ λόγῳ μὲν, καὶ δῆλοι ἦσαν κατεγινώσκοντες μὲν
πολλὴν τὴν ἀνοσίαν. ita etiam p. 348. cod.
Noster paullo post τὴν ὀλιγοθυρίαν τὴν διανοίας
αὐτῶν κατεγινώσκοντες.

65 *H. Stephanus in thesauro: ἐπερρίνω ex Lucian-*
o afferat, pro naso süssendo, subsanno, μυ-
ατηρίζω, & ita Scauruli & Basileenses; Ve-
teres

ἐἶπω. π. 66 κωμικευσάμην, καὶ ὁ κῆ
 Ἀριστάνδρην τὸν Τελμισέα, καὶ Ἀρτεμίδωρον
 ἔφεςον ἐξίχνευσαι τοῖς ὀνείρασιν; 67 * Ἡ
 δ' ὅς, σίγα, ὦ Κριτία, εἰ 68 ἐχεμυθεῖς μυ-

σα-

* Ἐφ' ἡ ἐκείνῳ.

fecī, inquam, ut ex comoedia loquar,
 neque secundum Aristandrum Telmes-
 sium, Ephesiumque Artemidorum, pro-
 be inuestigavi ista somnia? Ille vero,
 tace, inquit, Critia, si enim potis es ut
 scileas, pulcherrima te mysteria edocebo,
 atque

terres Pollux, Hesychius, Suidas, Varinus nihil
 habet, tacent Camerarius et Rhodiginus. Pu-
 tauerim venatorium verbum esse ab ὄδο-
 ra canum vi traductum, inuestigandique
 adeo seu indagandi significationem habe-
 re, quae huic loco apprime conuenit: idem
 ergo est ἐξερρίνισαι, quod ἐξίχνευσαι, de quo
 verbo illud tantum notari meretur, fre-
 quentius alias cum accusandi casu iungi,
 ut etiam a nostro est in seqq. factum
 p. 778. c. 21.

66 Mirus est Auctor: in plerisque tragoe-
 dias, consuit, quin paratragoediatur: hic
 comicum se agere dicit.

67 Saepius ita Lucianus in *Philopseude*, etiam
 cum expressa personae mentio adiicitur,
 ut, ἡ δ' ὅς ὁ κλειόδημος κ.τ.λ.

68 Ex Pythagorica disciplina vocabulum.

σπεύω γήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ γὰρ νῦν ἡμποδ-
 μέρα. Οὐ γὰρ ὄνειρεται γὰρ εἶσιν, ἀλλ' ἀλη-
 θῆ, ἐκβησόντα δὲ εἰς μῆνα θο * μεσση-
 τῶν.

* Αὐγύστον.

atque iam iam euentura. Caue enim
 somnia illa putes; verissima sunt, &
 intra Mefori mensem habitura exitum.

Hacc

69 Aegyptii mensis nomen, quem cum Au-
 gusto comparat *Scholiasta*. & communiter
 initium eius in xxv. Iulii incidere creditur.
 Aegyptiorum ab antiquissimis inde tem-
 poribus propriae erant diuinatoriae artes
 & disciplina somniorum. Mirum igitur
 non est, Aegyptio nomine hac in re no-
 strum uti. Minime vero ex hoc solo loco
 colligere licet, in Aegypto scriptum Phi-
 lopatrin, ut *H. Dodwell* placuisse diximus,
 eo loco, quem in diss. nostra §. 26. p. 44.
 indicamus. Caeterum si quis de auctore
 atque aetate huius dialogi mecum putet,
 ille non nimitum falsos deprehendet Chri-
 stianos, si quid de imperii conuersione
 atque Imperatoris interitu praesagierunt;
 (praesagiisse autem probauimus in dissert.
 §. 34. 35.) Siquidem V. Kal. Iulii extin-
 ctus est Iulianus, ut adeo mense *Μεσση-
 τῶν* pacata iterum omnia atque tranquilla,
 Imperatore Iouiano, Christianis essent.
 Illud

C. XVIII. Ταῦτα ἀκηκώς ὡς ἔκρετόν ἐστι, καὶ
 τὸ ὀλιγοπρόν τὴ διακρίσει 70 αὐτῶν κατε-
 γνωκώς, ἠρυθρίασα καὶ σκυθρωπάζων ἐπο-
 ρεύομεν, πολλά 70 κρέτωνα ὀπμιμεφθό-
 μῳ ἐστι. ὡς δὲ 71 δέμῳ καὶ πταυῶδες οὐδὼν,
 δρα-

C. XVIII. Hæc cum ex Cratone audissem, co-
 gnita ipforum animi leuitate erubui, vul-
 tuque tristitiam præferens & multis
 Cratonem increpans, abli. Sed me a-
 liquis carum & tanquam Tisanicum
 in-

Ilud etiam potari obiter potest, non ma-
 le paucis ante versibus dictum ἐν ἀκτιῶν
 τὸ νουχὸς ἔσται. Nuncius enim de victoriis
 Iuliani paucis procul dubio ante obitum
 eius diebus Constantinopolin allatus,
 hunc dialogum scribendi occasionem au-
 ctori dedit. Incidit ergo colloquium Cri-
 tia cum Christianis in viciniam solstitii
 æstiu, vbi breuissimam sol noctem efficit.
 70 Apertior videretur sententia, si αὐτῷ
 scriptum esset, vt Critias tantum miraretur
 & erubesceret, amicum etiam suum
 tam cito potuisse decipi; reliquorum e-
 nim stultitiam iam ante cognouerat.

71 Lucianus Icaromenippo p. 203. ὁ εὐδὲς μά-
 λα φοβερῶς δέμῳ τὸ ἐπταυῶδες ἐστὶ
 ἐμὲ ἀπιδῶν κ.τ.λ.

δραξάμενός μὲν ἔς * λῶπυς, ἐσπάρτα.
 σε, ** γὰρ ῥήσεται ποιήσας παρθένος ἵε
 καὶ ὁδονυγίον. πρὸς τὰ πεπαλαιω-
 μένα * ἐσπάρτα. Corrupte legitur: λο-
 πὺς] ἐνδύμα] .
 ** ῥήσεται συνήκει, ἀνταρ, γὰρ μοι, ὅμοι
 λογία, ὑπὸ φασαῖα, συγγραμμάτα.
 intons, hinc prehensum retraxit, a
 vetusto illo daemonio hominis ut au-
 dientem sibi concionem praeberet in-
 du.

Ita conuerſi, non quod veterum Graeco-
 rum aliquem ita locutum ſciam, ſed quod
 commodiorem rationem non reperiā.
 Saltem quin poſſint hunc ſenſum verba
 Auctoris habere, quid impediat, non vi-
 deo. Suppetias vero hic iterum fert do-
 ciſſimus vir Fabricius cum ῥήτρην ποιήσα-
 ντος, inquit, eſt oraculum, prodicium, eſſe, no-
 mine poſita a ῥήτραις ſive legibus Lycurgi,
 quas ille a Dea traditas ferebat. De ῥήτρᾳ
 Lycurgi eſt apud Plutarchum, in eius vita
 72. & 78. ed. H. Steph. 3. Forſe igitur
 mentem Viri ſummi non inepte ita red-
 derentur haec verba: oraculum prodidiſſe
 ſenem, ab illo ipſo vetuſto daemonio multum
 ſe obtundente perſuaſus, id enim eſt παρὰ
 νόμον, vel licationibus quaſi & ob-
 tuſionibus ad credendum adactus.

μένους ἐκείνους 73 δαιμονίαις· εἰς λόγους δὲ
 ταῦτα 74 παρεκλείναντες· πείθει με τὸν κα-
 ποδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώπων πρὸς γυνέ-
 ᾱς, καὶ 75 Διόφροδι· ὃ δὲ λεγόμενα, ἡμέ-
 ρα, συγκυρήσιν. ἔφασκε γὰρ πάντες 76 ἐξ
 αὐτῶν μυσαρωμένηται, καὶ δὴ διήλθον 77

σ-
 ductus infligiatusque. Sermonē au-
 tem longius producto persuadet tan-
 dem misero mihi, ut ad praestigiatores
 homines accederem, & in infaustum,
 quod aiunt, diem inciderem: Dixerat
 enim, omnia mysteria ab illis se esse edo-
 ctum.

73 In malam partem.

74 Non est penitus inauditum nominati-
 um poni pro genitiuo absoluto. Hom.
 Ιλ. γ, 211. ἄμφω δ' ἐξομένω γεραρῶτερ
 ἦεν Ὀδυσσεύς, Ambobus sedentibus &c. prae-
 cesserat: πάντων μὲν Μενέλαος ὑπέρεχευ
 εὐρέας ὠμὰς. Add. Aristophan. Lysistrata
 versu 13.

75 Lucianus in Pseudologista, quem Διόφροδον
 inscribunt, totus in eo est, ut probet,
 hominem etiam, quod ipse fecerat, per
 scommata ita posse appellari.

76 Id est ἐκ αὐτῶν, nec aliis insolens.

77 Iambicus Senarius, ex Ιλ. θ, 15. ubi in
 descriptione Inferorum: Ἐνθα σιδῆρεσσι
 τε πύλαι καὶ χάλκῃ εἶδος. De re ipsa vid.
 S. 27. diss. nostrae.

ἐδὴρέας πύλας ἔχοντες ἑλάνης ἑλάνης. ἐνὰ-
 βάθρας ἢ πλείους περικυκλωσάμενοι, εἰς
 χρυσόφρον οἶκον ἀνῆλθον, οἷον 78 Ὀμη-
 ρος τῇ Μενελάῳ φησὶ, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἰσοπρία-
 ζον, ὅση * ὁ Νησιώτης ἐκείνῳ παύσαιτο.
 ἐγὼ δὲ, εὖχῃ ἑλάνει. καὶ δὲ, ἀλλ' ἄνδρας
 ἐπικυκλώσας ἔχοντες χειρωμένους. οἱ δὲ ἰ-
 δόντες 79 γήθησαν, καὶ ἑκατοντάς παρ-
 ῶντο ἰφασπον γῆ, ὡς εἴ τινα λυχεῖν
 ἀγγεῖαι ἀγαγόντες. ἰφαίνοντ' ὅτι
 ὡς

* προσωπίδα.

Etum. Transimus igitur portasquae
 ferreas, pauimentaue aenea, multis-
 que per orbem superatis scalis, in aurea
 tecta ascendimus, qualia Menelai quon-
 dam fuisse, Homero credimus. Ibi ego
 oculis lustro omnia, quae ille ex Insula
 iuuenis, video autem non Helenam
 ego quidem, sed homines vultibus in
 terram pronis pallidisque. Illi vero,
 cum nos viderent, gaudere, obuiam-
 que

- 78 Od. δ, initio imprimis v. 121. Etiam *Luci-
 anus de domo* p. 452. & in *Scythia* p. 597.
 τῇ νησιώτῃ μερακίῃ meminuit. Telema-
 chum esse Vlyssis filium ex Ithaca insula
 ex *Homero* apparet. *Scholastes*, qui Pro-
 tesilaum nominat, memoria est lapsus.
 79 Abiectione Poëtice, ut perpetuo fere παῖς-
 δὲν solet noster, augmento.

ὡς τὰ κακίστα εὐχόμενοι, ἔσχατον ὅτι τοῖς
λυχοῖς, ὥστε αἱ † ποικιλοὶ ὅτι 80 τὰ
θάνατα.

CXVIII. Τὰς κεφαλὰς δ' αἰγχαχόντες ἐψι-
θύεζον, μετὰ δὲ * τῇ ἡρονόμῳ.

81 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθεν τοὶ πόλεις,
ἡ δὲ ἰοκῆς

267.

que procedere: cogitabant enim, num-
quid forte tristis nuncii ferremus? quip-
pe qui manifesto pessima quaeque opta-
rent, atque ut in theatris solent furiae,
luctuosis rebus gauderent.

CXVIII. Tum vero capita inuicem conferen-
tes in aures quaedam insusurrant, ac
denique me interrogant:

*Tu quis es, unde venis, quaeque urbs ti-
bi, quique parentes?*

Vi.

† Ignota Lexicographis vox, furias tamen
intelligi haud obscurum est.

80 Pro ὅτι τοῖς θάνατοις. Ita etiam Hesiodus
Theogon. 531. ὅτι χθόνα πρυλοβότειραν
Herculis gloriam esse dicit, qui in Operi-
bus versu 156. ὅτι χθονὶ πρυλοβότειρῃ ordi-
naria construendi ratione dixerat. Ta-
le forte est illud Matth. viii, 9. ὡς ἐξ-
οῖαν ἀνθρώπος εἶμι.

* Pro ταῦτα Ποῦτ.

81 Versus ab Homero aliquoties repetitus ut

M 4

ed.

81. χρηστὸς γὰρ αὖ εἶς δ' ὅτι γὰρ χήματα. ἢς δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γὰρ χρηστοί, ὡς περ βλέπω, πανταχῶ, κριτίας δὲ ἔθνομα, πόλεις δέ μοι εἶναι. ὅθεν καὶ ὑμῖν. ὡς δ' αἰεροβαλέντης ἐπὶ τὸ θάνατον, πῶς ἰαί τ' πόλεως καὶ ἰαί τ' κόσμος; ἢν δ' ἐγὼ, 83 χαίρεστέ γε πάντες, καὶ ἔτι γε χα-

Videris enim, quantum quidem habitus tuus indicat, homo minime malus? At ego, pauci quidem, inquam, ubique gentium, quantum video, boni sunt: Nomen mihi est Critiae: vrbs eadem quae vestra. Ut vero inaniter elati homines interrogarunt: quid rerum in

VL

Od. x, 325. o, 318. τ, 105. ω, 297. &c., Luciano etiam usurpatus Icaromen. p. 203. item Senecae ludo in Claudium p. m. 401.

- 82 Vid. diff. nostra §. 21. p. 32. Caeterum deprehendo nimis magnifice me sensisse illo loco de interprete dialogi *Micyllo*. Cum enim ista scriberem, ad manus tantum erat editio Amstelodamensis, quae ad Salmuriensem, a *Benedicto* correctam interpolatamque, expressa est. Verum in editione Basil. A. 1619. 8: ita haec conuersa videas: *Nam Chrestus quidem esse apparet utique ex habitu, & statim: pauci Chresti, id est frugi sunt.* Quod hic obiter monuisse sufficiat.
- 83 Quorsum hoc pertineat dictum §. 36. dissertationis,

χαρήσονται. οἱ δὲ ἀνένευον ταῖς ὀφρύσιν, ἔχ
 οῦτω. 84 δυστοκεῖ γὰρ ἡ πόλις. Ἦν δ' ἐγὼ κτ'
 τὴν αὐτῶν γνώμην. ὑμεῖς ποδάροισι οὐπὶς,
 πῶς ἀπὸ ὑψηλῆς πάντας καθορώντες, ὅξυδερ-
 κέσσεσθε ἐλάδε νεοήκατε. πῶς δὲ ἰάξαι αἰθέ-
 ρος; μὲν ἐκλείψει ὁ ἥλιος, ἡ δὲ ὄψις σελή-
 νῃ

vrbe atque adeo in mundo ageretur,
 egoque, gaudent, gaudebuntque am-
 plius, respondi, illi, superciliorum ge-
 stu abnuentes, minime vero ita est,
 inquiunt, clades enim perniciemque
 ciuitas parturit: tunc ego ex ipsorum
 sententia, nimirum vos, inquam, cum
 supra humum sublatis, tanquam de spe-
 cula omnia prospiciatis, etiam ista quam
 acu-

- 84 Ex *Aristoph. Ranis* A. V. f. 4. vers. 13. ἡ πό-
 λις γὰρ δυστοκεῖ. *Schol.* δυστοκεῖ λέγει ἀντὶ τῆς
 ἀγανακτεῖ καὶ κακῶς πιάσκει, ἀπὸ μεταφο-
 ρῆς τῆς δυστοκεῖν γυναικῶν. Ἦ δυστοκεῖ λέγει
 ἀντὶ τῆς κακὰ γεννήματα προάγει. Poste-
 rius magis placet, imprimis si, vt tunc
 ab Alcibiade Athenienses metuebant,
 Christianos ab Iuliano metuuisse dicamus.
- 85 Tanquam distinctum phaenomenon alle-
 gatur, quod prioris est causa, nisi sim-
 pliciter de plenilunio velis intelligere,
 ad quod quidem praedicendum non ma-
 gna opus est Astronomiae peritia.

νη κτ' κάθειλον γενήσεται; ὁ Ἄρης εἰ λίσσεται
 γωνήσεται τὸν Δία; Ἐὖ ὁ Κρόνος διαμνησθήσεται
 τὸν ἥλιον; ἡ Ἀφροδίτη μὲν ἔρμῃ συνοδεύ-
 σαι, Ἐ 86 ἔρμαφροδίτης διακινήσασιν, ἐφ'
 οἷς ὑμεῖς ἤδεσθε. εἰ γὰρ γοαίως ὑμεῖς ἐκπύμ-
 ψασιν, εἰ νιφελὸν πολὺν ὀπισθωνύσασιν τῇ
 γῇ, χάλασαν δὲ Ἐ ἐρυσίβλω εἰ κατάξασιν
 λοιμὸν Ἐ λιμὸν εἰ ὀπίπνυσαν, εἰ ἔκ κε-
 ραιω-

acutissime olim perspexistis. Sed in
 aethere quid agitur? num Eclipsin sol
 patietur, luna ad perpendiculum ipsi
 subiecta; num Mars ex quadrante Iq-
 uem respiciet, Saturnus autem ex dia-
 metro opponetur Soli? Venusne cum
 Mercurio congredietur, nouosque a-
 deo edolabunt nobis Hermaphroditos,
 quibus vos delectamini? Numquid im-
 petuosos imbres demittent superi, an co-
 piofa niue terram consternent, grandine-
 nemque aut rubiginem deuoluent, pe-
 stemne ac famem immittent? An fulmi-
 na-

- 86 Tristis enim prodigii loco habebatur an-
 drogynos, & in mare deportabatur, quod
 ex Gell. N. A. L. ix. c. 4. constat. Memo-
 rabilis etiam est *Liuii* locus *Lib. xxxi. c. 12.*
vbi inter plura prodigia, ante omnia abomi-
nati semimares, iussique in mare deportari.
Similia habet idem L. xxvii. c. 13. & 39. it.
L. xxxviii. c. 22. & L. xxxi. c. 12. Add. Lu-
uen. Sat. xiii, 64, 65.

επιμωβόλον ἀγγεῖον ἀπτεγυμιάθη, ἔ τ 87
βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνερωτήθη.

Oi

natrix cistula plena est, tonitruumque
conceptaculum replectum?

Illi

87 Forte respicit ad τὰ καλὲρμα ἡχεῖα, ὧν
ὁ κτῆπ (cum Scholiaste Aristophanis lo-
quor ad *nebul.* A. 1. f. 4. v. 19.) *χηματίζε*)
εἰς βροντῆς ἀπῆχισιν. ἔστι ἡ καὶ ἐν τῇ σκηνῇ
μηχανήμα, π, ὃ καλεῖται βροντῆϊον, ἀμφο-
τέρους μεσὺς ψηφίδων ἀντιβαλλομένων εἰς χαλ-
κὸν λέβητα. Quanquam si *P. Victorium* au-
diamus *Var. Lect.* L. xx. c. 7. alia prorsus
fuit τῇ ἡχεῖων ratio, ad augendam nimi-
rum quamcunque vocem comparata, de
quo hic non est disputandi locus. Qualia
igitur in scena fuere vasa, talia ad ritum
captandum coelo affingit Critias. Caete-
rum iam olim & Astronomiae, honestis-
simae matri fraudi fuit, & Astrologiae pro-
fligati pudoris filiae obtentui, infelix v-
triusque commixtio & confusio; quod,
qui vanitatem Astrologorum riderent,
exagitarent simul Astronomos, & qui A-
strologiam defenderent, argumenta ex
Astronomicarum praedictionum certitu-
dine depromerent. Illorum exemplum
prae manibus est: horum ex infinito nu-
mero est *Iamblichus de mysteriis* seci. ix.
c. iv.

C.IX. Οἱ δὲ ὡς ἄκουσαν καὶ ὠρθηκότες καὶ ἐφλυά-
 ρον τὰ αὐτῶν ἐρφοσμία, ὡς 88 μεταλλαγῶσι
 τὸ πᾶν γαλαλαξίαν ἢ παραχαλὶ τὸ ὅλον
 καταλήψον· τὰ στρατόπεδα ἤθηνα τὴν ἐν-
 ἀντίων γενήσονται. Τὰ ὀκταραχθεῖς, ἢ
 ὡς περ 89 πρὶν καὶ οἰόμενοι οἰσθηθεῖς 90 διά-
 ττορον ἀνεβόησα, ὡς δαίμονιοι ἀνδρῶν, μὴ με-
 γαλαλίαν λέγετε, 91 ἴσχυοντες ὀδόντας
 καὶ ἀνδρῶν θυμολέοντων, πειόντων δόρυ

C.XX. Illi vero, quasi re praeclare gesta,
 de suis illis nugabantur deliciis, fore sci-
 licet, ut rerum facies mutetur, atque
 turbæ colluiesque ciuitatem inua-
 dant, tum exercitus ab hostibus vincan-
 tur. Hic ego vehementer commotus,
 atque ardentis instar ilicis intumescens,
 contentissime exclamaui: nolite mise-
 ri homines, nimis loqui magnifice, den-
 tesque acuere aduersum viros leonis
 animum habentes, qui hastas meras &
 spi-

88 Vid. §. 34. differt.

89 Apud Aristoph. *Ranis* A. π. σ. π. v. 30. αἰε
 ad Aeschylum Bacchus, σὺ δ' εὐθὺς ὡς περ
 πρὶν ἐμπροσθεῖς βοᾷς. ad quem locum
Bisetus: ὅτι ἢ πρὶν καὶ οἰομένη φόβον ποιῇ.
 90 *Lucianus Gallo* init. p. 158. de Galli can-
 tu διατόρην τι ἀναβοήσας.

91 βαψωδεῖ iterum homo nescio vnde.

Ἐ λόγχαρ, Ἐ λευκαλόφες τριφάλειας.
 ἀλλὰ ἰαυθ' ὑμῶν ὅτι κεφαλὴν κατὰ βῆσιν,
 ὡς ἡ παρὰ ὑμῶν ἡ κατὰ τὸ ὑπερῶν. Οὐ
 γὰρ αἰσθησάμενοι ταῦτα ἡγήσασθε, ἡ τὴν
 πολυασχολον. ἢ μαθηματικὴν κατὰ τὸ
 κα-

spicula, cristatasque spirant galeas.
 Verum ista in vos ipsos vestraque capi-
 ta expetent, qui patriae vestrae male
 adeo ominanini. Neque enim aut con-
 scenso aethere ista audiuiſtis, aut
 male sedulam mathematicorum artem
 edi-

92 Ipse deinde explicat per ἐν τῇ πα-
 τριᾷ.

93 Astrologiam iudiciariam, quae vocatur,
 Mathesin, & Planos, qui eam profiteren-
 tur, Mathematicos appellatos esse, non
 opus est ut hic a me moneatur. Recte
 caeteroquin remouet auctor a Christia-
 nis hanc vanitatem. Fuit enim saltem
 primis temporibus ista laus Christiano-
 rum, quod a coniectoribus, ariolis, vati-
 bus, mathematicis, & id genus hominibus
 abhorreſcent, infensis propterea odiis ab
 illis excepti. Vid. Inter alios *Arnob. contra*
gentes p. m. 8. & quae ibi ex *Tertulliano El-*
menborſius. Laudanda & hic est incompa-
 rabilis *viu. Io. A. Fabricii* industria, qui *Bibl.*
Gr. L. lib. 4e, xx. p. 518, 59. concinnauit ca-

καὶ. εἰ δὲ γὰρ μαρτυρεῖται καὶ γρηγορεῖται ὑμᾶς
 παρέπεισαν, διπλὴν τὸ ἁμαθίας. γυναι-
 κῶν γὰρ εὐρέματα ταῦτα οὐκ ἔχουσιν καὶ
 παῖσι. ὅτι πολλοὶ γὰρ ἐκ τῶν αἰτῶν γυν-
 ναϊκῶν ἐπὶ τοιαύταις μαθήσονται).

Ε.ΧΧΙ. ΤΡΙΒΩΝ. Τί δὲ πρὸς ταῦτα ἔφησαν,
 ὦ καλὲ κριτία, εἰ γὰρ καταρμένον τὴν γνώ-
 μην ἔχεις διάνοιαν;

ΚΡΙΤ.

edidicistis : Si autem praedictiones &
 praestigiae in hanc vos fraudem impu-
 lerunt, duplo maior vestra est stupidi-
 tas. Quandoquidem verularum ista
 mulierum sunt commenta atque ludi-
 bria. Siquidem muliebria fere ingenia
 eiusmodi confectari solent naenias.

Ε.ΧΧΙ. ΤΡΙ. Quid vero ad ista, o pulcher
 Critia, deconsis mentibus amicisque ho-

talogum selectum scriptorum, qui astro-
 logiam apotelesmaticam oppugnarunt,
 quos inter primo loco Christianos ve-
 teres collocavit,

94 Etiam hodiernum edentulae potius mu-
 lierculae, quam viri, magiae & incantatio-
 num crimine traducuntur. Scilicet iudi-
 cii viriumque imbecillitas, quae sexui,
 cum avaritia, quae aetati quodam modo
 naturalis est, coniuncta, superstitionum
 foecunda mater esse solet.

ΚΡΙΤ. Ἀπὸ τῶν ταύτῃ παρόδοντες, εἰς
 ὁπίσθους τετρασμένους καὶ ἐπιφονγότες.

homines. CRT. Nimirum his omnibus
 praetermissis, ad commentum oppido
 ele.

95 Mirabilis loquendi forma, *detonsus mente*
sive sententia. Sed lucem hic etiam af-
 fundit *Lucianus*, qui *Paphlagonas*, in *Pseu-*
domante p. 757. vocat τὰς ἐγκεφάλους καὶ

τὰς καρδίας περὶ ζυρημένους, id est, vt inter-
 pretor, ouium instar lanigerarum, tonde-
 rique solitarum, stupido hebetique inge-
 nio praeditos: statim enim subiicit ὁ δὲν
 εὐκότας fuisse illos στοφαγοῖς ἀνδράσιν,
 ἀλλὰ μόνῃ τῇ μορφῇ μὴ ἔχοντες εἶναι
 διαφέροντας. Ita οἱ ο, quod in *Cant.* III,
 2. est חֲכָמִים וְרָעִים, simili ellipsi reddi-
 dere ἀγέλαι τ' κεκαρμένων. In ipsa autem
 caluitie & raso capite videtur aliquid olim
 fuisse contemptui obnoxium. Vnde gra-
 uiter adeo irascitur *Elisa* pueris calui-
 tiem sibi exprobrantibus. *Nonius* verbum
caluere deductum putauit a *mimis caluis*, qui
omnibus essent frustrati, quo loco vtitur
Elmenhorstius, ad illustrandum illud, quod
 est apud *Arnobium* contra gentes p. 141. versu
 29. delectantur Dii. stupidorum (de *mimis*
 loquitur) rasis capitibus. Plura etiam in
 hanc sententiam annotata sunt ad *Luc.*

La-

Expositio p. 342. & doctissimo viro *Almelo-*
naemio. Ne quid tamen dissimulem, vide-
 tur mihi *Triephon* ad clericorum tonsu-
 ram respicere, cuius & paullo ante, facta
 mentio clarior, ubi κακοεργῶν τις, ἐξ ὁρέων
 τῶν ἁγίων, κεκαρμυρῶν ἔκνομον me-
 moratur. *Gregorii* enim *Nazianzeni* aeta-
 te tonsuram in usu fuisse, non improbabili
 coniectura ex *Maximi Cynici* constitutione
 elicitur, de qua loquens *Nicephorus* L. XII.
 H. E. c. XI. p. 240. καὶ τὰς ἐπεικὺς, inquit,
 κυνικάς τρίχας περιελών κ. τ. λ. & nē nu-
 gari suo more putemus *Nicephorum*, prae-
 stitit *Theodorus* qui L. III. H. E. c. VIII.
 Τιμόθεον, inquit, ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐπίσκο-
 πος --- ἀντὶ τῶν θαυμασίων Γρηγορίου (*Na-*
zianzeni puta) Μάξιμον πῶτα κεχειροτόνηκε
 κυνικόν, οὕτως αὐτὸς τὰς κυνικάς ἀποκείρας
 τρίχας. Nec parui momenti sunt, quae
 laudatus nobis aliquoties *Iac. Gothofredus*,
 docte ut solet, & ex fontibus monuit ad
 L. 38. *Codici* *Theod. de Episcopis*, ubi ob ἐύ-
 εσµα γοροειδὲς coronatos appellatos esse
 clericos, & clericalis reuerentiae nomen
Coronam fuisse iam circa haecce tempora
 luculenter probauit. Sed de his viderint,
 qui ex professo huius antiquitatem ritus
 tractant, recensiti, a *Cel. Fabricio Bibliogr.*
antiqu. c. XVIII. S. 6. p. 551. sq.

ἔλεγον γὰρ, ἡλίς δέκα 96 ἄντοι διαμενῶν,
 ἔπει πέντε χρόνους ὑμνωδίας ἐπαχρυσμένους,
 ὀνειρώδη μὲν τὰ τοιαῦτα.

ΤΡΙ.

elegans confugientes dixerunt: post
 decem dierum ieiunia, quibus petuigi-
 les cantibus noctes ducimus, talia so-
 mnia-

96 In ipsa Scriptura S. aliquorum mentio fit,
 qui ieiuniis & cibi abstinencia ad visiones
 apparitionesque sese præpararunt. Et
 cacozeia quadam rerum sacrarum fa-
 ctum est, ut apud gentiles etiam quidam,
 Pythagorici imprimis atque Platonici, va-
 riis καθάρσεως, lustrationibus, ieiuniis, ani-
 mas suas ad commercium cum Deo spiri-
 tibusque aptas reddere vellent; quor-
 um sufficiat in præsentia laudare tantum
Iamblichum sect. iii. c. xi. p. 74. edit. Oxon.
 ubi inter præparationes ad vaticinandum
 reliquas, ἡμεῶν ὅλων ἡμερῶν εἰσέλας refert.
 De Christianis omnium fere temporum
 nota res est, imprimis si in censum veni-
 ant, quæ in *Vitis Sanctorum Patrum, &
 Actis Sanctorum*, larga manu afferuntur.
 Sed non sunt prætermittenda *Gregorii
 Nazianzeni* verba, quibus mirifice totus
 hic locus illustratur. Vocabantur a Iuli-
 ano Christiani, ait vir ἁγῶς, p. 122. sq.
*Orat. II. in Iulian, de τῶν θεαϊσθῶν σὺγ-
 κα.*

ΤΡΙ. οὐ δὲ τί πρὸς αὐτὸς εἶρηκαί μιν μέγα
 γδ ἔφησαν ἐδιδωκομένους.

ΚΡΙΤ. γάρ σε σὺ ἀγανέες. ἀντιπῶσιν γδ
 τὰ κάλλιστα. τὰ γδ πρὸς τὰ αἰσικῶν θρυλ-
 λήμματα, ἔφην, πρὸς ὑμῶν, 97 ὁ πόθεν ὄνει-
 ροπολεῖτε, καὶ πιαῖτα παρυσίου. οἱ δὲ 98 σταγὸς ὑπερμεδίωνες. 99 ἔξω πρὸς
 παρέρ-

moniamus. ΤΡΙ. Sed tu quid ad illa? ma-
 gnum enim quiddam dixerunt, quod-
 que multam quacsiionem habeat. ΚΡΙΤ.
 Dono es animo: nihil ignavum dixi, sed
 pulcherrime equidē causa ita peregi:
 Etenim vera sunt, quae urbane homines
 saepe de vobis dicunt: somniantibus vo-
 bis talia obrepunt. Illi vero canino rictu
 supri-

καθ' ἑξῆς μοι ἐσυνψάλλοντες, οἱ ταῖς μακρῆς
 νηστιαῖς ἐκτετηγμένοι, καὶ ἡμίθνητες, οἱ
 μάτην ἀγευπτόντες καὶ ταῖς πικρυχοῖς ἐπ-
 ορσιώδελοντες.

97 Vt sententia clarior esset, supplevi in ver-
 sione, vera sunt. Caeterum exempla talis
 ellipseos nec apud Latinos nulla repe-
 riuntur.

98 De iratorum canum rictibus adhiberi
 solitum verbum: Aristoph. Pace v. 635.
 ἡγεωμένους ἐπ' ἀλλήλοισι καὶ σταγέτας.
 Schol. ἀπὸ τῶν κυνῶν ἢ μεταφασί. ὅταν γδ
 ὀργίζωνται ἀσπάζονται ἀλλήλους. Possis
 forte

περέρχον) τὰ κλινιδίῃ. Ἡν δ' ἐγὼ εἰ ἀλη-
θῆ εἶσι ταῦτα, 100 ὡ αἰθέριοι, σὺν ἂν ποῖς
ἀσφαλῶς ἰὰ μέλλοντα ἐξιχνύσῃτε, ἀλλὰ
καταπιπθέντες ὑπὸ αὐτῶν ληρήσι) τὰ
μὴ ὄντα, μηδὲ γνησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα
μὲν σὺν οἷδ' ὅπως ληρεῖ), ὀνείροις πιστεύον-
τες,

subridentes, extra tamen lectulum, in-
quiunt, nobis obueniunt. Tum ego,
sint vera, inquam, ista, ὦ sublimes ani-
mae, nunquam tamen tuto quae futu-
ra sunt inuestigaueritis, sed vestris ipsi
somnia induci, quae neque sunt, ne-
que futura unquam sunt, nugabimini.
Nescio vero quomodo somniis fidem
ha-

forte convertere *sarcastice subridentes*,
σαρκάζειν enim & σαρκασμὸς ἀπὸ τῆ σα-
ρειν, unde & τέσσαρα.

99 Id est, non ut alia somnia e somno & in
lectulo ducunt originem, sed aliunde
& extra lectulum nobis obtingunt. Ita
Iamblichus de mysteriis Sect. XIII. c. 23. pro-
bare conatur, a principio aliquo extra
hominem constituto provenire Divina
illa & futuri praesaga somnia.

100 Id est: etiamsi ea, quae de revelandi
modo iam dicta a vobis sunt, vera esse
concedam &c. N a

τις, καὶ τὰ κάλλιστα βεβλήθησθε, τοῖς δὲ
 πονηροῖς ᾗδεσθε, μηδὲν οὐκ ἐμμελὲς τῷ βεβλή-
 γματος, ὥστε εἴσθετες ἅς ἀλλοκότους ταύ-
 τας Φανίαςας, καὶ τὰ πονηρὰ βεβλήματ᾽ αἰ-
 καὶ μαντεύματα, μή τῃ θιός. ὑμᾶς ἐς κό-
 ρακαί, βάλοι. Διὰ τὴν πικρὰν ἐπερᾶσθαι,
 καὶ λόγους κινδύλους ἰσχυρίζεσθαι. Οὗτοι
 δὲ ἅπαντες, ἐνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολ-
 λαὶ κατεμύουσιν. Καὶ, εἰ βάλει, καὶ τὰ
 γε πικρὰ ᾗδου, ἀπὸ μὲ καὶ ὡς σήλην ἀνασ-
 δον

habentes ista deblateretis, honestissima
 quae sunt auersemini, malis autem dele-
 stemini, idque cum nullum ex tam de-
 testabili facinore bonum consequamini.
 Omittite igitur absurda illa emotae
 mentis ludibria, malaque consilia ac
 praedictiones, ne quando Deus, eo quod
 pessime Patriae precamini, fallacesque
 vestros sermones ad ipsum refertis au-
 ctorem, in malam rem vos proiciat.
 Hic vero vno omnes animo multis me
 obiurgare, & si vis, iam ea adiiciam, quae
 quasi

1. Meinos vertimus, ἀντὶς subaudiendum,
 ut scilicet ad Deum referatur. Non ne-
 gauim tamen, posse aliter etiam acci-
 pi, ut tantum *disiungere* vel *diffundere rumor-*
ibus significet: ita nulla opus fuerit el-
 lipsi.

δοὺ ἔθηκαν, μέχρις ἂν ἡ χρηστὴ λαλία
 λιθόμυρον ἀνέλυσέ, καὶ ἂνθρωπον διαποκα-
 τίσει.

C. XXII. TRI. 2 Σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ παρεκτεί-
 νῃς

quasi columnam elinguem me fecere,
 donec salutaris illa tua allocutio iam
 saxea membra resoluit, hominique me
 restituit.

C. XXII. TRI. Quintace, Critia, neque nugas
 exten-

- 2 Poteratne autem aliquid in dramatico
 genere esse absurdius, quam post magna
 prooemia & ingentissimarum promissio-
 num hiatus, denique, cum ad ipsam rem
 peruentum est, frustrari lectores, & di-
 mittere longe quam fuerant incertiores,
 quid nam tantis dignum hyperbolis co-
 thurnisque fuerit. Κενὰς quidem ἐλπίδας,
 & ὕθλῃς forte vidimus, sed ubi δὲνὰ βε-
 λεύματα, quorum aequae mentio facta c. 4.
 Si quid tamen licet conicere, ipsam forte
 mortem Iuliano portendi dixerunt So-
 phistae, quos noster appellat, quo refe-
 renda sunt, quae §. 35. diss. nostrae p. 69.
 sq. diximus. Inde esse puto, quod Cri-
 tias deinde vitam longam spondet Impe-
 ratori, quanquam id alia etiam de causa
 poterat fieri,

N 3

της τῆς ὕλης. ὁρᾷς 3 γὰρ ὡς ἐξωγνώσκει
μα ἡ νόσος, καὶ ὡς περὶ κυοφορῶν. εἰδήχθη
γὰρ τοῖς σοφοῖς σὺ λόγοις. ὡς ὑπὸ κυμῶς
ληπτῶν (Θ), καὶ εἰ μὴ Φάρμακον ληθδανόν
ἐμπῶν ἡρμήσῃ, αὐτὴ ἡ μνήμη οἰκνεῖται ὅτι
ἐμοῦ

extende amplius. Vides enim ut mihi
venter iatunuerit, & tanquam vterum
gestem. Tuis quippe sermonibus ut a
rabido cane morsus sum. Atque nisi
sumta procurandae oblivioni medicina
conquiescam, ipsa rei recordatio in me
permanens, metuo ne magnum mihi
ma-

3 Nimirum quod ante in Critia effecerant
nugae Sophistarum, id iam in Triephon-
te producant. Illud de morfu canis ra-
bidi est etiam in fine *Nigrini*, item *Philo-
pseudis*, ubi etiam de ventre auditis nu-
gis inflato ita *Lucianus* p. 353. τοιαῦτα
αἰνέσας, ἔγωγε νῆ τ' Δία, ὡς περὶ οἱ π' γλείψας
πίνοντες, ἐμπιψομένη (Θ) τ' χασίρα, ἐμέτη
δεόμεν (Θ), ἠθέως δ' αἶν ποθεῖν ὅτι πολλὰ
ἐπειάμην ληθδανόν π Φάρμακον. ὡν ἤκη-
σα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσεται με εἰ μνήμη
αὐτῶν ἐνοικνεῖται. Quod est de ultimo
verbo conf. *Aldicet*. p. 712. εἰ γὰρ ἀπλῶς,
εἰδ' ὅτι πῶ λαιον τ' μανίας τ' αἰδ' (Θ), ἀλλὰ τι
πυλαὸν ὑποκινεῖται ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρ-
ρηξε. κ. τ. λ.

ἐμοὶ μέγα κακὸν ἐργάσει). ὥς ἔασον τέ-
 τας, ἥ 4 εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς δεξιὰ μὲν
 ἥ 5 πολυώνυμον ὠδὴν ἐς τέλος Ἰησοῦς,
 ἀλλὰ

malum conciliet. Hos igitur omitte,
 precationemque a patre incipiens, mul-
 tisque refertum nominibus carmen ad
 finem

4 *Nic. Rigaltius ad Tertull. de Oratione non*
procul ab initio, notam etiam, inquit, Lu-
ciano fuisse dominicae orationis formulam,
declarat ista Tricphontis ad Critiam; &
deinde haec verba subiungit. Cui me-
rito assentitur Cel. Fabricius Bibl. Gr.
L.III. c.16. p.504.

5 Per hanc intelligit *Io. Gregorius clausulam*
Orationis dominicae: quia tantum est re-
gnum &c. Observationum Sacrarum c.38.
quem tamen falli, praeclare notavit
Io. Alb. Fabricius l.c. & mauult intelligi
δοξολογίαν aliquam veterem, ut est v.g.
Clementis Alexandrini. Deinde in Biblio-
graphia antiquaria c.xi. p.368. ubi de
Christianorum hymnis exponit, Ode Po-
lyonymos, inquit, cuius meminit Lucianus,
sive quisquis auctor, in Philopatride, nihil
aliud est quam doxologia &c. Ita πολυώ-
νυμον, ὠδὴν vocaueris ἢ μεγάλην δοξολο-
γίαν, ut vocatur, quae cum alias, tum
 N 4 ac-

† ἀλλὰ τί ἴστω; οὐχὶ Κλεόλα οὗτος
 ἔστιν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βίβας, πωδῇ δὲ
 ἦκει καὶ καταχεῖται; μῶν ὀπιφωνησάμεν
 αὐτῷ;

KRIT. Καὶ μάλα.

TRI. Κλεόλας, ὅ μή τι ὀφθαλμοῦ
 ποσὶ,

finem superaddens ** sed quid istucell?
 Non iste Cleolaus est, qui magnis adeo
 citatisque gressibus huc descendit? In-
 clamabimusne hominem, Critia. CRIT.
 Omnino. TRIE. Cleolae,

*Ne praetertercurras pedibus nos, prae-
 tereasue.* Acce-

accurate imprimis, & cum variantium
 lectionum notatione, edita est a Tho.
 Smith, in calce libri Anglice editi, an
 account of the Greek Church, ubi statim ab
 initio canit Ecclesia: Αἰνῶμέν σε, εὐλογῶ-
 μέν σε, προσκυνῶμέν σε, δοξολογῶμέν σε, εὐχα-
 ριστῶμέν σε, κ.τ.λ. Επὶ ὁδῇ παλαιοῦν μὲν με-
 μινεῖ Lucianus Philops. p. 338. magicum
 carmen intelligens, quo magis miror In-
 terpretem hic potuisse vertere, *Carmen
 celebre.*

† Fingitur interuentu Cleolai sermo in-
 terrumpi.

6 Vid. §. 23. dissert. p. 40. Studui hic qui-
 dem, nequid in interpretatione huius
 versus inepto Porcae concederem.

ποσι, μὴ δὲ παρέλθης, 7 ἀλλ' ἔλθε χαίρων, εἰ γὰρ πᾶς μὲν σου φέρεις.

ΚΛΕΟΛΑΟΣ. Χαίρετ' ἀμφω, ὦ καλὴ 8
ξυμωρεῖς.

ΤΡΙ. Τίς ἡ ἀνομή; ἀδμαίνεις γὰρ Τρι-
πολὺ. μῶν τι κακὸν πέπρακται;

ΚΛΕΟΛ. 9 Πέπρωκεν ὁ Φρύξ ἡ πάλαι
βοιωτὴ Περσῶν, καὶ Σέσση κλεινὸν ἄστυ
πέσει δ' ἔτι γὰρ πᾶσαι χθῶν Ἀραβίας, χεῖρ
κράζοντ' ἐυδενώτατ' κρατεῖ.

CRIT.

Accede, salve, si quid asportas novi.

CLEOL. Vos vero saluete ambo, nobile amicorum par. ΤΡΙ. Quænam est ista tua festinatio, multum enim anhelas! Ecquid forte novi factum est? CLEOL. Cecidit decantatum illud quondam Persarum supercilium! cecidit celeberrima urbs Susorum, cadet insuper terra uniuersa Arabiae, fortissimo manu vincen-
tis robore.

CRIT.

7 Iambicus Senarius.

8 Vid. §. 28. diff. p. 52.

9 Iterum Iambi sed interrupti. De re ipsa vid. omnino §. 32. & 33. dissert.

ΕΑΧΙΗ. ΚΡΙΤ. Τοῦτ' ἐπεῖνο, ὡς αἰεὶ τ' ἦν ὅτι
 ἀμελεῖ τ' ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξει, ἄγον ὅτι
 τὰ κρείττονα. Ἡμεῖς δὲ, ὦ Τριεφῶν, ἰὰ
 κάλλιστα εὐρηκότες ἴσμεν. ἐδυσχέρανον
 γὰρ ἐν τῇ ἀποβιώσει πῖ τοῖς ἱεῖνοις κατὰ
 λειπὴν ὅτι ταῖς διαθήκαις. Οἶδας γὰρ πῃ
 ἐμὴν πενίαν, ὡς ἐγὼ ἰὰ σέ. Τῦτ' ὀρεῖ τοῖς
 ΤΡΙ. παισὶ, αἱ ἡμέραι τῆς αὐτοκράτορος.
 ΠΛῆτ' γὰρ ἡμᾶς ὅτι ἐκαλῆψεν, ἔϊδεν
 ἡμᾶς δ' καταπλήσσει.

ΤΡΙ. Καὶ γὰρ, ὦ Κριτία, ταῦτα κατα-
 λείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι βαβυλωνία ὀλ-
 λυμένῳ, Ἀἰγυπτίῳ δελεαμένῳ, τὰ ἡγεμόνων
 τέ-

ΕΑΧΙΗ. CRIT. Hoc est illud,

*Nunquam bonos piosque negligit Deus,
 Sed auget, ornat, in bonisque collocat.*

Nos vero, Triepho, in optima incidi-
 mus tempora. Angebar enim, quid,
 cum moriendum esset, liberis meis testa-
 mento relinquerem. (Nosti enim
 mendicitatem meam, ut ego tua.) Iam
 vero hoc satis est liberis, vita Imperato-
 ris: ita enim nec diuitiae nobis deerunt,
 neque gens vlla ad terrorem nobis incu-
 tiendum valebit. ΤΡΙ. Et ego, Critia, haec
 relinquo liberis, ut videant Babylona
 perditam, Aegyptum sub iugum reda-
 ctam,

Per-

τέκνα ἰο δ' ἄλειον ἡμᾶρ ἄγοντα, τὰς ἐσδρο-
μαῖς τ' Ἐκυθῶν πανομένας, εἴτ' ἐν κηρὶ ἀνα-
ποπτημένας. Ἡμεῖς δὲ τ' ἐν Ἀθήναις ἀγνω-
στον ἢ ἐφευρόντες, καὶ προσκυνησάντες, χεῖ-
ρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες, τήτῳ εὐχα-
ριστήσμεν, ὡς καταξιοῦντες τοιοῦτο 12 κρᾶ-
της

Perfarum gnatos servili pondere pressos,
excursiones Scytharum repressas, uti-
nam omnino praecisas. Nos vero igno-
tum qui est Athenis Deum a nobis in-
ventum adorantes, manibus in caelum
sublatis eidem gratias agemus cum tam
cx-

10 ἰλ. ζ, 463. -- ἀμύνεν δ' ἄλειον ἡμᾶρ & an-
τε 455. ἐλεύθερον ἡμᾶρ ἀπ' ἐρας.

11 Quo iure autem dicit Triepho, modo re-
pertum ab ipsis esse *ignatum Athenis Deum*,
cum iam supra c. 9. per eundem iuraue-
rit Critias, idque eo tempore, cum quae-
reretur numen, per quod iurari valide
posset; quod tamen tanquam obiter di-
ctum silentio trans mittebat Triepho.
An ex hodierno Gallorum idioma-
te sensus est: *allons trouver le Dieu incon-*
nu d'Athènes?

12 Pro Imperatore ipso ponitur κρᾶτ. Ita
etiam Nazianzenus, *epist.* CLXXXIII. p. 893.
τῷ πρῶντι κρᾶτι, id est Imperatori, τὰ τῷ
κρᾶ-

τὰς ἀσκήσεις ἡμέτερας. Τοὺς δὲ λοιποὺς λε-
γεῖν ἐάσομεν, δεκασάντες ὑπὲρ αὐτῶν εἰ-
πεῖν, ὅτι ὁ Φρόνις ἱπποκλείδῃ, καὶ τῇ πα-
ροιμίᾳ.

Οὐτὸς δὲ λόγος νοθεύεται ὑπὸ ἀν-
ανθ.

excellenti potestati ut subiecti essemus;
digni sumus ab ipso habiti. Reliquos
autem nugari sinamus; satisque habea-
mus illud de iis dicere, quod est in pro-
verbio: non est curae Hippoclini.

κράτης, quae sunt Imperatoris, praestari
iubet.

¶ Eodem adagio, quod est ab Erasmo ex-
plicatum, apologiam pro mercede conductis
Lutianus conclusit.

ERRATA QVAEDAM EXTANTIORA.

p. 13. versu 18. sq. leg. Athletas, *qui* ludis -- instituit, *inter*fu-
erint. p. 27. versu 21. pro *que* leg. *se*. p. 29. ver-
su 4. a fine leg. *constituit*. p. 39. versu 18. leg. Ἀνδραῖσι.
p. 55. versu 10. post *quatuor* adde *nominabo* p. 91. ver-
su ult. in textu del. *ó*. p. 93. versu 6. in notis leg.
Φαίνοσθ. p. 180. versu penult. del. & L. xxxi. c. 12.

Quae praeterea circa literas aut apices imprimis peccata
erunt, tuae humanitatis erit, Lector, nobis condonare.